

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1959—Nr. 11

Fiskeriinspektørenes virksomhet 1958

Utgitt av
Fiskeridirektøren

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1960

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1959 — Nr. 11

Fiskeriinspektørenes virksomhet 1958

Utgitt av
Fiskeridirektøren

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1960

INNHOOLD

Beretninger fra fiskeriinspektørene i Finnmark, R. Skotnes og Rudolf Olsen.....	5
Beretninger fra fiskeriinspektøren i Troms, Bjørn Berg	21
Beretninger fra fiskeriinspektøren i Nordland, Nils Gjerde	39
Beretninger fra fiskeriinspektøren i Møre og Trøndelag, A. Næss	52
Beretninger fra fiskeriinspektøren på Vestlandet, ved fungerende fiskeriinspektør Ola Haaland	62
Beretninger fra fiskeriinspektøren på Skagerak- kysten, L. E. Buvik	79

Beretninger fra fiskeriinspektøren i Finnmark.

For tidsrommet 1. januar—30. juni 1958 fra R. Skotnes og
1. juli—31. desember 1958 fra Rudolf Olsen.

1. kvartal 1958.

Værforholdene. De dårlige værforhold som er omtalt i min forrige beretning fortsatte i uminsket styrke til omkring midten av februar måned, med enkelte godværsdager innimellom. De større farkoster som kom seg ut hadde en stor kamp med uværet og det ble ikke lite fiskebruk som gikk tapt. Tett frostrøyk hindret også lokalfarten i Finnmark. Frosten lammet all drift særlig på Østfinnmark. Omkring midten av januar forliste 5 sjarker i Mehamn og Havøysund, og 3 motorsjarker gikk til bunns i Berlevåg. Likeledes herjet uværet stygt over Magerøy-distriktet i begynnelsen av februar. Således brøt sjøen ned et to-etasje pakkhus og knuste en fire-roring og 2 mindre åpne båter i fiskeværet Kjelvik. To motorsjarker som lå fortøyet opp under Kjelen — en liten holme som ligger midt i innsailingen — rak på land, og et lite uthus på Kjelen ble knust. I Kamøyvær tok sjøen med seg en ny kai, tilhørende en privatmann. Omkring midten av januar omkom 3 unge fiskere på Hopsfjorden i Tana. På samme tid hadde det nesten blitt siste reis for en større fiskefarkost fra Honningsvåg, som driftet med stubb på Hjelmsøybanken. På veg fra feltet med ca. 30 000 kg fisk inne kom farkosten inn i et stormsenter, som et helt døgn vasket over båten.

Loddefisket. Under linefisket på bankene, særlig på Øst- og Nordbanken, var der blitt observert større loddestimer opp i sjøen. I torske- og hysefangstene var fisken full av fersk lodde. Dette er tidligere bekreftet fra Murmansk, i det russerne også har merket lodde i disse strøkene, bl. a. på Skolpenbanken. Fiskerne er ikke særlig begeistret for dette, da det vanligvis er et dårlig tegn at lodda kommer så tidlig, idet denne alltid har en uheldig innflytelse på fisket. Man kunne imidlertid ikke med sikkerhet fastslå hvorvidt lodda var på veg inn Varangerfjorden. Da lodde-ryktene ble kjent gikk loddenøtene på Vadsø havn i sjøen. Antallet ble denne gang begrenset til 20 stykker på grunn av den stadig økende trafikk i havnen. I månedskiftet februar/mars var lodda på innsig i

Varangerfjorden. Rekestrålerne var de første som oppdaget loddestimene som sto på 30—40 favners dybde utenfor Bugøynes. Med ekkolodd ble det konstatert at det gikk ca. 15 minutter å gå over loddeflaket. I dagene etterpå kom lodden også utenfor Vardø og Bussesund, hvor havet kokte av lodde. Tidligere var det ordnet med fellesføring og et overlastningsanlegg var bygget i Vadsø. Nyheten om dette og at lodden var av den riktige sorten, medførte at såvel loddefiskerne som føringsfartøyene kom så og si på løpende bånd til Vadsø. Også linefiskerne sluttet av for å delta i loddefisket. Lodda kom så brått på at ikke engang salgssstyret hadde hatt anledning til å etablere seg i Vadsø. Imidlertid var værforholdene den første uken ikke de aller beste. Men allerede den 5. mars kom loddefisket godt i gang. Lodda ble ført til sildoljefabrikken i Vadsø, ikke bare fra Varangerfjorden, men også fra Vardø-området. Loddefisket som begyndte så lovende, hadde omkring midten av mars minket betraktelig. Men til gjengjeld kom lodda på bred front fra Sletnes til Nordkapp og lengere vestover. Det ble derfor stor travelhet ved Si-Fi's store fabrikkianlegg i Storbukt ved Honningsvåg, hvor havnen var fylt av farkoster fra alle kanter av landet. Fabrikkens 6 losseapparater kom fort i drift, og siden har en uavbrutt strøm av lodde, ca. 2 000 hl i timen, havnet i fabrikkens binger. Binge kapasiteten ved anlegget er også meget stor. Mange av loddefiskerne måtte imidlertid gå lengere vestover for hurtigst mulig å bli av med fangstene. Selv gamle fiskere kan ikke erindre at lodda noen gang tidligere har kommet i slike mengder som i vinter. Situasjonen er også blitt betraktelig lysere for alle de som på en eller annen måte er knyttet til denne gren av næringen. Nevnes kan også at salgssstyret omkring 20. mars måtte flytte til Honningsvåg på grunn av den forskyvning i loddemengden som har foregått.

Vårtorskeoppsynet 1958. Dette ble satt den 24. mars, med fylkesmannen som oppsynsjef, etter samme retningslinjer som tidligere.

Deltakelsen i vinterfisket 1958

(1. kvartal 1957).

	<i>Båter</i>	<i>Mann</i>	
Gjennomsnittlig: Januar	130	560	(152 og 734)
—»— : Februar	345	1 339	(370 og 1588)
—»— : Mars	581	1 963	(478 og 1720)

Selve torskefisket. Til tross for dårlige værforhold og liten deltagelse ble det oppfiskede kvantum dette kvartal vel 473 tonn større enn kvantumet tilsvarende kvartal 1957. Fisket har overveiende foregått ute på bankene. Inne i fjordene og langs kysten har fisket nærmest vært ubetydelig. Hertil kommer at det inntil i slutten av januar var agn-

mangel, da storsildfisket kom forholdsvis sent igang. Den første sildefangst ble tilført Ålesund ultimo januar, og fangstene var ikke særlig store. Noen hundre kasser småsild ble tilført distriktet som agn fra Melbu, men fiskerne klaget over kvaliteten. Ca. 300 kasser dansk agnsild ble også tilført distriktet i slutten av januar, men dette partiet dekket ikke på langt nær behovet. Transporten som går gjennom Sverige, går også sent. Danskesilden viste seg å være av god kvalitet. Da storsilden endelig kom medio februar, ble det gjort flere gode fangster på bankene. Men uværet har også medført at gammelt agn er blitt nyttet, og dette har resultert i at fangstene er blitt betydelig mindre. For Vardø kom fisket overhodet ikke igang før omkring 20. januar. Kokfisk måtte en stund tilføres byen.

Breivikfjorden. I forannevnte fiskekvantum rangerer Breivikfjorden og den øvrige kommune med 1 509 262 kg, mot tilsvarende tidsrom 1957 med hele 2 039 564 kg. Dette mindre bra resultat må i første rekke skyldes dårlige værforhold.

Anvendelsen. Av *torsken* er 38,5 % hengt, 34,3 % saltet, 12,7 % iset, 14,2 % filetert og 0,3 % til annen anvendelse.

Av *hysen* er 12,8 % hengt, 65,0 % iset, 21,9 % filetert og 0,3 % til annen anvendelse.

Av *seien* er 36,8 % hengt, 3,4 iset og 59,8 % filetert.

Filetering. Av samtlige sorter fisk er filetert ca. 1 813 tonn i dette kvartal.

Fiskeprisen. På grunn av liten tilgang av fisk, steg prisen i løpet av januar ganske betydelig. Fra en pris på kr. 1,20 pr. kg fra eksportør i Finnmark, steg prisen til kr. 1,33 pr. kg fob. Det er ytterst få salg i forannevnte tidsrom som er sluttet under denne pris. Selvsagt blir prisen til fiskerne vesentlig lavere, men likevel betraktelig over minsteprisen. For resten av kvartalet er det såvidt jeg kjenner til ikke blitt betalt høyere priser enn de fastsatte minstepriser.

Tørrfisk. For restpartiene av tørrfisk i Finnmark, som har vært skipningstørr, har prisen gått opp nesten til kr. 80,— pr. vekt fob. Jeg tror ikke at det nå ligger særlig meget tørrfisk på lager, som er så tørr at den kan skipes.

Saltfisk. All saltmoden saltfisk er solgt til relativt gode priser, iallfall den første tid av kvartalet. Senere har omsetningen gått tregt, hvorfor det er grunn til å anta at tilvirkerne har hatt vanskelig for å få endene til å møtes.

Tranen. Tranen er nå meget vanskelig å omsette til regningssvarende priser. I slutten av 1957 var prisen kr. 1,60 pr. kilo fob. inkl. emballasje. Prisen er nå gått ned til maksimum kr. 1,30 pr. kilo fob. og ellers på samme betingelser. Det må således bli tap for produsentene.

Frossen filet. Lagrene fra vinterfisket antas å være utgått og solgt.

Utenlandske trålere har i sin alminnelighet ikke vært noen konstant foreteelse i dette kvartal. Men ultimo januar ble det over radiotelefonen fra Nordkappbanken meddelt at der var stor ansamling av utenlandske trålere. Samtidig ble det meddelt at vedkommende hadde mistet 24 stamper liner. Brukstapet anslås til mellom 2 500 og 3 000,— kroner. Hertil kommer tap av iler med bøyelys, som er temmelig kostbare. Ved anledningen var der mye fisk tilstede, men været var dårlig.

Rekefisket i Varangerfjorden. Deltakelsen i dette fisket har vært om lag 30—40 båter. Fisket har vært noenlunde bra, idet der til de 3 rekefabrikker i Vadsø er ilandbragt bortimot 50 tonn i dette kvartal. Omsetningen både på første hånd og til eksport har vært bra. En del reker er også gått til agn som har vist seg å være meget god som sådan. Vadsø hermetikkfabrikk A/S er nå kommet langt med sitt store bygg for produksjon bl. a. av reker, ville bær, fortrinsvis multer, og reinsdyrkjøtt. Også ved Brødr. Aarsæther A/S fiskebruk i Kjøllefjord er det nå under forberedelse frysing og pakking av reker, som trolig vil komme igang i slutten av dette år. Det skal nemlig være formerket reker på Reian utenfor Kjøllefjord.

Krav om havdeling. Kiberg Fiskarlag har i skriv til Finnmark Fiskarlag av 16/12—57 tatt opp spørsmålet om havdeling mellom garn og liner utenfor Vardø og Kiberg, og har i den anledning satt opp et forslag til ordning i 4 punkter. På medlemsmøte i Vardø Fiskarlag den 14/2 d. å. har laget sluttet seg til det som Kiberg Fiskarlag har anført. Etter en del underhandlinger med fylket, ble det holdt møte i Vardø den 25/3—58, hvor representanter fra begge fiskarlag, oppsynet, fylkesmannen, fylkesfullmektig Steen, sekr. Gabrielsen for Finnmark Fiskarlag og jeg var tilstede. Saken ble diskutert i ca. 2 timer, uten at en kom fram til noe resultat. Det er grunn til å anta at dette spørsmålet vil komme opp igjen foran neste vårtorskefiske.

Opphalingsslipper med verksted. Arbeidet med slipp og verksted i Båtsfjord, går nå bra. Der foregår nå mudring ved kaien, slik at det skal bli tilstrekkelig dybde for større farkoster. Senere vil mudringen foregå der hvor selve slipplegemet skal ligge, slik at slippet kan bli stående på fast fjell. Man regner med at slippet med verksted vil være ferdig til bruk utpå høsten 1959. Dessuten er planene ferdig for en mindre slipp i Berlevåg. For *Kjøllefjord* er likeledes planer for en mindre slipp med verksted under utarbeidelse. Søknader om støtte er allerede sendt til såvel kommunen som institusjoner og enkeltmenn, og der skal allerede være innkommet tilsagn om støtte.

Snømengden. Det har i løpet av kvartalet falt store mengder snø. Da fisken ultimo mars skulle bringes på hjellene, var disse nedsnødde

og dette medførte et stort merarbeid før man kunne få fisken på plass. Senere har det på de fleste steder måttet nyttes både lastebiler og hestekjøretøy, og en har ellers måttet måke snø for å få fisken opp eller ut til hjellene. I midten av februar gikk det også et voldsomt snøskred i Kjøllefjord.

Tvangsauksjoner. Den 20. januar d. å. ble to av Finnmarks prektige fiskefarkoster, trålerne «Nordkapptrål I» F. 176. NK. og «Bonøy» F. 147. S. av Sørøysund, tatt under hammeren i Hammerfest. Foruten gjelden til Fiskarbanken var det også en betydelig gjeld til private. Begge fartøyene er 97.2 fot lang og bygget i 1954. Fiskarbankens bud på kr. 800 000,— for «Nordkapptrål I» ble antatt. Det er kommet i stand en ordning mellom banken og Fi-No-Tro i Honningsvåg, slik at farkosten «Nordkapptrål I» har vært i drift.

Naturskadefondet. Også i dette kvartal er det innkommet en del søknader til fondet om erstatning for skader og tap av båter. Det gjelder vesentlig mindre båter, som ikke har vært sjøforsikret, samt tap av fiskebruk som har stått i sjøen og som det i dette distrikt ikke er anledning til å få forsikret.

Vannverket. Jeg har i dette kvartal arbeidet med 6 vannanlegg som delvis gjelder utvidelser.

Det 7. vannanlegg i Sør-Tverrfjord i Loppa kommune har jeg også arbeidet meget med.

Moloen i Kjøllefjord. Nordvesten var en permanent trussel mot moloen i Kjøllefjord. Til slutt tålte den ikke påkjenningen, idet en del av den ytterste del igjen ble skadet og måtte repareres. Man hadde virkelig trodd at den skulle klare påkjenningen etter den siste solide forsterkingen som ble gjort, men det ser ikke ut at noe holder når nordvesten spiller opp. Dette skjedde ultimo januar.

Mudringen av Kiberg havn. Mudringen begyndte igjen i slutten av april. Bortsett fra i begynnelsen, går nå arbeidet meget godt.

I dette kvartal har jeg hatt 12 reisedager.

2. kvartal 1958.

Vårtorskefisket 1958. Oppsynet ble satt den 24/3—58, med fylkesmannen som oppsynssjef etter samme retningslinjer som tidligere, og hevet igjen den 21/6. s. å.

Værforholdene. Den urolige værtypen fortsatte også under vårtorskefisket, men ikke i den grad som i 1. kvartal. Således hadde man så sent som i juni måned kalt og surt vær med sne og landligge i Vestfinnmark. For Havøysund hadde det således blåst N.O. kuling med sne som hindret fisket nesten en hel uke. Juksebåtene fra Nordvågen som gjorde noen

forsøk, ble praktisk talt jaget i land, skjønt fisket var meget godt med opptil 1.500 kilo på 3 snører. I dagene omkring 3. juni blåste det W.S.W. kuling omkring Honningsvåg og ytterværene som også hindret fisket. Ultimo april var det landligge i hele Østfinnmark. Noen garnbåter forsøkte imidlertid å trekke bruket, men de fleste kom i land med uforrettet resultat.

Loddefisket. Det gode loddefiske for midt- og Vestfinnmark fortsatte uten særlige avbrytelser. Således kan nevnes at ultimo april måned sto lodda kjukk utenfor Akkarfjord på Sørøy. Også utenfor Melkøya ved Hammerfest og inne på havnen i Hammerfest var det meget lodde. Samtidig var det massevis av lodde utfor Tufjord på Rolfsøya og nær land ved Havøysund. I sesongen kom det også nytt innsig gjennom Varangerfjorden og utenfor Vardø og litt lengere vestover. Dette innsig besto overveiende av hunlodde. Det har også vært massevis av lodde så langt sørover som ved Harstad-området. Den 19/4 kl. 24.00 opphørte alt som heter salgs- og dirigeringsvirksomhet i Finnmark, offisielt avsluttet fra loddekontoret i Honningsvåg. Men dette var ikke det samme som at loddefisket var slutt. De 20—25 snurperne fortsatte fisket. I 1957 ble dirigeringen avsluttet omkring 29. april. Gjennomsnittsprisene var for 1. og 2. prisperiode betalt med h.h.v. kr. 7,85 og kr. 5,77 pr. hl. Prisene har vært en skuffelse både for salgstyret og fiskerne. Etter første prisperiode, gikk en del av storsnurperne hjem, trolig for å ta fatt på sildefisket. Til den 19. april 1958 var det oppfisket ca. 900.000 hl. lodde til en førstehandsverdi av omlag 7,2 mill. kroner, som er nærmere 200 000 hl. mere enn på samme tid i 1957. Av dette kvantum er 73 354 hl levert til sildeoljefabrikken i Vadsø, ca. 317 000 hl. til fabrikken i Storbukt og 134 724 hl til Njord, Øksfjord. Resten av lodden er levert til fabrikkene i Tromsø, Harstad og på Helgeland.

Selve torskefisket. Vårfisket tok først til på vestsiden av Tana-fjorden og vestover med gode fangster. Noe senere kom også fisket i igang lengere østover så å si for alle bruksklasser. De dårlige værforhold har dog hindret fisket en del. I begynnelsen av mai måned syntes linefisket å ha vært dominerende. Også på juksa, garn og trål har det vært gode fangster.

Strømsettingen. Eldre og interesserte fiskere fortalte meg at det under en del av vårtorskefisket var større vestgående tidevannsstrøm enn vanlig, og dette fenomen skulle være årsaken til at lodden og torsken først kom så langt vest som den gjorde. Personlig har jeg liten tro på at dette kan være årsaken. Man har jo for mange år siden fått fiske først for Vestfinnmark, uten å ha merket noe uvanlig med strømsettingen. Derimot kan det tenkes at den unge kjønnsmodne skreien har søkt fra Barentshavet til Svalbardfeltene som følge av temperatursvingninger.

Priser på første hånd. Såvidt vites har det ikke vært betalt høyere priser enn de av Norges Råfisklag fastsatte minstepriser. Det er dog mulig at en del føringsfisk har vært betalt med noe høyere priser.

Omsetningen på første hånd. På grunn av den store snømengde og at fiskehjellene derved var helt nedsnødd, var det i lengere tid vanskelig å få fisken solgt. I enkelte tilfelle har den ene av fiskekjøperne måttet låne hjeller hos den andre. Atter andre har satt opp nye hjeller, men de har som regel manglet råved, da råved har vært vanskelig å fått kjøpt. Kommunene har forsøkt å holde vegene til hjellene farbare, men heller ikke dette har lyktes på lengere sikt. Kommunenes brøytebudsjetter har som følge herav hatt tildels store overskridelser. Dette har skapt alvorlige bekymringer i flere av fiskeværene. Enkelte fiskebruk måtte også stoppe fiskekjøpet. For at det ikke skulle bli stans i fisket, kom det på foranledning av Norges Råfisklag, oppover en del kjøpefartøyer, samt en masse føringsfartøyer, hvorav de fleste stoppet opp i Vestfinnmark. Føringsfartøyene førte fisken helt ned til værene i Lofoten. Dermed kunne fisket fortsette.

Agn. Som agn har det overveiende vært nyttet frossen sild sydfra. Også en del lodde har vært nyttet, og brukbarheten av denne har vært noe bedre og til enkelte tider like god som frossen sild.

Sildefisket. Det er i dette kvartal oppfisket ialt av feit- og småsild ca. 37 860 hl til en førstehandsverdi av omlag 440 000 kroner. En god del av kvantummet er fanget inne i Porsanger-området. Av kvantummet omfatter feitsild bare 486 hl, hvorav 44 hl er solgt som agn.

Fredning av sildyngel. Fra fiskerne klages det nå sterkt over at fredningsbestemmelsene for sildyngel fastsatt i forskrifter av 25/5 1936 med senere endringer, ikke blir overholdt. Det er derfor grunn til å ta under overveieelse å skjerpe kontrollen ved levering til fabrikk, eventuelt endre bestemmelsene om minstemål.

Bruksvaktsskøyter. På strekningen Gr. Jakobselv til Fruholmen i Vestfinnmark har det patruljert ialt 6 bruksvaktsskøyter, samtidig som fregatten «Draug» ble satt inn i fiskerioppsynet på Finnmarkskysten. Utenfor fiskerigrensen har det i løpet av våren driftet en meget stor trålerflåte, både norsk og utenlandsk. Om nettene utenfor Vardø så det ut som store million-byer. Bruksvaktsskøytene har gjort et meget godt arbeide. Tross dette har det forekommet ikke så lite brukstap, som tildels må skyldes trålerne.

Tørrfisk. Den fisk som ble hengt under høst- og vinterfisket 1957/58 er solgt som afrikavare, til en pris av ca. kr. 70,— pr. vekt à 20 kg fob. buntet. Av den som ble hengt under vårfisket 1958, er en mindre del solgt til samme pris og på samme vilkår som foran nevnt. Den øvrige tørrfisk er nå innkjørt på lager, men hva denne kan utbringe i pris, er det for tidlig å

uttale seg om. På grunn av det kalde været og den forholdsvis gode tørk, er det grunn til å anta, at den skulle være lett å omsette.

Saltfisk—torsk. Etter det jeg har brakt i erfaring er all saltfisk solgt. Prisen har overveiende dreiet seg omkring kr. 30,— pr. vekt à 20 kg fob. for torsk over 43 cm og kr. 27,— pr. vekt for den som var under denne størrelsen. Da finnmarksfisken i sin alminnelighet er småfalden, har jeg regnet med at det for tilvirkerne ikke har kunnet bli noen særlig fortjeneste. Såvidt vites er det ikke noen partier av saltfisk—torsk som er sendt til andre steder for tørking til klippfisk.

Tranen. Den overveiende del av den produserte tran er solgt. Torskelevertranen har vært omsatt til ca. kr. 1,35 pr. kilo fob. inkl. emballasje, og hyselevertranen til ca. kr. 1,25 pr. kilo på samme vilkår. Da prisen på torskeleveren først ble nedsatt fra kr. 0,45 pr. l til kr. 0,40 og senere til kr. 0,35, skulle det etter mitt skjønn bli en rimelig fortjeneste, i allfall for de som har etablert seg med fellesdamping på moderne damperier.

Frossen filet. Flere partier frossen fileten er omsatt i løpet av våren. Således er det primo mai måned solgt til Vest Tyskland 700 tonn blåkveitefilet, som skal leveres i løpet av 2. halvår 1958 og prisen skal være tilfredsstillende. Ellers har det vært skipninger til andre land bl. a. til Amerika. Dette gjelder hovedsakelig hysefilet.

Iset ferskfisk. Det er skipet ikke så lite iset ferskfisk til England og Øst-Tyskland til gjennomgående gode priser. Også på det innenlandske marked er skipet ikke ubetydelige kvanta, men dette er overveiende hyse. Jeg skulle anta at fortjenesten her har vært tilfredsstillende.

Småkvalfangere. I begynnelsen av mai måned ble 10 norske kvalfangere oppbrakt av russerne i et farlig isområde i Barentshavet og ført inn til Port Vladimir. Fartøyene ble frigitt igjen den 12. s.m. To av båtene hadde så å si full last inne.

«Astrid» oppbrakt. I slutten av mai måned ble fiskekutteren «Astrid» F. 23. V. oppbrakt av sovjetiske myndigheter og brakt inn til Port Vladimir. Den ble tatt innenfor den russiske 12 n. m. grense i nærheten av Nordfargrunnen utenfor Kiberg.

Russisk tråler «Granata». Primo april måned grunnstøtte den russiske tråleren «Granata» i nærheten av Kiberg, hvor 2 mann omkom. Den var på veg til Røstbanken for å drive sildefiske. Det blåste stiv kuling med tette snøbyger, og dette var årsaken til grunnstøtningen.

Fiskebruk i Nordkapp brent. Den 19. april brente fiskebruket tilhørende N. A. Jensen, Laholmen, ned til grunnen. Skaden omfatter kai, lagerskur, barkeri, nothjell, et tre-etasjes pakkhus og sløyerskur. På Nothjellen var det 3 torskenøter, en loddenot og en sildenot, som trolig tilhørte fiskerne. Skaden er anslått til ca. 1/2 mill. kroner. Stedet på Laholmen har ikke

trykkvannsanlegg, hvorfor ikke noe kunne reddes. Det har nå lenge vært arbeidet med et vannanlegg på stedet.

Naturskadefondet. Også i dette kvartal har jeg hatt en del søknader til fondet til uttalelse. Som regel gjelder det skader og/eller tap av mindre båter uten motor, samt fiskeredskaper som er tapt i sjøen, og som det ikke har vært anledning til å forsikre. I september måned ble det holdt et møte i Trondheim for spesielt å behandle spørsmålet om forsikring av redskaper som står i sjøen. Det er Reassuranseinstituttet som har tatt initiativet til dette møtet. Det er ønskelig at dette kunne resultere i at det ble anledning til å forsikre også redskaper i denne landsdel, som står i sjøen.

Redningsstasjon. I Berlevåg, som synes å være et foregangssted også på andre områder, er det nå etablert en redningsstasjon med det beste og meste moderne utstyr som med rimelige midler kan skaffes. Denne stasjon som er plasert på et fiskebruk ytterst i havna, er oppført med frivillige gaver.

Mudring av Kiberg havn. Mudringen har gått forholdsvis godt etter at det har vært undersøkt om der skulle finnes flere miner.

Slipper med verksteder. Arbeidet med slippet m. v. i Båtsfjord skrider fortsatt fram. Det antas at den kan tas i bruk i løpet av høsten 1959. Verkstedsbygget er under tak, og har fått en grunnflate på ca. 400 m². Sveiseapparatet og dreibenken er også kommet på plass. Maskinene til det mek. verkstedet er kommet og en utstikkerkai på 80 m er bygget. Når slippet m. v. er ferdig, vil et stort savn være avhjulpet. Finansieringen for en utvidelse av Hammerfest slipp m. v. er nå i orden, slik at større båter bl. a. lokalbåter kan tas opp for reparasjon og puss. Planer for oppførelse av slipper med verksteder pågår nå både i Berlevåg og Kjøllefjord. Når disse slipper er bygget skulle man til en viss grad være hjulpet. Ellers foregår det mindre modernisering av de øvrige slipper og verksteder i fylket.

Velferdsarbeidet blant fiskerne. I likhet med tidligere år har det også under dette vårfisket vært drevet velferdsarbeide av Norges Fiskerlag blant fiskerne både i Vardø og Båtsfjord. Dette arbeidet er meget populært, skjønt de lokale forhold på det sistnevnte sted, ikke er særlig tilfredsstillende. Det arbeides nå med finansieringen av et kombinert egne- og velferdsbygg i Båtsfjord, og det er å håpe at dette vil lykkes.

I dette kvartalet har jeg hatt 23 reisedager.

3. kvartal 1958.

Værforholdene kan vel sies å ha vært forholdsvis bra. Det har ikke akkurat vært overhendig varme, og de beste og varmeste dager ute ved kysten inntraff omkring St. Hans. Til gjengjeld kan en vel si at værfor-

holdene slik de var i sommer med ikke alt for sterk varme og heldigvis lite skodde har vært meget gunstige for tørrfiskproduksjonen.

Snurpenotfisket etter sei har også i år vært drevet av endel av Finnmarksflåten. Særlig er dette et fiske som i stor utstrekning drives av fiskere på strekningen fra Båtsfjord til fylkesgrensen mot Troms, og det er vel særlig fiskere fra Lebesby—Måsøy og Nordkapp kommuner som utgjør den vesentligste del av deltakerne i dette fisket herfra fylket. Det er også i disse kommuner de største fangster er bragt iland. Også endel fartøyer fra andre fylker har deltatt i dette fisket.

Det oppfiskede kvantum sei i dette kvartal utgjør 7 805 tonn mot til samme tid ifjor 12 694 tonn, med andre ord er kvantumet i dette kvartal ca. 5000 tonn mindre. Dette kan skyldes at selve deltakelsen i fisket har vært mindre, men det kan også skyldes at det praktisk talt i hele seisesongen var en viss reservasjon tilstede hos tilvirkerne, som igjen forårsaket visse omsetningsvanskeligheter. Ja, i svært mange tilfelle måtte enkelte fartøyer med større fangster dele fangstene sine mellom flere kjøpere og steder for på den måten og bli av med fangstene.

Årsaken til dette kan skyldes mange ting. Det kan skrive seg fra at det ofte viste seg å være vanskelig å skaffe arbeidsfolk nok, men også det at tilvirkerne muligens syntes at omsetnings- og markedsforholdene var usikre.

Torsk og hysefisket. Det oppfiskede kvantum torsk i dette kvartal er 7 105 tonn mens det i tilsvarende kvartal 1957 utgjorde 6 108 tonn.

Det ilandførte kvantum hyse utgjør i dette kvartal 10 009 tonn mot tilsvarende tid 1957, 7 427 tonn. Det gode hysefisket som begynte omkring midten av juni fortsatte hele juli og august, men det må dessverre erkjennes at på grunn av ferietid måtte produksjonen ved fryseriene i vesentlig grad stoppe, til tross for at det enda på det tidspunkt var gode muligheter til stede for fortsatt fangstvirksomhet.

En vil dog allikevel understreke at selv om produksjonen stoppet opp var det svært mange av arbeiderne ved fiskebrukene som viste stor forståelse for nødvendigheten av fortsatt produksjon, og ble stående i arbeid selv om det kunne være fristende og ta ferie for å komplettere husholdningen med «markens grøde», så som bær og da særlig molter.

Foruten produksjon av hyse til frysing av fileten, var det en ganske stor eksport av iset hyse — særlig til Øst-Tyskland, og det gledelige ved hele hysefisket i sommer var at den årlige «grunnsmak» av hysen ikke forekom i år, slik at det hele sommeren har vært fin-fin eksportvare.

Av det oppfiskede kvantum torsk—hyse og sei er det i dette kvartal filetert 20,6 % mot tilsvarende tid 1957 12,3 %. Det er i samme tidsrum iset 28,6 % mot tilsvarende i 1957 27,3 %.

Det er vel nesten unødvendig å si at det overordentlig gode hysefisket

bidro til å rette opp økonomien for svært mange av de som deltok i dette fisket, og sjølsagt også for de folk som har deltatt i foredlingen av fangstene i land.

Agnomsetningen har såvidt en forstår vært tilfredsstillende både under vårtorskefisket, og videre i dette tidsrom. Det er vesentlig frossen sild sydfra som er nyttet.

Bankfisket. Høstfisket på bankene har hittil i år nærmest vært mislykket. De første fartøyene tok til med denne drifta omkring medio september, men fangstresultatene må nærmest betegnes som katastrofalt dårlige, og en kjenner til at enkelte fartøyer gjorde flere sjøvær med direkte tap og måtte faktisk stoppe drifta. Det kan nevnes at fartøyer med opptil 45 000 angler line hadde fangster på fra 1 700 kg og opptil 4 500 i denne tiden, og ikke i noe tilfelle over 5 000 kg.

Bakkefisket har i likhet med fisket på bankene vært meget dårlig, og dette har igjen gitt seg utslag i en stagnasjon i alt arbeidsliv på hele kyststrekningen i Finnmark. Ja, fisket har også for de såkalte sjarkfiskere vært så dårlig at det må betegnes som ikke regningssvarende.

Bjørnøyfisket har også i denne termin vært drevet av endel fartøyer fra dette distrikt, men tyngden av fartøyene hører sikkert hjemme i Troms fylke. Etter det en har kunnet bringe på det rene har fisket ved øya vært både vanskelig og ujevnt, og i den første tiden var også fisken svært småfallen (ihvertfall på trål). Senere i sesongen er det berettet om større fisk, men særlige mengder av fisk kan det visst ikke sies å ha vært.

Fiskeprisene er såvidt en har brakt i erfaring overholdt med Norges Råfisklags minstepriser i Vardø og Varangerområdet, mens det derimot går rykter om at det enkelte steder vestover og da særlig i Vestfinnmark skal være betalt priser som ligger over minsteprisene. Det har imidlertid ikke vært mulig å få dette bekreftet.

Omsetningen av de ferdige produkter. Som før nevnt ble årets tørrfisk av forholdsvis god kvalitet og salget har gått godt unna. Det opplyses at det regnes med at det ved årskiftet sannsynligvis ikke vil være særlig meget på lager, og det regnes med at lagrene i Finnmark vil være helt tomme når vårsesongen tar til.

Saltfisker har det derimot vært nærmest treg avsetning på i hele sommer, og når dette skrives er ikke etterspørselen blitt merkbart bedre. Prisene har også båret preg av slakk etterspørsel, idet de vanligvis ikke har vært høyere en kr. 27,00 pr. vekt.

Tranomsetningen må også betegnes som dårlig. Prisene likeså og såvidt en har fått opplyst ligger det i Finnmark tildels store lager av tran.

Filetproduksjonen utgjør som før nevnt 20,6 % av det samlede oppfiskede kvantum i dette kvartal, og det berettes om god avsetning, slik at lagrene av denne vare ikke kan sies å være faretruende. Tvertimot

skulle den gode avsetning betinge større filetproduksjon om høst- og vinterfisket slår til.

Sildefisket. Det er gledelig å kunne se at feit- og småsildfisket i Finnmark i år kan betegnes som godt hittil, og en får for all del håpe at dette fisket må fortsette utover høsten.

Allerede tidlig på sommeren ble tatt endel fangster inne på Varangerfjorden som tydet på at det var sild tilstede og at kvaliteten så ut til å være god. Men også på Tana og Laksefjorden ble det formerket sild tidlig på sommeren.

Det oppfiskede kvantum i dette distrikt utgjør i dette kvartal 61 421 hl, og la meg få føye til at det særlig for Vadsø Sildoljefabrikk har betydd meget at den hele sommeren har hatt en om ikke stor så ganske jevn tilførsel av sild, slik at fabrikkene har kunnet holde et og tildels to skift i gang. Fabrikkene fikk som bekjent lite kvantum lodde i år da dette fisket i motsetning til tidligere år for det vesentligste foregikk i Vestfinnmark.

Rekefisket i Varangerfjorden og omkring Vardø kan hittil betegnes som meget godt, og etter opplysninger som er gitt av en del av produsentene betegnes den passerte tid av året som den beste etter krigen. I alt regner en med at det i dette fisket deltar ca. 15—20 fartøyer. I Vadsø er det 3 rekefabrikker, i Kjøllefjord 1, og i Vardø har Fi-No-Tro's anlegg drevet en kombinert reke- og fiskematavdeling.

Ulovlig trålfiske. En kan vel med trygghet si at en allerede tidlig på sommeren merket en ganske livlig trålervirksomhet av utenlandske trålere, i forhold til samme tid tidligere år. Det er vel trolig at dette skyldes forholdene med Island, og det er vel unødvendig å si at både aktive fiskere og myndighetene hadde bange anelser om hva høsten og vinteren ville bringe av tapt fiskeriutstyr for norske fiskere dersom trålflåten skulle øke, en ting en måtte frykte. Det har da også vært endel oppbringelser av utenlandske trålere som er tatt for ulovlig fiske innenfor grensen. Således ble det i juli brakt opp til Vardø to franske trålere, og i november 1 engelsk, som også ble ilagt bøter for dette forhold.

Havnearbeidet. Foruten de havnearbeid som har vært i drift i Finnmark i den senere tid er det i år utført mudringsarbeid i havnene i Vadsø—Kiberg og Havøysund. Såvidt en har bragt i erfaring skal mudringsarbeidet i Vadsø gå svært sent, og i Kiberg var det vel til å begynne med noen små vanskeligheter. Det samme mudringsapparat som er brukt i Kiberg ble i høst slept til Havøysund for å ta fatt på mudringen der.

Reisedagene i dette kvartal utgjør 6 dager.

4. kvartal 1958.

Værforholdene i ovennevnte tidsrom kan betegnes som meget gode. Bortsett fra en enkel storkuling fra nordost omkring medio november var høsten og førjulsvinteren noe av det beste en kunne ønske seg hva angår værforholdene og driftsmulighetene. Hva fangsresultatene angår kan en imidlertid slå fast allerede innledningsvis at høstfisket fram til jul har vært dårlig sammenlignet med tilsvarende kvartal året før.

Fisket kom uvanlig sent i gang, og den første driftstid kjenner en til at det var fartøyer som gjorde flere sjøvær med direkte underskudd, Når fisket endelig bedret seg endel var heller ikke fangstene særlige store dersom en tar hensyn til den store bruksmengde som særlig bankflåten benytter seg av.

Det ble driftet vesentlig på Nordkappbanken, endel på Hjelmsøy-banken og kanskje særlig på Skolpenbanken. Det var vesentlig fartøyer som var av en slik størrelse at de kunne drifte på bankene lengst ute som brakte de største og beste fangster til land. Men en kan slå fast at det var de siste 14 dager før jul som bragte de beste fangstresultater.

Snurpenotfisket etter sei har også i dette kvartal vært drevet en del, men en har inntrykk av at deltakelsen i fisket tok av allerede ganske tidlig i kvartalet. Dette kan skyldes at fisket i seg selv må betegnes som minimalt, og også at det hele sommeren og høsten har vært en god del omsetningsvansker tilstede.

Som jeg nevnte i min beretning for forrige kvartal var det alt da vanskeligheter tilstede for fiskerne for å bli av med seifangstene. Enkelte fartøyer med større fangster måtte dele sine fangster på flere kjøpere, ja tildels også levere fangsten i flere fiskevær for på den måten å bli av med den.

Det er ganske innlysende at under slike forhold stopper driften selv om fangstmulighetene skulle være tilstede.

Det oppfiskede kvantum sei i dette kvartal utgjør 3 013,9 tonn mot til samme tid i fjor 3 496,6 tonn.

Seien har vært av pen størrelse, og det har såvidt en har kunnet bringe på det rene vært ubetydelige fangster med småsei. Noen ganske få fangster er tatt i Varangerfjorden, og det meste av snurpenotfisket har foregått i Vest-Finnmark, og da særlig for stedene Berlevåg—Kjøllefjord og Havøysund.

Torsk og hysefisket. Torskepartiet utgjør dette kvartal 13 300,2 tonn mot til samme tid i fjor 9 968,9 tonn.

Hysepartiet utgjør 7 134,7 tonn mot til samme tid i fjor 6 110,2 tonn.

Det oppfiskede kvantum torsk og hyse viser noen stigning i forhold til tilsvarende kvartal i fjor. Likevel må fisket betegnes som dårlig. Hva

årsaken kan være kan være vanskelig å uttale seg om, men sannsynlighetene taler for at det har vært ugunstige temperaturforhold i havet, en ting som også kyndige fiskere er tilbøyelig til å tro.

Av det oppfiskede kvantum torsk og hyse er det i dette kvartal filetert 35.2 % og iset 22.6 % torsk, og av hysepartiet er filetert 32.3 % og iset 58.7 %, mens resten er hengt og saltet.

Det har også denne høst vært en god del fremmede fiskere tilstede i de forskjellige fiskevær i Finnmark, men en tror en kan si at enkelte steder savnet en nok endel båter og mannskap som har driftet høst- og førjulsfisket i Finnmark gjennom mange år. Disse fartøyers fravær kan nok for en del skyldes mannskapsmangel, men en tror også at fiskerne holdt seg godt underrettet om de dårlige fangstforhold i Finnmark. De aller fleste av de tilreisende fartøyer driftet i de forskjellige fiskevær i Finnmark til henimot en uke før jul.

Bankfisket tok til allerede omkring medio september, men fisket fortsatte med nærmest dårlig resultat hele oktober og en del av november. Da kunne en merke noen bedring, særlig på Skolpenbanken, men på denne årstid var det jo ikke særlig mange fartøyer som kunne delta i dette fisket.

Bakkefisket må betegnes som helt dårlig i dette kvartal, og det samme kan en også si om bankfisket på de nærmestliggende banker, unntatt den siste uke før jul som viste en ganske liten bedring. Det samme dårlige fisket gjorde seg også gjeldende for Nordkappbanken og Hjelmsøybanken.

Noen få båter har drevet med flyndretrål, og fra Varangerområdet berettes det om noen bra fangster.

Bjørnøyfisket har en her i Finnmark mindre kontakt med, men en del stubbelindefangster er det kommet opp til Finnmark fra dette feltet, men heller ikke dette fisket kan betegnes som noe storfiske. Det berettes også om stor deltakelse av trålere, utenlandske og norske, og dette har vel også til en viss grad virket inn på line- og stubbelinefiskets effektivitet.

Den alt overveiende del av det oppfiskede kvantum ved Bjørnøya antar en er levert i fersk tilstand i Troms og Finnmark.

Trålfisket. Av beretningen fra Marinekommando Nord-Norge ser det ut for at det ikke har vært større trålflåte til stede ved kysten og på bankene utenfor Finnmark i år enn tidligere år. En oppgave fra losstasjonen i Honningsvåg viser også at antallet passerte trålere i 1958 er mindre enn noe tidligere år etter krigen. Havnefogd Hafto opplyser på forespørsel at han tror antallet likevel er større enn tidligere, men at de utenlandske trålere som er bygd i de senere år er større fartøyer med større aksjonsradius som derfor går utenskjærs og dermed ikke er lospliktig.

Aktive fiskere mener at tråltrafikken av utenlandske trålere i år har

vært større enn tidligere år, og at faren for brukstap hadde vært tilsvarende større om fisketyngden hadde vært tilstede, og lineflåten dermed større i antall.

Trålfisket sommeren og høsten 1958 kan vel nærmest også betegnes som dårlig for både småtrålere og de større fartøyer.

Råfisk har også i dette kvartal stort sett vært betalt med Råfisklagets minstepriser i Vardø og Varangerområdet. Derimot har en inntrykk av at på stedene lenger vest, og særlig fra Honningsvåg og vest, har prisene ligget over de fastsatte minstepriser. Omsetningen på første hånd har vært meget god.

Sildefisket fortsatte også i dette kvartal med en del gode fangster, men en merket at selve fisket avtok etter som tiden lakket ut i kvartalet. Det oppfiskede kvantum i dette kvartal utgjør 292 608 hl mot i foregående kvartal 61 421 hl slik at det i Finnmark i disse to kvartaler er fisket opp ca. 354 029 hl, i det det muligens på slutten av fisket kan være ført i land til fabrikkene småfangster som det ikke er kommet beretning om.

At dette fisket kom til å spille en stor rolle for sildoljefabrikkene er klart, og det bidro også til å rette opp den økonomiske stilling for svært mange av fiskerne. Det ga grunn for et bedre arbeidsliv på land på de stedene hvor fabrikkene ligger.

For Vadsø Sildoljefabrikk har dette sildefisket sikkert hatt vesentlig betydning, og nå ved årsskiftet kan en vel si at en har grunn til å være fornøyd med sluttresultatet.

Rekefisket i Varangerfjorden har også vært ganske bra utover høsten, mens det for Vardø har vært driftet mindre. En del av flåten som ellers drifter for Vardø har en god del av høsten holdt seg i Varangerfjorden da driftsforholdene er bedre der på denne årstid. Av opplysninger en har innhentet har rekefangstene ikke vært overhendig store, men fangstene betegnes som jevnt gode.

Fiskemelproduksjonen har også i år gått meget bra, og såvidt en forstår har disse produksjonsanlegg i Finnmark stort sett hatt god og jevn tilførsel av råstoff. Omsetningen av det ferdige produkt har gått unna og praktisk talt all ferdigprodusert vare eksporteres til utlandet.

Omsetningen av ferdigprodusert vare. Årets tørrfisk ble av ganske god kvalitet, og det opplyses at salget har gått meget bra og til antakelige priser. Lagrene i Finnmark må ansees for å være så godt som tomme, slik at produsentene skulle stå godt rustet til å ta imot selv den største fiskemengde våren 1959.

Saltfiskproduksjonen har utover sommeren og høsten nærmest vært beskjedent. Dette skyldes selvsagt de slakke priser og den trege omsetning. De små lagre av denne vare som forefantas er etter det en får meddelt gått ut.

Tranomsetningen har heller ikke i dette kvartal vist noen særlig bedring. En del omsettes det, men det opplyses at prisene fortsatt må betegnes som dårlige, og følgelig ligger det fortsatt meget tran på lager i landsdelen.

Filetproduksjonen utgjør som før nevnt ca. 27.3 % av samlet oppfisket kvantum i dette kvartal, og en har inntrykk av at omsetningen av frosne produkter går meget godt. Lagrene synes ikke lenger å ha tendens til å bli overfylte.

Havnearbeid. Mudringsarbeidet i Kiberg ble avsluttet sist i forrige kvartal, og mudringsapparatet ble slept til Havøysund for å ta fatt på mudringsarbeidet der, og etter det en forstår har dette arbeid gått tilfredsstillende.

Ellers har andre havnearbeid gått som vanlig på denne årstid. I dette kvartal har jeg hatt 5 reisedager.

Beretninger fra
fiskeriinspektøren i Troms,
Bjørn Berg.

1. k v a r t a l 1 9 5 8.

Værforholdene har vært lite tilfredsstillende for sjødrift i tiden januar/mars. Dette har ført til bare delvis drift for samtlige bruksklasser.

Bankfiske. Deltakelsen i dette fiske har også i år i likhet med samme tidsrom foregående år vært liten sammenlignet med deltakelsen under høstfisket oktober/desember. Dette har sin årsak i at de fleste større havgående fartøyer avsluttet driften til nyttår for å delta i storsildfisket.

De fartøyer som fortsatte fisket på bankene for Troms og Finnmark oppnådde på grunn av driftsforholdene ikke det resultat som fiskeforekomstene skulle tilsi. Men til tross for dette hadde bankfiskerne gjennomsnittlig bedre utbytte av driften enn deltakerne i storsildfisket.

Det har vist seg at under like driftsforhold har utbyttet for deltakerne i bankfisket ligget fullt på høyde med utbyttet for de som har deltatt i stor- og vårsildfisket. Når en stor del av havfiskeflåten (bankflåten) til tross for dette søker til stor- og vårsildfeltet er det av hensyn til mannskapsforholdene. Det er nemlig lettere med tilgang på mannskap når båtene deltar i sildefisket. Å skaffe mannskap utelukkende til bankdrift har vist seg særlig vanskelig, idet fiskerne helst vil unngå å delta i bankfiske i ett trekk i 5—6 mndr. Når en kjenner til hvilket umenneskelig slit det er å drifte på bankene i all slags vær høst og vinter er det ingen som skal undre seg over at flest mulig vil over i annen drift når høstfisket tar slutt etter 3—4 måneders drift.

Av den meget anseelige bankflåte som deltok i dette fiske under høstfisket var det bare 8—10 fartøyer som deltok i ovennevnte kvartal. Til tross for ugunstige driftsforhold kan utbyttet for disse betegnes som noenlunde tilfredsstillende.

Skreifisket. Som vanlig tok dette fiske til i januar. Oppsynet for distriktene Øyfjord og Hillesøy samt Berg og Torsken ble satt henholdsvis 20. og 27. januar. Fiskeforekomstene syntes å love bra, men ugunstige driftsforhold gjorde sitt til at det ikke ble noe oppmuntrende fart i fisket, unntatt for Senja, hvor fisket delvis var bra.

For de fleste vær fortsatte driften utover sesongen med en og to dagers godt fiske for så igjen å gå over til ubetydelig fangstutbytte. Dette førte selvsagt ikke til noen optimisme blandt fiskerne — hvorfor deltakelsen heller ikke ble som antatt.

For de fleste fiskevær — unntatt Berg og Torsken — avsluttet fiskerne driften omkring 15. mars og gikk til Finnmark hvor utsiktene syntes meget lovende. Fisket for Berg og Torsken fortsatte imidlertid med til dels bra utbytte.

I likhet med tidligere år hadde man håpet at skreifisket for dette distrikt skulle ta seg opp mot slutten av sesongen når fisken var på retur fra Lofoten, men dette slo dessverre ikke til i år. Oppsynet ble hevet for Øy fjord og Hillesøy 5. april og for Berg og Torsken 13. april.

Det økonomiske utbytte av årets skreifiske må betegnes som meget ujevnt for de enkelte deltakere. For Senja-distriktet har utbyttet vært tilfredsstillende, men mindre tilfredsstillende i distriktene Hillesøy/Skjervøy.

Kyst- og fjordfisket. Det har også i år vært et betydelig antall fiskere som har deltatt i kyst- og fjordfisket. Som redskap har vært benyttet nylongarn, line og snøre (juksa). I de senere år har utbyttet vært størst for garnfiskerne, noe som har ført til øket deltakelse år for år. Såvidt jeg har brakt i erfaring har driftsutbyttet vært meget tilfredsstillende.

Da dette fiske dabbet av ved månedskiftet mars/april avsluttet de fleste driften og gikk til Finnmark hvor forholdene etter meldingene lå meget gunstig an.

Stor- og vårsildfisket. Alt før utgangen av dette kvartal var så og si hele flåten fra Troms kommet nordover igjen. Snurpeflåten fortsatte umiddelbart etter hjemkomsten nordover til Finnmark for å delta i loddefisket.

For en vesentlig del må fisket betegnes som totalt mislykket for samtlige snurpenotlag, idet en stor del bare hadde stopptur mens andre hadde underskudd. Det mislykkede snurpenotfisket førte selvsagt til total bomtur for hjelperne.

Utbyttet for garnflåten ble derimot noe bedre, men langt fra som i fjor. Årsaken til det mislykkede storsildfisket må i første rekke tilskrives de ugunstige værforhold.

Feit- og småsildfisket. Utbyttet av dette fisket har så og si vært totalt mislykket.

Loddefisket på Finnmark. Dette fiske tok til først i mars og har til denne tid gitt et meget godt fangstutbytte. Utsiktene for et tilfredsstillende utbytte for fiskerne synes å ligge meget gunstig an.

Lofotfisket. Deltakelsen fra dette distrikt har i år vært langt mindre enn tidligere år etter 1945. Til tross for at utbyttet ikke ble som de fleste

hadde håpet på, kan det stort sett betegnes som noenlunde tilfredsstillende for samtlige bruksklasser når en unntar notfiske som ved periodens slutt ikke hadde gitt nevneverdig resultat.

Trålfisket. Distriktets stortrålere har hovedsakelig driftet på bankene for Troms og Finnmark. På grunn av ugunstige værforhold har utbyttet ikke blitt som ønsket. Småtrål har — i likhet med i fjor — ikke vært benyttet i kvartalet.

Filet- og fryseindustrien. Da den vesentligste del av havfiskeflåten som tidligere nevnt har deltatt i storsildfisket og den øvrige del av flåten har vært sterkt værhindret, har tilførselen av råstoff til fryseindustrien langt fra vært tilfredsstillende.

Denne industri har imidlertid i likhet med tidligere år i den utstrekning det har vært mulig komplettert råstoffbehovet med føringsfisk, delvis fra distriktet og delvis fra andre distrikter.

Den begrensning i antall sysselsatte ved bedriftene som har vært nødvendig på grunn av den senere tids kvotebegrensning av filetproduksjonen, har gjort sitt til at de fleste anlegg med det råstoff som har vært tilgjengelig, har maktet å holde driften gående noenlunde kontinuerlig.

Rekefisket tok til som vanlig omkring 20. januar. Forekomstene har vært tildels rike og kvaliteten meget god. Avsetningsforholdene har vært meget tilfredsstillende for fiskerne. Det samme har vært tilfelle for det ferdige produkt som har vært omsatt til gode priser.

Til tross for tildels rikt fiske har det ikke vært tilstrekkelig råstoff for å dekke behovet ved samtlige anlegg. Det har heller ikke vært mulig å dekke markedets behov.

Rekefisket og rekeindustrien viser etter de siste undersøkelser å gi arbeide for 1150 mennesker i dette distrikt. For tiden er 17 rekefabrikker i drift. Tromsø by har størst antall bedrifter — i alt 3 — med en samlet arbeidsstokk på 260.

Rekefiske er nok det fiske som har gitt sine utøvere størst økonomisk resultat i inneværende periode. Årsaken hertil ligger uten tvil i at dette fisket har vært minst værhindret.

Bjørnøyfisket. Fiskerne har i inneværende periode ikke forsøkt seg på feltene ved Bjørnøya. Dette har hovedsakelig sin grunn i vanskelige driftsforhold, bl. a. nedising.

Ishavsdriften. Fangstforholdene ved New-Foundland har etter de meldinger som løp inn ved periodens slutt vært ugunstige slik at skutene først kom i fangst etter at ungdyrfangsten var forbi. Derimot har fangstforholdene i Vesterisen vært meget tilfredsstillende fra starten av med stort sett bra isforhold. De første fangstdager var imidlertid preget av en nokså sterk frostperiode som førte til at fangstskutene «Maiblomsten» og «Drot» frøs fast i isen.

I Østisen var vær- og isforholdene særlig ugunstige i slutten av denne perioden slik at de skuter som kom bort omkring 20. mars ikke har oppnådd noe fangstutbytte til denne tid.

Fiskeflåtens økonomiske forhold. Til tross for at en kan si at fiskerne for Senjaværene gjennomgående har gjort det bra, må en karakterisere fisket i årets første 3 måneder som mislykket for den store masse. Det minimale utbytte av høstfisket og dertil mislykket vinterfiske førte til visse vanskeligheter for utrustning til ny tur. De første som fikk føle vanskelighetene var ishavsrederne som ikke fra tidligere hadde god økonomi eller et solid firma å støtte seg til. Arbeidet med å skaffe disse lån ble derfor tatt opp. Etter velvilje fra myndighetenes side ble det funnet fram til en ordning for utrustningslån.

Den låneordning som ble etablert ble imidlertid ikke nyttet i noen vesentlig utstrekning da de første dagers drift i Vesterisen ga meget lovende resultater.

Loddefisket og kystfisket er kommet godt igang på Finnmark, og fortsetter dette som det har gjort, skulle meget kunne rettes opp på kort tid. Behovet for utrustningslån vil da bli betraktelig mindre enn fra først av beregnet.

Issituasjonen. Da det er to naturisanlegg i drift i fylket, og et stort antall tilvirkere sørger for is direkte fra dam til sine lager, har issituasjonen vært meget tilfredsstillende. I fylket er det for tiden i drift 4 kunstisanlegg som enkeltvis har en kapasitet fra 5 til 7 tonn pr. døgn.

Arbeidssituasjonen. I likhet med samme kvartal i 1957 har tilgangen på arbeidskraft vært langt større enn det tilvirkeranleggene har hatt behov for. Tilgangen på mannskap til fiske- og fangstflåten har stort sett vært tilfredsstillende, når jeg unntar småsildbrukene og en del eldre fartøyer som enten ikke har kommet i drift eller har vært nødt å drifte med redusert mannskapsstyrke.

Vannforsyningen har vært meget prekær i flere fiskevær som bare har det en kaller for brønn eller provisorisk anordning for rinnende vann. Årsaken til at vanskelighetene har vært større i vinter enn tidligere, ligger i den lange og sterke frostperiode som har vært. Dette har hemmet fiskerne i å utøve sitt yrke uhindret og har samtidig påført tilvirkningsanleggene på de respektive steder ikke ubetydelige tap av råstoff. Fiskerne er i slike tilfelle nødt til å levere til tilvirkningsanlegg som ligger lengere borte fra angjeldende fiskefelter, eller å søke fiskefelter som gir mindre tilfredsstillende fangstutbytte. Disse forhold må en regne med vil bli rettet på etter hvert som det lar seg gjøre å få de enkelte anlegg planlagt og beregnet.

Naturskadefondet. Det har også i dette kvartal kommet inn en del søknader om støtte i forbindelse med tap av fartøyer, redskaper og redskapshus.

Ror- og egnebuer. I dette kvartalet har jeg kun mottat en søknad om støtte til ror- og egnebu.

Reiser. I kvartalet har jeg hatt 5 reisedager i distriktet.

Fiskeflåten. I dette kvartalet har fylket hatt en nettotilgang på 33 fartøyer, hvorav bare et over 60 fot langt.

2. kvartal 1958.

Værforholdene har vært noenlunde tilfredsstillende for sjødrift.

Skreifisaket. Oppsynet ble hevet for Hillesøy og Øyfjord 5. april og for Berg og Torsken 12. april.

Bankfisaket. Alle større fartøyer som i foregående periode har deltatt i kyst- og bankfiske la om driften fra line til småtrål. I månedsskiftet april/mai gikk en stor del av de større havfiskefartøyer som hadde deltatt i loddefiske på Finnmark over til tråldrift. Utbyttet av dette fiske må betegnes som lite tilfredsstillende, sett i forhold til de resultater som kystfiskerne oppnådde.

Kyst- og fjordfisaket. En vesentlig del av den flåten som i vinter deltok i dette fiske med garn, line og snøre (juksa) drog alt først i perioden nordover for å delta i vårfiske på Finnmark. På grunn av de gode meldinger som kom nordfra minket deltakelsen i kyst- og fjordfiske for dette distrikt betraktelig. Deltakelsen her har således vært liten i forhold til deltakelsen de siste to år. Den del av flåten som fortsatte fisket for værene i Troms kan jevnt over se tilbake på et tilfredsstillende resultat.

Fangstutbyttet for smålinefisket har gjennomsnittlig ligget på 300/900 kg og linefisket fra 1000 til 3500, juksabåtene har ligget på ca. 200/1100 kg pr. sjøvær på 1 til 4 snører. Småtrålfiskerne har hatt fangster på fra 10 000 til 30 000 kg i sjøværet.

Vårtorskefisaket på Finnmark. Deltakelsen fra dette distrikt var meget stor. Resultatet av driften ble særlig tilfredsstillende for de som deltok i fisket for Vest-Finnmark, men noe mindre for de som driftet for Øst-Finnmark. Det beste resultat ble oppnådd av garnfiskerne. Videre kan nevnes at en del av flåten fortsatt drifter på Finnmark utover den vanlige vårsesong, som offisielt ble avsluttet 14. juni, med line og snøre (juksa) og de fleste skal ha oppnådd tilfredsstillende resultat.

Avsetningsvanskelighetene har alt meldt seg for enkelte vær, og vil antakelig bli vanskeligere etter vært som varmen setter inn,

Seifiske med drag har i omhandlede periode ikke gitt nevneverdig resultat.

Seisnurpenotfisaket. Et mindre antall snurpere tok til med driften omkring først i juni, men fangstutbyttet for disse ble ikke nevneverdig. De fleste snurpere hadde ikke hatt sei på dekk ved periodens slutt.

Det ble registrert bra forekomster av sei, og da vesentlig i det sørlige distrikt av fylket. Årsaken til det dårlige fangstresultat er at seien har stått dypt og således har vært vanskelig og ta med not. Når seien står så ugunstig har dette sin grunn i at åten står forholdsvis dypt på grunn av temperaturforholdene.

Trålfisket. De 3 registrerte stortrålere i fylket har i perioden driftet på bankene utenfor Finnmark og delvis på Bjørnøyfeltet. Etter det jeg har fått opplyst på rederhold kan trålernes driftsutbytte settes til ca. kr. 5—600 000,— pr. fartøy som må betegnes som meget tilfredsstillende.

Småtrålerne har øket en del i antall fra foregående sesong. Driften tok til som vanlig i april. Den vesentligste del av flåten samlet seg på bankene utenfor Finnmark. Driften har imidlertid vekslet mellom bankene utenfor Finnmark og Bjørnøya/Spitsbergen. Forekomstene har vært lite tilfredsstillende på alle felter og minst tilfredsstillende på fjerne farvann.

Driftsresultatene har til denne tid vært lite tilfredsstillende sett på bakgrunn av de resultater som er oppnådd av andre redskaper og stortrålerne.

Bjørnøy- og Svalbardfisket. Som kjent har disse felter vært meget benyttet både av trålerne og linefartøyene i tidligere år med tildels meget godt fangstutbytte. Deltakelsen i år for lineflåten har vært ubetydelig, idet det bare har vært M/K «Lutnes» med 12 manns besetning som har deltatt, mot 14 fartøyer til samme tid foregående år og 65 fartøyer i 1956. Første tur varte 1 måned og ga et tilfredsstillende utbytte med 31 tonn saltfisk. Tur nr. 2 som tok til 10/6 og varte til 30/6 ble totalt mislykket med bare 7 tonn. Skipperen uttalte sin beklagelse over at de ikke hadde tatt med juksaredskaper da det viste seg å være gode muligheter for dette redskap.

Årsaken til at ikke flere fartøyer ble med i fisket fra først av — til tross for gode utsikter — var at det ikke var mulig å skaffe mannskaper.

Ilandbrakt saltfisk fra Bjørnøya og Svalbard. Det ilandbrakte kvantum omfattet vesentlig torsk. Kvaliteten har vært meget god.

Prisene har gjennomsnittlig ligget på kr. 27,67 pr. saltfiskvekt + kr. 2,— i pristilskott. Samme tid foregående år var gjennomsnittsprisen kr. 23,60 pr. vekt saltfisk + kr. 2,— og kr. 3,— i pristilskott henholdsvis for Troms og Finnmark.

Avsetningsforholdene har vært tilfredsstillende. Som det framgår av foranstående har gjennomsnittsprisen på saltfisk fra fisker i år ligget betydelig over fjorårets priser.

Det er bare å beklage at ikke flere linefartøyer har vært i stand til å delta på grunn av delvis mannskapsmangel.

Lofotfisket. Den eneste bruksklassen som ved begynnelsen av dette

kvartal var fulltallig i Lofoten var notfiskerne. Deltakelsen fra dette distrikt var meget beskjedent i år i forhold til foregående sesong. Utbyttet av årets Lofotfiske ble noenlunde tilfredsstillende for samtlige bruksklasser, unntatt notfiske som ikke ga nevneverdig resultat.

Råstoff-tilførselen til filetindustrien. Tilgangen på råstoff direkte fra fisker har stort sett vært tilfredsstillende for de fleste filetfabrikker og tilførselen fra fiskeværerne i Vest-Finnmark vært langt større enn vanlig.

Størjefisket. Dette fiske har ikke gitt fangstutbytte i dette kvartal.

Stor- og vårsildfisket. Utbyttet for garnfiskerne kan stort sett betegnes som noenlunde tilfredsstillende, men for samtlige snurpere ble fisket totalt mislykket. Fisket ble også en stor skuffelse for hjelperne som for en vesentlig del hadde underskott.

Loddefisket. Det gode loddefisket fortsatte også ut i dette kvartal, og særlig var forekomstene gode for Midt- og Vest-Finnmark. Spesielt var det store stimer av lodde i området ved Sørøya fra Tarhalsen og innover Sørøysundet helt til Akkarfjord. Det meldtes også om lodde i Måsøy og Hammerfestområdet. Lodda ble også formerket i store stimer for Troms helt ned til Harstad området. Særlig var forekomstene rike i Torsvåg-distriktet, men da de få snurperne som var i drift på denne tid var opptatt på feltene hvor driftsmulighetene lå bedre til rette, ble det ikke tatt fangster.

Fangstutbyttet ble langt fra det en hadde regnet med sett på bakgrunn av de rike forekomster og forekomstenes varighet. Fangstutbyttet for de enkelte notbruk har variert fra 6 000 til 28 000 hl med gjennomsnittlig ca. 10 000 hl. De som hadde høyest fangstutbytte fortsatte fisket langt utover den offisielle avslutningsdato 19/4 kl. 24.00 da salgslaget innstillet salgs- og dirigeringsvirksomheten.

Prisene skapte store vanskeligheter for fiskerne som i stor utstrekning på et tidlig tidspunkt bestemte seg for å avslutte fisket etter første prisperiode 12. april. Dette førte til at en stor del avsluttet fisket til påske, det vil si de første dager av april. Noen få fortsatte imidlertid driften etter påske, og da det viste seg at det fortsatt var store loddetyngder til stede fortsatte en del driften utover den 12. april og langt utover den 19. april. Det er disse fartøyer som kan se tilbake på det beste økonomiske utbytte.

Det økonomiske utbytte ellers ble imidlertid tilfredsstillende og dette kom således godt med etter det totalt mislykkede sildefisket.

Etter at det var foretatt utjevning av loddeprisen viste det seg at prisen ble en stor skuffelse for fiskerne. Gjennomsnittsprisen til fiskerne ble i første prisperiode kr. 7,85, og kr. 5,77 pr. hl i annen periode. Det sier seg selv at driften blir ulønnsom når prisene på råstoffet faller og driftsomkostningen stiger.

Enkelte hevder at det bare ble en halv sesong i forhold til hva det kunne blitt om hele flåten hadde fått driftet hele sesongen ut.

Feit- og småsildfisket. I likhet med de senere år — til samme tid — har også fisket mislykkes dette kvartal.

Sildeoljefabrikkene. Til tross for ubetydelig tilførsel av sild har fabrikkene dette kvartal hatt en del råstoff av lodde og ishavsprodukter m. v. slik at fabrikkene har kunnet holde det gående uten å si opp en stor del av arbeidsstokken. Tilførselen av råstoff har imidlertid vært ubetydelig i forhold til fabrikkenes kapasitet. Samtlige fabrikker er som tidligere nevnt modernisert og er fullt utstyrt med de mest moderne tekniske hjelpemidler. Det kreves således en betydelig tilgang på råstoff for å dekke fabrikkenes produksjonskapasitet.

Rekefisket. Fisket har vært meget tilfredsstillende og avsetningsforholdene på førstehånd har vært gode med tilfredsstillende priser. Det har vært noe mindre priskrig om råstoffet enn tidligere år.

Avsetningsforholdene for det ferdige produkt har vært meget tilfredsstillende til gode priser. Markedsforholdene for hermetiserte og frosne pillede reker har vært langt større enn råstofftilførselen har tilsagt.

Ishavsdriften. Fangstskutene «Maiblomsten» og «Drot» som var meldt innefrosset i isen gjennomgikk mange dramatiske scener.

Etter utallige alvorlige situasjoner for både ishavsskutene og hjelfartøyet «Salvator» kunne hjelpefartøyet den 17/4 melde at det hadde lykkedes å få «Drot» ut av isen. Tre dager senere den 20/4 ble det meldt at det også var lykkedes å berge fangstskuta «Maiblomsten». Foruten nevnte to fartøyer var det to fartøyer som på grunn av motor- og propellskade måtte avbryte fangsten i Vesterisen. Den øvrige Vesterisflåte har hatt et meget godt økonomisk utbytte av årets sesong.

Østisen. Også fra dette felt ble det meldt om skade på fangstfartøyer. To av fartøyene måtte slepes inn på grunn av rør- og maskinskade. Videre ble to skuter tatt og ført inn til Murmansk av russiske vaktbåter. Skutene ble imidlertid frigitt etter kort tid. Til tross for dette og andre mindre uforutsette vanskeligheter er de fleste skuter kommet inn med full fangst.

New-Foundlandsfeltet. De fartøyer som har deltatt på dette felt er i løpet av beretningsperioden innkommet med full fangst.

Småhvalfangsten. I likhet med foregående år ble dette distrikt også i år tildelt 10 konsesjoner. Samtlige konsesjoner har vært i bruk. Flåten har driftet på feltene ved Bjørnøya og i Barentshavet. Fangstutbyttet har stort sett vært tilfredsstillende, men avsetningsforholdene har ikke vært de aller beste. Prisene for hvalkjøtt har ligget betydelig under foregående års priser.

Spermasett- og Finnhvalfangsten. Skjelnan hvalstasjon, Kroken, Tromsøysund, er nå overtatt av Aarseth, Ålesund. Stasjonen har vært i

drift under firmanavnet Skjelnan Kvalstasjon A/S. Denne har hatt i drift 3 hvalbåter med en besetning på tilsammen 36 mann. På land har arbeidsstokken variert fra 15 til 75 mann.

Fangsten i år kom noe senere i gang enn vanlig, i det de første hvalene kom inn 18. mai.

Værforholdene i sesongen har ikke vært de aller beste, i det tåke og kuling gjorde fangstforholdene noe vanskelige.

Alt dyrefor og småkjøtt er frosset og ligger på lager. Biffen er iset og omsatt i Oslo, Trondheim og Stockholm. En del er også omsatt i Tromsø og omegn. Som det fremgår av foranstående har det i perioden vært gode forekomster av hval. Fangstfolkene mener at dette har sin årsak i at hvalen har fulgt de rike forekomster av akkar som er ute i havområdet.

Arbeidssituasjonen. Tilgangen på arbeidskraft til fisketilvirkningsanleggene, filetbedriftene og sildoljeindustrien har stort sett vært tilfredsstillende. En kan imidlertid si at filetbedriftene i visse tider har hatt vanskeligheter med å skaffe tilstrekkelig faglært arbeidskraft.

Naturskadefondet. Det har innkommet en del søknader om støtte av fondet for dekning av skader påført mindre fiskebåter, redskaper og redskapshus. Søknadene er gitt den vanlige behandling og returnert fylkesmannen.

Reiser og møter m. v. I samarbeid med representanter for Kontoret for Områdeplanlegging i Troms har jeg bl. a. foretatt reise for konferanse og inspeksjon angående en påtenkt rekefabrikk på Stonglandseidet i Tranøy.

Fylkets havneplan. Som naturlig kan være kom havneplanen også opp til behandling på årets fylkesting. Fylkets havnekomite behandlet i møte 14. april i alt 12 havnesaker fra forskjellige steder i fylket. For de fleste steders vedkommende ble det fattet vedtak om at komiteen ikke fant å kunne fremme kravene om havn til fortrengsel for oppførte anlegg i havneplanen av 1957.

Havneplan for Torsvåg i Helgøy ble imidlertid foreslått fremmet for årets fylkesting. Når dette ble gjort var det på bakgrunn av komiteens vedtak i 1957 hvor anlegget ble foreslått som nr. 3 i havneplanen, men strøket av planen under fylkestingets behandling og erstattet med Vanna-kammen som fikk nr. 7.

3. kvartal 1958.

Værforholdene har vært meget gunstige for sjødrift. For tilvirkning av tørrfisk har forholdene stort sett vært tilfredsstillende, bortsett fra en kortere periode i månedsskiftet august/september. I nevnte tidsrom satte det inn med en varmeperiode som vanskeliggjorde produksjon av

tørrfisk. Dette er noe utenom det vanlige, idet vanskelighetene for produksjon av tørrfisk vanligvis melder seg først i kvartalet.

Kystfisket har langt fra gitt det utbytte som anses for vanlig, noe som også fisketilvirkningsanleggene ute i distriktet har fått føle meget sterkt. Årsaken hertil tilskrives de store mengder akkar som det har vært meldt om i lengre tid. I slutten av dette kvartalet har også store mengder akkar tatt til å sige inn i fjordene.

Småtrålfisket. I juli måned sluttet en vesentlig del av de større fartøyer dette fiske for å delta i juksafiske ved Vest-Grønland. Den øvrige flåten fortsatte imidlertid fiske en kort tid, men det viste seg at det ikke var mulig å få lønnsom drift. Hele flåten innstillet derfor i løpet av juli måned driften og tok til med vanlig vårpuss. Et mindre antall fartøyer tok imidlertid igjen til med driften i månedsskifte august/september. Utbyttet av driften har vært mindre tilfredsstillende til utgangen av meldingsperioden.

Stortrålfisket. De få fartøyer herfra som deltar i dette fiske avsluttet driften i slutten av august på grunn av ulønnsomme driftsforhold.

Seifisket. Deltakelsen i dette fiske øket noe i begynnelsen av kvartalet slik at belegget ble 12 fartøyer over samme tidsrom som foregående år. Da utsiktene er basert på de iakttagelser fiskerne hadde gjort foregående år, skulle dette synes å ligge bra til rette for et tilfredsstillende fangstresultat.

Utbyttet av driften ble en stor skuffelse for de fleste. Et betydelig antall hadde ikke dekning for driftsutgiftene og de fleste fortsatte driften i håp om oppsving i fiske utover høsten. Aksjonsradiusen har vært meget stor for de fleste fra Vesterålen i syd til Nordkynn i nord.

Seigarnfisket tok til i begynnelsen av august — altså noe tidligere enn vanlig — og viste seg alt fra første driftsdag å ligge meget godt til til rette for tilfredsstillende fangstutbytte. Det ble fra enkelte lensmenns-distrikt rettet kritikk mot at fiske tok til tidligere enn vanlig. Etter hvert som klagene innlöp hertil ble misforståelsene rettet under henvisning til lov om saltvannsfiskerierne av 17. juni 1955.

Størjefisket. Et belegg på 10 — 12 fartøyer — som først i kvartalet deltok i seisnurpefisket — la om til størjefiske ved månedsskifte juli/august, men fisket ble totalt mislykket for de fleste. Bare et fartøy fikk fangst av betydning. Det oppfiskede kvantum ble tatt i tiden 17. august til 7. september og utgjorde 186 tonn til en førstehåndsverdi av kr. 264 000,—.

Steinbitfisket. Til tross for bra utsikter ble deltakelsen heller mindre tilfredsstillende. Fangstutbyttet pr. sjøvær for de 3—4 fartøyer som deltok i fisket lå vanligvis på 20—30 000 kg, et fangstutbytte som må betegnes som meget tilfredsstillende. Også det økonomiske utbytte ble tilfredsstillende.

Bjørnøy- og Svalbardfisket har i motsetning til tidligere år ligget fullstendig nede, idet lineflåten som vanligvis drifter i dette område har vært nødt til å legge om driften på grunn av mannskapsmangel.

Den 28. juli tok de første juksafartøyer til å ruste for Bjørnøyfeltet. I motsetning til foregående år har det i inneværende periode ikke deltatt småtrålere på disse felter.

Utbytte for juksaflåten må betegnes som meget tilfredsstillende idet samtlige fartøyer kom inn med full fangst etter en måneds drift. Under hele driftsperioden var det rike fiskeforekomster, og flåten hadde en fangstproduksjon på opptil 6—7000 kg pr. døgn. Vekslende værforhold vanskeliggjorde imidlertid full kontinuerlig drift. Deltakelsen i linefisket antas å øke til 30—40 fartøyer i 4. kvartal.

Ilandbrakt saltfisk fra Bjørnøyfeltet. I kvartalet ble det av juksafartøyene ilandbrakt i alt 464 tonn saltfisk til en førstehandsverdi av kr. 610 000,—. Fisken var av førsteklasses kvalitet og avsetningsforholdene har vært meget tilfredsstillende.

Kveitefisket. De få fartøyer som har deltatt i dette fiske kan stort sett se tilbake på et tilfredsstillende resultat. Årsaken hertil ligger i den minimale deltakelse. Hvis deltakelsen hadde vært noe større hadde nok utbyttet blitt vesentlig mindre for den enkelte, idet de feltene som gir noenlunde drivverdig utbytte er sterkt begrenset. Avsetningsforholdene for kveite har vært noe treg i slutten av perioden.

Rekefisket. Deltakelsen i dette fiske har stort sett vært som i tilsvarende sesonger tidligere år, men driftsutbyttet har vært lite tilfredsstillende for samtlige felters vedkommende. En del av rekefiskerne har alt lagt om driften til bl. a. akkarfiske.

Akkarfisket. Fra begynnelsen av september og ut kvartalet har det foregått et meget rikt akkarfiske og da særlig for Senjadistriktet. For rensed og vasket vare har prisen vært 40 øre pr. kg. Dette har gitt fiskerne en pen fortjeneste slik at deltakelsen i fiske har øket betraktelig. Avsetningen har ikke vært den aller beste til denne tid slik at fiskerne har vært nødt til å se tiden an. Det synes imidlertid som om forholdene vil rette seg til det bedre. Sildoljeindustrien har alt begynt å vise en viss interesse for akkar som råstoff.

Fryse- og kjøleanleggene. Fryseindustrien har gjennomgående hatt en meget tilfredsstillende råstofftilførsel som har ligget vel en halv mill. kg over fjorårets. Dette er mer enn en kan si om de vanlige tilvirkningsanlegg hvor råstofftilførselen heller har vært mindre tilfredsstillende i kvartalet.

Feit- og småsildfisket viser kvantumsmessig noe bedring sammenlignet med samme kvartal i fjor, men fisket ble langt fra det en hadde håpet på. Da fisket syntes å gi noe oppsving var det nesten umulig å få mannskap til sildeflåten. En vesentlig del av de som meldte seg stillet

spørsmål om garantert minstelott. Når rederne ikke kunne etterkomme dette ønske hadde de ingen interesse av å bli med. Spørsmålet om en eventuell garanti av de sysselsetningsmidler som var bevilget av Stortinget for begrensning av høstens arbeidsledighet ble derfor reist av meg. Henvendelsen ble rettet til Troms Fylkesarbeidskontor med den begrunnelse at slik garanti ville muliggjøre bemanning av sildeflåten. Dette ville igjen gi større muligheter for øket råstofftilførsel til fabrikkene og således ytterligere øket sysselsetting.

Slik som forholdene har vært siden sildefisket tok til må en ha grunn til å anta at store kvanta sild er gått tapt ved at flåten har ligget uvirksom på grunn av mannskapsmangel.

Til tross for bra utsikter har deltakelsen hittil i høstens sildefiske vært mindre enn vanlig på denne årstid. Dette har først og fremst sin årsak i at det har vært vanskelig å skaffe mannskap til flåten, og grunnen til dette ligger i de senere års mislykkede sildefiske. I foregående sesong var det mulig å skaffe mannskap på grunn av en viss kampanje i avisene om gode utsikter for et godt sildefiske. Disse argumenter ga ingen gjenklang i år til tross for at deltakerne selv så muligheter med de bruk som var i drift.

Sildoljefabrikkene. Råstofftilførselen til fabrikkene har vært lite tilfredsstillende. Fabrikkene har så langt det har vært mulig også skaffet seg annet råstoff enn sild, bl. a. har enkelte fabrikker tatt imot akkar. Det har fra fabrikkhold vært hevdet at akkar er et bra råstoff om det bare hadde vært tilstrekkelige mengder av den.

Spermasett- og Finnhvalfangsten. I likhet med foregående kvartal hadde stasjonen i drift 3 hvalbåter med en besetning på 36 mann.

Alt biffkjøtt ble iset og omsatt i Oslo, Trondheim, Stockholm og distriktet, unntatt 30 000 kg som i frosset tilstand er eksportert til Øst-Tyskland.

Det vesentligste av dyreforet og småkjøttet er eksportert til England, unntatt et parti på 20 000 kg småkjøtt som ble eksportert til Øst-Tyskland.

Av melproduksjonen er 120 tonn eksportert til Sveits og resten til Danmark. Oljeproduksjonen har firmaet solgt til Martens, Bergen.

Småhvalfangsten. Samtlige som har vært tildelt småhvalkonsesjon (i alt 10 skuter) har deltatt i fangsten. Fangstforholdene har vært noe vekslende, men fangstutbyttet ble stort sett tilfredsstillende. Omsetningsforholdene og prisene på førstehånd sviktet imidlertid slik at det økonomiske utbytte ble mindre tilfredsstillende. Som forholdene ligger an for omsetningen av småhvalfangsten vil det være ønskelig å få i stand organisert omsetning av dette produkt.

Arbeidssituasjonen. Tilgangen på arbeidskraft til fisketilvirknings- og filetanleggene har vært meget tilfredsstillende. Det samme kan en dess-

verre ikke si om tilgangen på mannskap til fiskeflåten. Den største vanskelighet har sildeflåten og kystflåten hatt å kjempe med. For såvidt angår kystflåten gjelder det vesentlig eldre fartøyer i størrelsen 40—60 fot. Tilgangen på folk til havfiskeflåten og trålerflåten har stort sett vært bra.

Issituasjonen har vært meget prekær da naturisanleggene ble tom uvanlig tidlig og kapasiteten ved kunstisanleggene i fylket er alt for liten til å dekke de ordinære behov. Ismangelen skapte tildels store problemer for småtrålerne og tilvirkningsanleggene som daglig er avhengig av is. Dette forhold har ført til at flere tilvirkningsanlegg har tatt opp tanken om å skaffe seg kunstisanlegg samtidig som enkelte av de som alt har slike anlegg har bestemt seg for å øke kapasiteten med ennå flere anlegg eller skifte ut med større. Når naturisanleggene vanligvis lagrer meget beskjedne kvanta i forhold til kapasiteten har dette sin årsak i manglende kapital.

Naturskadefondet. På foranledning av fylkesmannen i Troms har jeg også i dette kvartal gitt uttalelse i anledning søknader til fondet om erstatning for skader på båter og redskaper.

Sommarøy og Hillesøy Vannverk er nå snart ferdig til overlevering, men hvordan byggeomkostningene vil bli i forhold til det fremlagte kostnadsoverslag på kr. 745 000,— er det vanskelig på nåværende tidspunkt å ha noen bestemt formening om.

Skjervøy Vannverk's 2. byggetrinn ble i 1956 kostnadsberegnet til kr. 650.000,—. Finansieringen ble ordnet i samsvar med dette og arbeidet er nå utført. Kostnadsberegningen for dette anlegg sviktet temmelig meget. I april i år var omkostningene etter de foretatte beregninger oppgitt til kr. 890 000,—, men etter den foreløpige oversikt over byggeomkostningene synes heller ikke disse beregninger å holde.

Den videre utbygging av vannforsyningen i fiskeværene. Det har i kvartalet vært lagt ned et meget stort arbeide for om mulig å få finansieringsplan m. v. for enkelte meget viktige anlegg klar. For følgende anlegg er finansieringen for såvidt angår distriktskapitalen m. v. stort sett i orden: 1. Tromvik Vannverk, 2. Skrolsvik Vannverk, 3. Grøtavær Vannverk, 4. Torsvåg Vannverk.

Som kjent er det av meget stor betydning å få Gryllefjord Vannverk bygget snarest mulig — hvorfor jeg ved flere høve har konferert med rette vedkommende om saken og gjort klart at noe måtte gjøres fra stedets side. Jeg har lagt fram forslag om hvordan en kunne forsøke å legge det hele opp for om mulig å få befolkningen og bedriftene interessert i å løse saken. Etter det jeg underhånden har brakt i erfaring er det ennå ikke foretatt noe i sakens anledning.

Reiser og møter. I kvartalet har jeg foretatt flere reiser i distriktet,

bl. a. har jeg foretatt befarings av Toftene i Hillesøy herred i anledning oppsitternes krav om utbedring av havneforholdene på stedet. Videre har jeg vært på Lenangsøyra i Karlsøy herred i forbindelse med søknad om lån i Utbyggingsfondet for oppføring av kai og utbedring av rekefabrikk.

I tiden 21. til 27. august deltok jeg i den befarings som Stortingets Sjøfarts- og Fiskerikomite foretok av div. havner i distriktet. Det gledelige under denne befarings var at komiteens medlemmer syntes å kunne gi sin fulle tilslutning til den rekkeplassering som fylkets havnenemnd hadde lagt fram.

Skipsbyggningsindustrien. Det har lykkedes å komme ganske godt i gang med denne industri. Som tidligere nevnt er det alt i år — til tross for at byggingen først kom i gang i begynnelsen av dette år — levert to havgående fiskefartøyer av stål på henholdsvis 110 og 114 fot fra skipsverft i Harstadområdet. I dette kvartal er to nye fartøyer på henholdsvis 114 og 86 fot sjøsatt fra de samme verksteder. Det er forutsetningen at fartøyene skal kunne settes inn i fiske i løpet av høsten.

4. kvartal 1958.

Værforholdene har vært meget vekslende for sjødrift. Fiskerne har således ikke fått utnyttet fiskemulighetene i fullt monn. Derimot har forholdene for tilvirkning av tørrfisk vært tilfredsstillende da høsten har vært meget mild og tørr.

Seisnurpefisket. En vesentlig del av snurpeflåten fortsatte dette fiske da det ved periodens begynnelse tegnet til et bra oppsving i fisket. Det ble imidlertid bare med noen få fangster — hvorfor de fleste fartøyer la om til linedrift. De få fartøyer som fortsatte driften fikk noen spredte fangster med sei og torsk.

Seigarnfisket. En vesentlig del av utøverne avsluttet dette fiske omkring midten av perioden. De som fortsatte driften fikk mindre fangster som for en vesentlig del bestod av sei, uer og torsk.

Bankfisket tok som vanlig til omkring månedsskiftet september/oktober. De fleste havfiskefartøyer kom imidlertid noe senere i drift enn vanlig da disse deltok i fiske ved Vest-Grønland noe lengere enn fra først av beregnet. Utbyttet må stort sett betegnes som noenlunde midtels til tross for at været hindret rasjonell drift. Utbyttet for den enkelte deltaker har variert meget sterkt fra kr. 3 000,— til kr. 8 000,— pr. mannslott, med en gjennomsnitt på kr. 3 500/4 000,—. Sammenlignet med tidligere år — etter at havfiskeflåten ble noenlunde utbygget i dette fylket — er høstens sesong den dårligste som har vært.

Bjørnøy- og Svalbardfisket. Kvaliteten for ferskfiskens vedkommende

har vært noe varierende, men gjennomgående bra. Saltfisken har vært av meget god kvalitet. Skal ferskfisken imidlertid kunne oppbevares fullt ut tilfredsstillende uten kvalitetssvikt må alle de større havgående båter få fryseanlegg som ved en enkel regulering kan nyttes til å avkjøle fiskerommet. Enkelte fartøyer driftet på dette felt til 17. desember. Fiskeforekomstene syntes å være noe varierende. Som vanlig var linedriften en del hindret av den utenlandske trålerflåten.

Prisen på ilandbrakt fisk fra Bjørnøyfeltet har gjennomsnittlig ligget på kr. 27,18 pr. saltfiskvekt + kr. 3,— i pristilskott, tilsammen kr. 30,18 mot til samme tid i fjor kr. 28,— + kr. 3,—, tilsammen kr. 31,—. Fersk torsk har vært betalt gjennomsnittlig med kr. 0.78 og hyse med kr. 0,68 pr. kg.

Trålfisket ved Bjørnøya og Svalbard. Fylkets 3 stortrålere har deltatt en tid på disse felt. men resultatet ble meget dårlig. Det samme var tilfelle for driften på kystbankene. Utbyttet for trålerne har i kvartalet vært det dårligste i manns minne.

Kveitefisket har hovedsakelig vært drevet med garn. Deltakelsen har vært som vanlig. Utbyttet av driften ble stort sett tilfredsstillende for samtlige bruksklasser.

Avsetningsforholdene var noe trege under fisket, og kjøperne ventet at det hele skulle stoppe opp. Men heldigvis forløp avsetningen bra under hele sesongen slik at fisket kunne fortsette uhindret.

Råstofftilførselen til filet- og kjøleanleggene. Til tross for at det ikke har vært mulig å dekke kjøleanleggenes kapasitet fullt ut, må råstofftilførselen betegnes som meget tilfredsstillende. Det rike akkarfisket kom særlig godt med, idet spesielt høstfisket sviktet betydelig for de øvrige fiskeriers vedkommende og da særlig for seifisket.

Feit- og småsildfisket. På grunn av de forholdsvis gode utsikter som syntes å være til stede for et rikt sildefiske, ble belegget meget stort. Den første tid av perioden før hele flåten var kommet i aktivitet ble det tatt betydelige fangster i Øst-Finnmark og i Vesterålsdistriktet. En kunne høre fiskerne uttale at nå syntes det å bli et rikt sildeår. Da hele flåten var kommet i virksomhet tok fisket i nevnte område like brått slutt som det tok til. Etter 1. november ble det bare tatt små og/eller spredte fangster. Fisket for dette distrikt slo ikke til i det hele. Her ble bare tatt spredte fangster og da særlig i distriktene utenfor Senja.

Notbrukene fra distriktet hadde for en vesentlig del stopptur. Det var imidlertid bare få bruk som hadde lønnsom drift, nemlig de som var med fra starten av. En stor del av flåten var hindret i å delta fra starten av bl. a. på grunn av mannskapsmangel.

Rekefisket. Deltakelsen i dette fiske har vært noe mindre enn tidligere år til samme tid. Rekeforekomstene viste seg å være ubetydelige hvorfor

lønnsom drift ikke var mulig. Årsaken til dette antas å være temperaturen i sjøen og de uforholdsmessige store akkarforekomstene som søkte inn under kysten.

Spermasett- og Finnhvalfangsten. Som anført tidligere ble fangsten avsluttet få dager etter 1. oktober. Hvalstasjonen som har eget fryserianlegg har etter at hvalsesongen tok slutt kjøpt et betydelig kvantum akkar som er eksportert til Færøyene.

Akkarfisket. I tilknytning til foregående beretning kan meddeles at de rike akkarforekomstene langs hele fylkets kystlinje og langt inne i fjordene fortsatte i hele kvartalet. De største forekomster var imidlertid i Senjadistriktet hvor det forekom rene invasjonen, idet akkaren søkte helt inn under fiskekaiene i enkelte fiskevær. Selv eldre mennesker kan ikke minnes slike mengder av akkar under kysten. Et stort antall kystfiskere har deltatt i fisket som har gitt meget godt utbytte. Som før nevnt har råstoffet vært til stor nytte for fryse- og sildoljeindustrien. Fryseindustrien har i dette råstoff hatt en meget god eksportvare. Akkaren har i store mengder vært eksportert til bl. a. New-Foundland og Færøyane som agn.

Det ilandbrakte kvantum i dette distrikt utgjør i alt 4 600 tonn til en førstehåndsverdi av kr. 1 132 000,—

Arbeidskraft. Samtlige tilvirkningsanlegg har hatt tilfredsstillende tilgang på faglært arbeidskraft. Arbeidssøkningen har forøvrig vært langt større enn arbeidsmulighetene har tilsagt.

Mannskaper. Når jeg unntar feitsildflåten har tilgangen på mannskaper til fiskeflåten stort sett vært tilfredsstillende.

Fiskeflåten. I alt har distriktet i kvartalet hatt en brutto tilvekst på 95 fartøyer og en avgang på 49 slik at netto tilvekst ble 46 fartøyer. Av disse er bare 2 over 70 fot. Avgangen omfatter også 2 fartøyer over 70 fot. Etter forholdene må en si at fylkets fiskere har greid sine forpliktelser meget tilfredsstillende. Meg bekjent er det ingen større havfiskefartøyer — av dem som er anskaffet etter krigen — som er gått konkurs. Fylket har et meget stort antall dyktige fiskere og fangstfolk til bemanning av flåten. Foruten at fylket bemanner hele sin havfiskeflåte selv, er det dessuten et betydelig antall som leier fartøyer fra andre distrikter og for en vesentlig del bemanner disse herfra. Jeg tror derfor at fylket ennå kan skaffes et betydelig antall fartøyer uten å måtte skaffe folk utenfra. I denne forbindelse vil jeg atter gjenta det jeg flere ganger har uttalt tidligere ved tidligere anledninger at fylkets fiskeflåte i størrelsen 35 til 65 fot må fornyes med nye tidsmessige fartøyer, slik at denne flåte kan bli driftssikker. En bør også ha dette for øye om en skal gå til en større utvidelse av havfiskeflåten.

Statens Fiskarbanks Nord-Norge-fond. Takket være dette fond kan

fylket se tilbake på en ikke ubetydelig havfiskeflåte av meget god standard. Utvalget for fondet i Troms var samlet til møte i Tromsø høsten 1958 og fikk seg forelagt i alt 10 søknader fra 5 kommuner til en samlet totalkostnad av kr. 8 915 189,— som betinget et lånebeløp på kr. 8 402 448,—. Av de framlagte søknader omfattet 8 fartøylån til en total-kostnad av kr. 8 839 248,— hvorav ble søkt dekket ved lån kr. 8 341 248,— av Statens Fiskarbank og Nord-Norge-fondet. Restbeløpet kr.498 000,— skulle dekkes med egen kapital og privat lån og/eller kommunegaranti. De øvrige 2 søknader omfattet trålredskaper til en totalkostnad av kr. 75 941,— hvorav søktes dekket ved lån kr. 61 200,— og kr. 14 741,— skulle dekkes ved egen kapital.

Av de nevnte søknader ble det innvilget 4 fartøylån på følgende fartøystørrelser: 120, 114, 85 og 75 fot. Det omsøkte fartøy på 114 fot er i henhold til kontrakt forlenget til 120 fot. Dessuten ble en av de søkere utvalget hadde innstillet overført «Nordkapptrål» som banken hadde til salgs. Videre ble innvilget et redskapslån slik at alle søknader som var innstillet av utvalget ble innvilget av banken.

Utvalget har siden det i mai 1953 tok til med sitt arbeide hatt et særdeles godt samarbeide med Statens Fiskarbank.

Fra Statens Fiskarbanks Nord-Norges-fond kom i virksomhet i 1953 og til og med 1958 er det i distriktet innvilget 22 fartøylån til en samlet lånesum av kr. 15,3 mill. og 3 redskapslån til en lånesum av kr. 55 000,—. Fartøyenes anskaffelsesverdi representerer omkring 17 mill. og redskaper kr. 100 000,—.

Som det går frem er lånesummen til redskaper meget beskjeden og dette kommer av at fiskerne er svært vare for kortsiktige lån som redskapslånene vanligvis er. Personlig er jeg av den oppfatning at et fartøy uten tilstrekkelige redskaper er et halvt driftsmiddel og vil således ha vanskelig for å greie sine forpliktelser i konkurransen med de som har førsteklasses redskaper. Jeg vil si det slik at skulle nevnte fartøyer kunne drive fullt rasjonelt burde disse være utstyrt med redskaper til en samlet verdi av kr. 5,5 mill. Før helårs drift bør et fartøy på ca. 100 fot og derover være utstyrt med redskaper til en verdi av kr. 200—250 000,—.

Antall søkere har de senere år vært langt færre enn de første årene fondet ble etablert, men til tross for dette synes utvalget av kvalifiserte søkere stort sett å være like bra. Om behovet for lån til større havfiskefartøyer — ikke trålere — ikke synes å være så stort som ved starten, bør ordningen forsøkes opprettholdt lengst mulig, i det redskapsbehovet for de enkelte fartøyer må forsøkes dekket i størst mulig utstrekning. Forholdet er nemlig for tiden det at de fleste fartøyeiere leier de mest kostbare redskaper.

Forskningsarbeide. Det blir mer og mer klart for fiskerne hvilken stor betydning Havforskningsinstituttet har og da ikke minst for den enkelte yrkesutøver. Jeg har imidlertid under diskusjon med fiskerne angående dette spørsmål fått det inntrykk at enkelte fiskere ikke har den fulle forståelse av hvor viktig det er at fiskemerkene som blir funnet innsendes. Jeg har derfor gjennom pressen forsøkt å minne fiskerne om hvilken stor betydning det har at alle merker kommer instituttet i hende.

Issituasjonen har vært tilfredsstillende i hele perioden.

Reiser. I kvartalet er foretatt 3 reiser med tilsammen 10 reisedager.

Året 1958. Fangstutbyttet for de enkelte fartøyer på de ulike felter har vært meget vekslende, men kan stort sett betegnes som tilfredsstillende for ishavsnæringen og for en vesentlig del av helårsfiskerne mens utbyttet av det vanlige kystfiske ble under middels.

Det økonomiske utbytte for den enkelte er dessverre ikke — til tross for toppfangster på enkelte felter — blitt så bra som en skulle ha lov å vente. Prisstigningen på driftsmidlene har slukt en vesentlig del av merutbyttet og resten har stigningen i levekostnadene reist med. Fartøyerne er således kommet opp i langt større vanskeligheter enn ved noe tidligere årsskifte.

På grunn av feilslått seifiske og mindre tilfredsstillende kystfiske har fisketilvirkningsanleggene hatt et lite tilfredsstillende utbytte av årets drift. Filet- og fryseindustrien har derimot hatt et meget tilfredsstillende driftsår.

Sildeindustrien har også inneværende år hatt et lite tilfredsstillende driftsår på grunn av minimal tilførsel av råstoff.

Avsetningsforholdene har vært gode innen alle ledd.

Tilgangen på fiskefartøyer har for det vesentlige vært tilfredsstillende om ikke fullt ut som ønsket for større fartøyer.

Samtlige fisketilvirkningsanlegg, bedrifter og fiskeflåten har fått vanlig vedlikehold.

Arbeidsforholdene i fiskeværene og ombord i fartøyene har vært meget tilfredsstillende.

Beretninger fra
fiskeriinspektøren i Nordland,
Nils Gjerde.

1. kvartal 1958.

Været. I første del av kvartalet var værforholdene ujevne og tildels dårlige. En del småbåter slet fortøyningene og forliste i hjemmehavner på forskjellige steder i distriktet. Flere av eierne har søkt om bidrag av Naturskadefondet, da båtene ikke var assurert. Under garnsetting på Andenesfeltet ble en eldre fisker fra Andenes trukket på sjøen og druknet. I den overveiende del av kvartalet var imidlertid været meget gunstig og det har ikke under selve fisket forekommet forlis eller større ulykker forårsaket av værforholdene. Det har da også vært relativt få landliggedager. En sterk kuldeperiode gjorde at det ble vannmangel og tildels vansker med kraftforsyningen i enkelte fiskevær, uten at dette i særlig grad virket direkte hemmende på fisket eller tilvirkningen.

Storsildfisket. I det mislige storsildfisket på Vestlandet i år deltok ca. 250 båter med vel 2 600 mann fra Nordland. Det var ikke mange av båtene som gjorde regningssvarende tur. Det oppfiskede sildekvantum var mindre og den samlede deltakelse i fisket større enn noen gang før. På bakgrunn av de enorme investeringer som er gjort i dette fiske og den store betydning det har for samfunnsøkonomien, ventes det feilslåtte stor- og vårsildfiske i år å få meget dyptgående følger.

Storsilden kom sent oppunder Vestlandskysten i år, og det tok forholdsvis lang tid før man fikk lokalisert den. Den 22. januar ble det meldt hit at det i Ballstad gikk rykter om at en flåte russiske sildgarndrivere skulle befinne seg i havet vest-nordvest av Røst. Det lyktes ikke å få noen bekreftelse på dette, men på forespørsel i Røst, Værøy og Moskenes ble det opplyst at det i den senere tid på forskjellige steder der ute var drevet i land flere garnblåser av russisk opprinnelse. Det var imidlertid ikke funnet storsild i skreien som ble oppfisket for yttersiden. Etter den fremherskende vind- og strømretning måtte en eventuell russisk sildeflåte befinne seg i sørvestlig retning av Røst, muligens utenfor Træna. På foranledning herfra ble det den 23. januar fra Bodø flystasjon sendt et Catalinafly på rekognosering i området mellom 67°

og 67°45' N og så langt ut som til 8°10' 0, hvorved ville bli avsøkt bl. a. Trændjupet og en del av Røstbanken. Det var godt flyvær, men flyet observerte ingen sildeflåte eller andre forhold som tydet på at det var sild i området. Havforskningsinstituttet ble herfra straks underrettet om ryktene om den russiske sildeflåten og om hva som var gjort for å undersøke saken. Litt senere fikk imidlertid «G. O. Sars» kontakt med sildeinnsiget på de mer vanlige feltene utenfor Vestlandet, liksom den russiske sildeflåten ble lokalisert.

Mens storsildfisket for Vestlandet pågikk, ble det stilt om storsildsyner her oppe, inntil «G. O. Sars» under sine torskeunderdøkelser på Røstbanken registrerte sildestimer der den 15. mars og fikk dirigert snurperen «Kjellnes» av Meløy til feltet. «Kjellnes» tok en fangst på 500 hl storsild, men sprengete noten på et steng som er oppgitt til 3 000 hl. Senere registrerte «G. O. Sars» flere store sildestimer og det kom stadig flere snurpere til. Tilslutt deltok i alt omkring 50 bruk i fisket som varte i knapt en uke, da det ble avbrutt av dårlige værforhold.

Det ble også meldt om store sildestimer utenfor Andenes og for Myken på Helgeland, men det ble her ikke gjort noen fangster av betydning. Derimot gjorde «Stålingen» av Dønnes et vellykket kast på 2 500 hl storsild på Trænabanken den siste dagen i kvartalet, og det er mulig at det på dette feltet kan bli gjort flere fangster hvis været holder.

Det uventede storsildfisket på Røstbanken har skapt sterk optimisme i fylket etter det feilslåtte fiske på Vestlandet, og det anses ikke usannsynlig at storsildfisket kan bli forlagt nordover i årene som kommer.

For så vidt er det jo ikke noe nytt at det, også i de senere årene, har forekommet storsild på Trænabanken, men at den er tatt i store mengder så langt nord som på Røstbanken må betegnessom eksepsjonelt.

Skreifisket for Vesterålen tok til som vanlig i de første dagene av januar måned. For Lofotens ytterside kom fisket i gang i siste del av måneden. Utbyttet hittil er ganske bra. Pr. 29. mars var oppfisket i alt 8 828 tonn.

Også for Salten og Helgeland har skreifisket hittil gitt et godt resultat. Pr. 29. mars var oppfisket 911 tonn. I motsetning til i fjor har det i år ikke vært noe fiske av betydning for Innlandet (Hamarøy og Steigen) og det har heller ikke forekommet i større utstrekning at fiskerne har forlatt Lofoten oppsynsdistrikt for å drive fiske for Innlandet og Helgeland. Deltakelsen har derfor ikke på langt nær vært så stor som i fjor, selv om en stor del av fiskerne i Salten og Helgeland i år foretrakk å drive fiske på hjemmassene lengst mulig i påvente av utviklingen i Lofoten.

På bakgrunn av det feilslåtte fisket i fjor var det i grunnen ikke stillet særlige store forventninger til årets Lofotfiske. En stor del av fiskerne forholdt seg avventende og ville ikke legge på tur før de gjennom fiske-

meldingene kunne få bekreftelse for at det var kommet virkelig drivverdige forekomster på feltene. Deltakelsen var derfor svært liten gjennom hele den første del av sesongen, selv om det ble tatt ganske gode fangster, særlig på garn, og det ble klart at det var bra med fisk til stede. Pr. 29. mars var oppfisket 29 287 tonn skrei. På grunn av den relativt lave deltagelse i år, antas gjennomsnittsutbyttet for fiskerne å bli ganske bra.

Oppsyn og utvalgsordning m. v. under skreifisket utenom Lofoten oppsynsdistrikt. Det ble i år ikke aktuelt å treffe særskilte tiltak for å regulere skreifisket for Innlandet.

Oppsyn og utvalgsordning for Nyksund (Øksnes—Langenes), Myken—Valvær og Selvær—Træna, samt utvalgsordning med «densmannoppsyn» for Dveberg, Bø, Borge og Gimsøy har vært etablert i likhet med tidligere år. For en del andre distrikter har det vært opprettet særskilt statistikk- og meldingstjeneste vedrørende skreifisket.

For Borge har det tidligere vært utlagt særhav for liner. I vinter ble det også lagt ut et særhav for garn. Fire garnbåter ble ilagt bøter for å ha fisket på linehavet, men har hittil nektet å vedta forelegget med den begrunnelse at en av grenselinjene (kommunegrensen mot Buksnes — ikke mot linehavet) er mangelfullt fastlagt i utvalgsvedtektene. Ankepunktet må antas å være av mindre betydning i den foreliggende sak, men spørsmålet om å få utvalgenes myndighetsområder bedre geografisk bestemt ved posisjonsangivelser og etter méd i land er herfra tatt opp med de forskjellige utvalg.

Arbeidet ved kontoret, reiser, møter. Etter anmodning fra Stamsund Vannverk A/L deltok jeg den 31/1 i et styremøte i Stamsund, hvor det bl. a. ble utarbeidet forslag til nytt avgiftsregulativ og driftsbudsjett for vannverket. Det har tidligere vært vanskelig å oppnå enighet om vannavgiftene for fisketilvirkningsanleggene som er tilknyttet dette vannverk. Av tekniske og økonomiske hensyn har vannverket ikke funnet å kunne påby installasjon av vannmålere, hvilket ellers ville være mest formålstjenlig. I møtet kom en imidlertid til enighet om nye tariffer som etter omstendighetene må anses rettfærdig og tilfredsstillende.

I Bodø ble det den 8/3 holdt møte i Utvalget til behandling av søknader om statsstøtte til flytting fra utvær i Nordland. Det ble behandlet i alt 32 saker, hvorav 7 gjaldt endelig fordeling av tidligere gitte bevilgninger. Videre anbefalte utvalget innvilget nye søknader omfattende 25 husstander fra 18 forskjellige utposter i fylket med samlet statsstøtte inntil kr. 147 900,—. I ett tilfelle, hvor det tidligere er gitt tilsagn fra Landbruksdepartementet om statsstøtte til fraflytning av skredfarlig boplass, anbefalte utvalget at det blir gitt tilleggstøtte fra Landbruksdepartementet. 6 søknader fant utvalget ikke å kunne anbefale innvilget.

Administrasjon av statsgrunn i fiskevær. I samsvar med tidligere forslag er det nå oppnevnt et utvalg, bestående av ingeniør Kjell Jacobsen fra Fiskeridirektoratet, herredskasserer Steinkjønli, Kabelvåg og fiskerinspektøren, som skal behandle spørsmålet om overdragelse av statens grunn i Kabelvåg til Kabelvåg bygningkommune.

Forårsaket av loven av 31/5—57 om sikring av brønner er det i kvartalet ført en del korrespondanse med tilsynsmennene om de sikrings-tiltak som må treffes ved brønnanlegg m. v. som fiskeriadministrasjonen er ansvarlig for. Både i Skrova, Nyksund og Å finnes det ennå en rekke slike anlegg hvor det kan bli vanskelig å få vedkommende brukere til å erkjenne vedlikeholds- og sikringsplikten, og hvor derfor staten i egenskap av grunneier må påta seg ansvaret i henhold til nevnte lov.

Vannforsyningen i fiskeværerne. Noe større anleggsarbeid har ikke pågått i kvartalet.

I tillegg til anlegg som er omhandlet i tidligere beretninger foreligger det nå plan for nytt vannverk på Sortland, kostnadsberegnet til kr. 900 000,—. Landbruksdepartementet har gitt tilsagn om et bidrag på kr. 150 000,—, og det er satt opp plan for dekning av det resterende kapitalbehov uten tilskudd over fiskeribudsjettet. Konsulentfirmaet har likevel søkt Fiskeridepartementet om et stønadstilsagn.

Det har ellers i dette kvartal, som vanlig, vært et ikke ubetydelig arbeid ved kontoret såvel i samband med dannelse av nye vannverkslag som med å påse at de forskjellige vilkår for innvilget statsstøtte er blitt oppfylt.

På grunn av kuldeperioden og for lite magasin oppsto det vannmangel i Skrova. Situasjonen var ganske alvorlig særlig av hensyn til de mange tilreisende fiskere i været. Det ble utvirket nødvendig bevilgning til å iverksette føring av vann og en lekter med tre stykker 12 tons aluminiumstanker ble gjort klar ved Ramsund orlogsstasjon. Videre ble det forhandlet om leie av slepefartøy fra Skrova. Assuransepremien for slepet viste seg imidlertid å ville bli temmelig kostbar og de samlede utgifter ville dermed bli uforholdsmessig store i relasjon til de vannmengder som kunne bli tilført på denne måte. I samråd med tilsynsmannen for statens eiendom i Skrova og bygningkommunens ordfører besluttet jeg derfor å avvente situasjonens utvikling lengst mulig. Det ble da noe mildvær og litt tilsig til magasinet, slik at en ikke fant det strengt påkrevet å iverksette den planlagte vannføring.

De øvrige vannverk som er bygget med statsstøtte i fiskevær i distriktet har stort sett klart påkjenningen godt i vinter, bortsett fra Stamsund, hvor det oppsto vannmangel i magasinet i en forholdsvis kort periode.

Statsstøtte til oppføring av fryserier og ishus, rør- og egnebuer, helsestasjoner og folkebad m. v. Det foreligger ennå ikke avgjørelse av

søknaden om støtte til oppføring av det planlagte fryseri- og kjøleanlegg på Andenes.

Skibbåtsvær Ishuslag er meddelt tilsagn om statsstøtte kr. 10 400,— til oppføring av ishus med 85 m³ lagerrom, kostnadsberegnet til kr. 20 400,—. Oppføringen vil bli påbegynt snarest.

Det er i kvartalet ikke gitt nye endelige bidragstilsagn til oppføring av rør- og egnebuer i distriktet.

Hamnøy folkebad er nå ferdigbygget med en samlet byggekostnad på vel kr. 62 000,—. Det er tidligere innvilget en støtte på kr. 4 500,— over fiskeribudsjetten og Hamnøy Ungdommens Røde Kors søker nå om ytterligere bidrag til delvis dekning av overskridelser.

Forsamlingshus med badstue på Sund i Lofoten er oppført med samlet byggekostnad kr. 78 000,—.

Velferdshus med folkebad på Steine i Bø er fullført med samlet byggekostnad kr. 85 000,—. Statsstøtten utgjør kr. 6 500.

Arbeidet med oppføring av samfunnshus på Hovden i Bø er kommet godt i gang og finansieringsplanen på kr. 187 000,— anses sikret.

Til oppføring av helsehus med badstue på Husby i Helgeland, kostnadsberegnet til kr. 43 000,—, har jeg anbefalt statsstøtte over fiskeribudsjetten med inntil kr. 3 000,—.

Naturskadesaker. Redskapstap forvoldt av trålere.

I kvartalet er behandlet hele 27 søknader om bidrag av Naturskadefondet, vesentlig til reparasjon eller gjenskaffelse av småbåter som er forlist i havn. Det ventes en rekke søknader av denne art også i kommende kvartal grunnet uværet i januar måned.

I dette kvartal er anmeldt 3 britiske og 3 tyske trålere for å ha ødelagt garnbruk for norske fiskere i egga utenfor Andenes og Øksnes—Langenes. Det samlede erstatningskrav beløper seg til kr. 75 603,15. Det største krav mot en enkelt tråler er på kr. 41 439,35 og er rettet mot den tyske tråler «Gustav Darendorf». I forbindelse med dette krav har de skadelidte søkt staten om utbetaling av forskuddserstatning. Den samme tråler ødela i september 1957 redskaper på Andenesfeltet til en samlet verdi av kr. 78 959,56.

Andre saker. Det er også i dette kvartal gitt uttalelser til en del lensmenn i distriktet og til andre vedrørende tolkingen av forskjellige bestemmelser etter den nye fiskeriloven av 17/6—1955. Særlig er det bruken av reketrål samt helligdagsfredningen og begrepet sportsfiske som har dannet grunnlag for forespørslene.

På bakgrunn av de mange fredningskrav og krav om forbud mot bruk av bestemte redskaper på visse fjordområder er det ønskelig å få fastlagt prinsipielle retningslinjer som bør følges ved utferdigelse av lokale reguleringer av fisket. Det vil være en fordel om man snart kan få gjennom-

ført den ordning som er foreslått av direktoratet, med rådgivende utvalg innen hvert fylkesfiskarlags distrikt.

Meldingstjenesten om fisket har gått som vanlig. Her er ikke mottatt noen reaksjoner på at utsendingen av oppslagstelegrammer vedrørende skreifisket er blitt sløffet.

De gjenværende 3 stormsignalstasjoner i distriktet, Stamsund, Ure og Ballstad, ble satt under betjening samtidig med at Lofotoppsynet trådte i kraft.

2. k v a r t a l 1 9 5 8.

Værforholdene har vært omtrent som vanlig for årstiden og har stort sett ikke vært til hinder for fisket eller tilvirkningen.

Fisket. Lofotoppsynet ble i år hevet den 25. april, men størstedelen av fiskerne hadde avsluttet driften tidligere.

Den gjennomsnittlige fangstmengde pr. fisker var i år 2 722 kg. Dette er noe mer enn i årene 1953, 54 og 57 og utgjør 81 % av gjennomsnittsfangsten pr. fisker i tiårsperioden. I betraktning av at sesongen i Lofoten i år ble forholdsvis kort for en stor del av fiskerne, må lottene sies gjennomgående å ha vært ganske bra, selv om driftsutgiftene har steget i de senere år. Det anses sannsynlig at årets Lofotkvantum kunne blitt atskillig høyere hvis det hadde vært større deltakelse i fisket fra begynnelsen av sesongen.

Skreifisket i fylket utenom Lofoten ga i 1958 et totalkvantum på 10 370 tonn. Fangstmengden for Vesterålen og Lofotens ytterside var i år litt større, men for Salten og Helgeland atskillig mindre, enn fjorårets.

Vårtorskefisket i Finnmark ble usedvanlig rikt i år med et sluttkvantum på vel 69 000 tonn og gjennomgående tilfredsstillende utbytte for fiskerne. Det deltok vel 2 400 båter med nesten 10 000 mann, hvorav en ikke ubetydelig del fra Nordland.

Arbeidet ved kontoret, reiser og møter. Det er i kvartalet foretatt en reise til Kabelvåg i forbindelse med møte i utvalget til behandling av spørsmålet om en samlet overdragelse av statens grunn i Kabelvåg til Kabelvåg bygningskommune. Utvalget har avgitt en foreløpig innstilling den 23/4—58. Under oppholdet ble det bl. a. også konferert med Statens Havnevesens distriktssjef angående vannforsyningsplanene for Skrova og forskjellige andre vannverk- og havnespørsmål. Det er videre foretatt en reise til Fauske for konferanse med merkelovens tilsynsmann og lensmannen vedrørende saker i forbindelse med merkeregisteret og krav om fredning av Skjerstadfjorden mot bruk av snurpenot og rekestrål.

Administrasjon av statens grunn i fiskevær. Som nevnt foran har «Kabelvågutvalget» i dette kvartal avgitt en foreløpig innstilling om de

premisser som bør legges til grunn ved forhandlingene med Kabelvåg bygningskommune om en eventuell overdragelse av statens grunn i Kabelvåg til bygningskommunen.

På statens grunn i Å, Skrova og Nyksund har det foregått en del mindre vegarbeider for midler, som er bevilget over fiskeribudsjettet. Arbeidet med molo og veg over Nordsundet i Nyksund har fortsatt for midler over Havnedirektørens og vegvesenets budsjetter. Dette arbeid utføres av Statens Havnevesen og ventes fullført i terminen 1958/59. Nyksundøya vil da få tilknytting til vegnettet. Det anses nødvendig å knytte også Ungsmaløy til samme vegnett, slik at de 4 største fiskebrukene med 2 fryserier i Nyksund kan få vegforbindelse. Spørsmålet om planlegging og finansiering av Ungsmaløyvegen er tatt opp.

Som meldt i tidligere kvartalsberetninger er de fleste våningshus-tomter i Skrova blitt skylddelt og solgt til de interesserte festere. Det er i kvartalet gjort en del forberedende arbeider med sikte på å foreta salg av våningshustomter også i Nyksund. I Kabelvåg forutsettes salg av tomter til de enkelte festere og andre interesserte å skulle skje senere ved bygningskommunen, i tilfelle en samlet overdragelse av grunnen til bygningskommunen kommer i stand. Ellers har det for Kabelvågs vedkommende som vanlig vært foretatt en del reguleringer av eldre fester og opprettet en del nye festeforhold.

Arbeidet med reparasjon av almenningskaien i Skrova samt Losjhuskaien på Kuholmen i Skrova er igangsatt for midler på fiskeribudsjettet.

Husleierestanser ved statens rorbuer i Skrova er blitt ettergitt for enkelte tilreisende fiskere grunnet det feilslåtte fiske.

Ved samtlige statens eiendommer har det vært et ikke ubetydelig arbeid i forbindelse med registreringer av brønner og damanlegg. Jeg vil i den anledning bemerke at det selvsagt bør treffes de tiltak som er mulig for å sikre menneskeliv.

Vannforsyningen. Det har i kvartalet pågått anleggsarbeid ved vannverkene i Ballstad, Hennes—Kvitnes, Sigerfjord, Sund og Tømmervik. Disse anlegg ventes fullført i løpet av året.

Videre vil arbeidet på Eggum vannverk bli gjenopptatt og fullført i år.

Til nødvendige suppleringsarbeider ved Stamsund Vannverk har det medgått ca. kr. 50 000,—, hvorav vannverkslaget har søkt kr. 35 000,— dekket ved tilleggsstøtte.

For Lødingen Vannverk har Fiskeridepartementet overtatt et tidligere innvilget sparebanklån på ca. kr. 60 000,—. Departementets lån er foreløpig rente- og avdragsfritt og bevirker at vannavgiftene kommer ned på et rimeligere nivå. Til videre utbygging av vannverket er det desuten på vanlige vilkår gitt tilsagn om en statsstøtte på kr. 40 000,—.

Til bygging av vannverk for Dverberg og Andenes, kostnadsberegnet til kr. 6 050 000,—, er anbefalt innvilget en statsstøtte fra Fiskeridepartementet på kr. 500 000,—. Videre er det i dette kvartal anbefalt innvilget statsstøtte over fiskeribudsjetten kr. 139 000,— til bygging av vannverk for Rinøy i Lødingen. Dette anlegg er kostnadsberegnet til kr. 293 000.—.

De to første byggetrinn ved vannverket i Skrova er fullført, men er ikke på langt nær tilstrekkelig til å dekke behovet. I tillegg til de utbyggingsplaner som foreligger fra før, er det ved privat konsulent etter henstilling fra Skrova bygningskommune blitt utarbeidet en ny plan for et damanlegg på Fagervollen, i nærheten av det nåværende basseng. Overslaget lyder på kr. 125 000,—.

Sørvågen Vannverk A/L har søkt Postsparebanken om utsettelse med innbetalingen av lånevdrag. Vannverket har ennå ikke fått den tilslutning som var forutsatt i driftsbudsjettet og det feilslåtte Lofotfiske har ført til svikt i vannverkets inntekter fra fiskebrukene. Det anses nødvendig å gå til forhøyelse av vannavgiftene ved dette anlegg for at vannverket skal kunne klare sine forpliktelser.

Videre er det i kvartalet ført en del korrespondanse med enkelte vannverkslag vedrørende kontroll med driften, oppfylning av vilkårene for tilsagt statsstøtte, gjennomføring av vedtektsendringer m. v.

Statsstøtte til oppføring av fryserier og ishushus, ror- og egnebuer, helsestasjoner og folkebad m. v. Søknaden om statsstøtte til oppføring av fryseri- og kjøleanlegg på Andenes er foreløpig blitt avslått. Andenes er imidlertid fylkets betydeligste fiskevær og bør absolutt få sitt fryseri- og kjøleanlegg i samband med den havneutbygging som foretas på stedet.

Arbeidsutvalget for et mindre kjøleanlegg på Rødøy har nå sendt inn omarbeidede planer med overslag kr. 211 000,—. Også dette prosjekt bør realiseres så snart de bevilgningsmessige forhold gjør det mulig.

Ishuset til Skibbåtsvær Ishuslag i Skibbåtsvær i Herøy er på det nærmeste blitt fullført i kvartalet. Det er i vinter lagt inn ca. 70 tonn is på huset.

Til oppføring av badstuer i Sund i Lofoten og Husby i Helgeland er det gitt tilsagn om statsstøtte på henholdsvis kr. 6 000,— og kr. 3 000,—. Byggearbeidet i Sund er på det nærmeste fullført og i Husby forutsettes det satt i gang våren 1959.

Endelig tilsagn om nedskrivningsbidrag er gitt til oppføring av en kombinert ror- og egnebu for 16 mann i Stø i Vesterålen. Videre er anbefalt gitt tilsagn om nedskrivningsbidrag til oppføring av en rorbu for 36 personer på Selvær i Træna.

Naturskadesaker. Redskapstap forvoldt av trålere. Også i dette kvartal er det kommet inn forholdsvis mange søknader om bidrag av Naturskade-fondet. Det er gitt uttalelse om 21 forskjellige søknader, som i det vesent-

lige skyldes forlis av små motorbåter i havn. I en del av disse tilfelle har det nok vært adgang til å holde båtene assurert, men på grunn av den relativt høye forsikringspremie m. v. har mange sett seg nødt til å ta risikoen ved å spare denne utgift, såfremt ikke eventuelle panthavere forlanger forsikring. I mange tilfelle må en således si at det har vært adgang til forsikring, men at denne adgang ikke er alminnelig nyttet.

Skadetakstene er jevnt over rimelige, men det forekommer at takstnemdene ikke gjør bruk av den framgangsmåte som er foreskrevet i reglene for bidrag av Naturskadefondet med hensyn til at det skal gjøres fradrag for den verdiøkning som oppstår ved at gammelt blir erstattet med nytt.

Det forekommer også at søknadsdokumentene gir opplysninger om båtene eller eierforholdene som ikke er i samsvar med oppgavene i merke-registeret.

I dette kvartal er anmeldt en tysk tråler for å ha ødelagt garnbruk til en verdi av kr. 14 574,— for norske fiskere utenfor Andenes. Overseilingen ble iakttatt og det er søkt om forskuddsutbetaling på erstatningskravet. Det er på denne årstid overveiende tyske trålere som drifter etter seien på Vesterålsfeltene.

Andre saker. Flyttningsutvalgets forslag til fordeling av restbevilgningene til flytting fra Sørsand, Kyllsundet og Stavøy i Øksnes og fra Gaukværøy og Litøy i Bø er nå blitt godkjent. Det kommer fremdeles inn nye søknader om statsstøtte til flytting fra utvær. Av bevilgningsmessige hensyn kan imidlertid nå imøtekommes bare en relativt liten del av søknadene.

Arbeidet med merkeregisteret har vært omtrent som vanlig. Det er ennå mange tilsynsmenn og båteiere som ikke kan bli fortrolige med bestemmelsen om et 2-års intervall før et ledig distriktsnummer kan tas i bruk på nytt. I de tilfelle en båteier skifter ut sin båt og han dessuten har redskaper og utstyr som også er påført distriktsmerke, vil det selvsagt være mest praktisk om han straks kunne få bruke det samme distriktsmerke på sin nye båt, rent bortsett fra de mer irrasjonelle grunner han måtte ha for ønsket om å beholde det gamle nummer. Personlig er jeg av den oppfatning at slike ønsker burde søkes etterkommet i den utstrekning vedkommende tinglysningsdommer ikke har noe å innvende i hvert enkelt tilfelle, og så får heller hensynet til det trykte merkeregister vike.

3. kvartal 1958.

Arbeidet ved kontoret, reiser, møter. Sammen med avdelingsingeniør Solem og tekniker Johansen fra Statens Vegvesen har jeg foretatt en reise til Nyksund. Her ble bl. a. undersøkt muligheten av å skaffe fiskebrukene

og den øvrige bebyggelse på Ungsmaløya en rimeligere tilknytning til vegnettet på Langøya enn ved det nylig framlagte prosjekt, som er kostnadsberegnet til kr. 123 700,—. Det ble enighet om å få stukket og beregnet en alternativ plan for en enkel transportveg, som stort sett skal følge samme trasé som den nåværende gangsti over Ungsmaløya.

I kvartalet er videre foretatt en reise til Harstad, hvor jeg sammen med fiskeriinspektøren i Troms deltok i fellesmøte med styrene i fylkesfiskarlagene og landbruksselskapene i Nord-Norge, til drøfting av spørsmål vedrørende støtten til fiskarbureising.

Møte i utvalget til innstilling av søknader fra Nordland fylke om lån i Statens Fiskarbank og av bankens Nord-Norge-fond til anskaffelse av fiskefartøyer og redskaper ble holdt den 5/9—1958 i Bodø. Det forelå 9 fartøylånsøknader med samlet kostnadsoverslag kr. 4 323 123,— og omsøkt lånebeløp av banken og fondet kr. 4 041 835,—. Videre forelå 5 søknader om redskapslån med overslag kr. 239 648,— og omsøkt lånebeløp av fondet kr. 192 300,—. En av søkerne om fartøylån hadde søkt om lån også tidligere år, uten at søknaden hadde kunnet innvilges. De øvrige var førstegangssøkere. Utvalget innstilte i prioritetsrekkefølge i alt 8 søknader om fartøylån samt de 5 redskapslånsøknader.

Antallet søknader om lån av Nord-Norge-fondet har avtatt jevnt og sterkt i årenes løp, fra 76 søknader i 1953 til 14 i 1958. Siden 1953 er det til søkere i Nordland fylke av fondet bevilget 39 fartøylån med et lånebeløp på ca. kr. 2 464 000,— hvilket utgjør 15,3 % av overslagssummen på kr. 16 079 500,—. Inkludert bankens 1. og 2. prioritetslån kommer en opp i et samlet lånebeløp på ca. kr. 13 318 000,—, hvilket vil si en gjennomsnittlig belåning i disse tilfeller på 82,8 % av overslagssummen. I samme tidsrom er det av bankens Nord-Norges-fond bevilget 6 redskapslån på tilsammen kr. 142 955 —. De 39 fartøylån fordeler seg på 20 kommuner. Størrelsen av fartøyene er mellom 47 og 126 fot med en gjennomsnittslengde på 71,9 fot.

Vannforsyningen. Det foreligger nå plan for bygging av vannverk for Maurnes og Liland i Sortland, kostnadsberegnet til kr. 147 000,—. På grunn av anleggets karakter søkes den vesentlige del av statsstøtten fra Landbruksdepartementet. Som tilskudd fra Fiskeridepartementet har jeg anbefalt innvilget kr. 10 000.—.

Stamsund Vannverk A/L har i kvartalet fått tilsagn om en tilleggsstøtte på kr. 21 400,— til delvis dekning av ekstraordinære anleggsutgifter.

Ellers har det i dette kvartal særlig vært arbeidet med innhentning og gjennomgåelse av driftsregnskaper fra de anlegg som er ferdigbygget og kommet i drift. Det viser seg at noen få anlegg kan få vanskeligheter med å svare sine økonomiske forpliktelser på grunn av sviktende for-

utsetninger ved det driftsbudsjett som dannet grunnlaget for finansieringen. Dette søkes rettet på ved å gjennomføre forhøyelse av vannavgiftene i den utstrekning dette kan anses sosialt forsvarlig. De aller fleste vannverkene synes imidlertid å være sikret et forsvarlig driftsgrunnlag.

Merkeregisteret. På bakgrunn av at det nå er registrert over 10 000 fiskefarkoster i fylket er det naturlig at det følger atskillig arbeid med å holde registeret ajour. Det har forekommet at enkelte båteiere har unnlatt å etterkomme gitte pålegg fra tilsynsmannen. I slike tilfelle er saken oftest blitt ordnet i minnelighet ved mellomkomst herfra eller fra vedkommende lensmann.

Statsstøtte til oppføring av ror- og egnebuer, helsestasjoner og folkebad m. v. Til oppføring av egnebu med kai på Stø i Langenes er det i kvartalet gitt foreløpig tilsagn om nedskrivningsbidrag kr. 3 700,—. Videre er det gitt foreløpig tilsagn om nedskrivningsbidrag kr. 7 150,— til oppføring av rorbu for 11 personer i Straumsjøen i Vesterålen.

Andre saker. Av andre saker nevnes at det bl. a. er gitt uttalelse om 13 søknader om bidrag av Naturskadefondet. Redskapstap forvoldt av trålere er ikke blitt meldt i dette kvartal.

4. kvartal 1958.

Arbeidet ved kontoret. Det er foretatt en reise til Ballstad sammen med sekretær Aakre i Nordland Landbruksselskap i anledning 6 søknader om tvungen avståelse av bl. a. sjøgrunn under gnr. 11, bnr. 1 i Buksnes. Megling ble foretatt, og det anses sannsynlig at en her kan komme fram til en minnelig ordning.

Administrasjon av statens grunn i fiskevær. Festeavgiften for tomter til våningshus, fisketilvirkningsanlegg, rorbuer, sjøhus og hjeller m. v. utgjør i år tilsammen kr. 17 396,91, mot kr. 17 295,51 for året 1957. Avgiften fordeler seg slik på de enkelte eiendommer:

Kabelvåg	274 festeforhold	kr. 9 479,89
Skrova	117 «	« 4 801,85
Nyksund	78 «	« 1 965,57
Å i Lofoten	48 «	« 1 194,60
Tilsammen	517 festeforhold	kr. 17 396,91

Kabelvåg bygningskommune har fortsatt gateopparbeidelsen med tilskudd av midler på fiskeribudsjettet. Arbeidet med atkomstveg til byggetomter på Nakkehaug i Å i Lofoten er fullført og godkjent og restbevilgningen er utbetalt i kvartalet. Arbeidet med molo/veg over Nordundet i Nyksund for midler fra vegvesenet og havnevesenet pågår.

I Skrova er det i løpet av året bl. a. utført arbeid på Uravegen og Ris-holmvegen. Forstøtningsmuren til almenningsskaiene er blitt omlagt og det er foretatt utbygging og hovedreparasjon av Losjihuskaiene. De grunn-områder som skulle overdras Skrova bygningskommune er i kvartalet blitt tilskjøttet bygningskommunen.

Merkeregisteret. Fiskerflåten. Antall fiskere. Ved utgangen av året 1958 er det registrert i alt 10.122 fiskefarkoster i Nordland. Hele 8 392 båter, eller ca. 83 %, er båter av størrelse under 35 fot. I årets løp er registrert en tilvekst av 254 slike små motorbåter. Samtidig har det vært en avgang på 18 båter i størrelsen mellom 35 og 50 fot og en tilvekst på 10 fartøyer av størrelse over 50 fot.

Utviklingen i retning av mindre motorbåter antas for en del å skyldes vanskene med å skaffe tilstrekkelig egenkapital og den økede risiko ved drift med større fiskefartøyer.

I fylket var det ved årets slutt i alt 16 682 fiskere, hvorav 5 367 har fiske som eneyrke, 6 432 som hovedyrke og 4 883 som biyrke. I årets løp har det foregått en avgang i gruppene hovedyrke- og biyrkefiskere på henholdsvis 988 og 481 mann. Gruppen eneyrkefiskere viser en mindre øking på 82 mann.

Tilbakegangen i tallet på fiskere har vært en alminnelig tendens i de senere år og kan tydes som en følge av de usikre forhold i næringen. Det forhold at tilbakegangen vesentlig har gitt seg utslag i de grupper som har fiske som yrkeskombinasjon, viser imidlertid også at det samtidig har foregått en viss rasjonalisering. Rekrutteringen til fiskeryrket må likevel antas å bli i minste laget.

Vannforsyningen i fiskeværene. Dverberg og Andenes Vannverk A/L er i kvartalet gitt tilsagn om en statsstøtte over fiskeribudsjetten på kr. 400 000,—. Anleggsarbeidet på Eggum Vannverk er gjennomført og ventes fullført med det første. Til bygging av vannverk på Strengelvåg i Langenes, kostnadsberegnet til kr. 116 000,— er anbefalt innvilget tilskudd over fiskeribudsjetten kr. 10 000,—. Landbruksdepartementet er søkt om en statsstøtte på kr. 29 000,— til dette vannverk. Søknaden om statsstøtte til videre utbygging av vannverket på Sortland har ikke kunnet imøtekommes.

Siden 1953 er det innvilget statsstøtte over fiskeribudsjetten til bygging eller utvidelse av i alt 38 vannverk eller vannfyllingsanlegg i fiskevær og fiskeridistrikter i Nordland. Det samlede overslag er på nesten 20.8 mill. kroner, hvorav vel 12.6 mill. kroner dekkes ved statsstøtte fra Landbruksdepartementet, Havnevesenet, Forsvarsdepartementet og Fiskeridepartementet.

Ror- og egnebuer. Ishus. Søknader om nedskrivningsbidrag og lån til bygging av en ror- og egnebu for 18 personer på Selvær i Træna og en

ror- og egnebu for 16 personer på Fredvang i Lofoten er anbefalt innvilget. Et tidligere innvilget nedskrivningsbidrag til en rorbu på Hamnøy i Lofoten er blitt overført til ny eier av bua.

Etter å ha besiktiget Ballstad og Skotnes Ishuslags ishus og dam i Ballstad har jeg anbefalt at laget får et statstilskudd på inntil kr. 4 850,— til anskaffelse av isknuser og transportbånd.

Andre saker. Den 20/11 og 1/12-1958 ødela en tysk tråler redskaper for 6 garnbåter på Andenesfeltet til en samlet verdi av kr. 65 000,—. Hertil kommer oppgitt fangsttap kr. 14 600.—. Erstatningskravet er under behandling på vanlig måte. En garnskøyte fra Andenes som tidligere har reist erstatningskrav mot en britisk tråler for en bruksødeleggelse på kr. 13 683,50, har søkt om forskuddserstatning av den bevilgning til formålet som disponeres på fiskeribudsjettet.

Det er i dette kvartal gitt uttalelser til fylkesmannen om 9 søknader om bidrag av Naturskadefondet. Videre har det som vanlig vært en del korrespondanse med havnevesenet og vegvesenet om bygging av almenningskaier og landingsvorrer, utlegging av bunnfortøyninger og bygging av veger i sjøbygdene m. v.

Til 3 fiskere i Øksnes er formidlet utlån av torskeruser for forsøksfiske. Videre er det innhentet fangst- og produksjonsoppgaver vedrørende det usedvanlig rike akkarfiske siste høst. I likhet med tidligere år er det truffet tiltak for å øve kontroll med overholdelsen av fredningsbestemelsene for kveitegarnfisket.

Beretninger fra
fiskeriinspektøren i Møre og Trøndelag,
A. Næss.

1. kvartal 1958.

Værforholdene var i januar og februar meget slette. Det var storm med nedbør skiftende mellom snø og regn. Fisket ble derfor også deretter.

Vintersildfisket ble som kjent det dårligste siden krigen med godt og vel 4,5 mill. hl stor- og vårsild tilsammen. Et resultat som skapte en økonomisk situasjon for denne flåte som med rette ble betegnet som meget prekær og dyster og som hadde følger og mer eller mindre forplantet seg langs hele kysten. Der skal venteligvis mer enn et godt fiske til både i sildefisket og andre fiskerier for å overvinne følgene av dette.

Bank- og kystfisket. I mars var været noe bedre slik at det vanlige bank- og kystfiske ble godt. Sunnmøre og Romsdal fiskesalslag mottok således i denne tiden 3 mill. kg mere fisk enn i tilsvarende kvartal året før, vesentlig sei og torsk. Deltakelsen i dette fiske var vel heller litt over det vanlige i dette kvartalet, ventelig også på grunn av det mislykte vintersildfisket.

For Nordmøre og Trøndelag drives i denne tiden ikke noe bankfiske av betydning. Det er skreifisket som her fanger interessen da. Endel trålere drev imidlertid etter storseien på Haltenbanken og gjorde det godt. Den ble vesentlig levert til fryseriene i distriktet og var et kjærkomment råstofftilskudd til disse.

Det ser ut til at det i denne tiden kan regnes med et nokså sikkert tilsig av storsei her, som gjør at denne fangsten nå etterhvert tas opp som et fast ledd i fisket av trålerne.

Skreifisket. Som en nevnte i beretningen for 1957 har dette fiske øket de siste årene — både for Viknaværene og værene utenfor Sør-Trøndelag. Dårlig vær den første tiden gjorde imidlertid at kvantummet ikke ble det en hadde ventet. For Viknaværene var ansamlingen både av fiskere og kjøpere god til å begynne med. Ryktene fra Lofoten om tegn til godt fiske der, gjorde at en god del reiste dit. Dette ved siden av dårlig bruksvær gjorde at kvantummet denne vinter ble noe mindre enn i 1957. De fleste av de som ble igjen gjorde det imidlertid bra og fikk gode lotter. Noen få snurpenotbruk var det også, og de gjorde det også bra.

I alt ble det denne vinter for værene i Vikna fisket opp 2 128 tonn skrei, mot ca. 3 000 tonn i 1957. Gjennomsnittsslotten var på ca. 2 000,— kroner.

For Frøyaværene og Smølaværene ble skreifisket heller ikke det en hadde grunn til å vente etter fisket i 1957. Også her hadde naturligvis det dårlige været først på vinteren sin andel. Totalkvantummet ble derfor her også mindre enn i 1957. Overalt i disse vær ble det denne vinter prøvd med en del nylongarn, og disse viste seg alle steder å slå godt til.

Offentlig fiskerioppsyn ble denne vinter — etter krav fra fiskerne selv — tatt opp igjen både for Vikna- og Frøyaværene, og dette fungerte tilfredsstillende. For Viknaværene ble dette ledet av lensmannen i Vikna. For Frøyaværene av en egen tilsatt oppsynsbetjent. Oppsynet var i virksomhet til omkring 20. april.

Hjemmefisket blir bestandig noe mindre i denne tiden på grunn av deltakelsen i vintersildfisket og skreifisket. Dette gjelder da i første rekke rusefisket og hjemmefisket med garn og liner. Det samme gjør seg også gjeldende for fisket etter skalldyr. Det eneste av disse som foregår i denne tiden er fisket etter reker, og dette ga et bra kvantum, atskillig over tilsvarende kvartal i året før. Delvis skyldes vel det at det blir flere og flere som tar opp også dette fiske på sitt årsprogram.

Hjemmefisket med garn, ruser og liner ga imidlertid omtrent samme utbytte som i samme tiden året før for de som var med. I Levendefiskelagets distrikt ble det imidlertid en stopp i avhenting av denne fisken siste måned før jul. Det virket også til at driften kom senere i gang og ble noe mindre enn vanlig over nyttår igjen.

Feit- og småsildfisket. Bortsett fra i januar er det ikke noe slikt fiske av betydning her i dette kvartal. Det er stor- og vårsildfisket som nå interesserer. For småsilda er det også slik at hermetikkfabrikkene tar imot bare ut januar.

Fisket i januar var dårlig og lå langt under middels. Det dårlige været spilte her også inn. Det fiske som var, foregikk vesentlig i Nordmørsfjordene, med enkelte fangster også i Romsdal og på Sunnmøre. En vesentlig del av fangsten gikk til hermetikk. I februar og mars ble det ikke gjort noen fangster av dette sildeslaget.

Arbeidet ved kontoret. Som nevnt foran ble fiskerioppsynet for Viknaværene satt i verk igjen for vinterfisket. Ordningen av dette pålå fiskeriinspektøren, og dette skaffet en god del nytt arbeide. Såvidt en kan skjønne fungerte oppsynet tilfredsstillende og til fiskernes tilfredshet.

Det er imidlertid et spørsmål om en ikke må gå over igjen til den gamle ordningen med en egen oppsynsbetjent som ansvarshavende.

Det samme arbeidet som en hadde med oppsynet for Viknaværene fikk en også med ordningen av oppsynene for Frøyaværene. Her er

imidlertid oppsynet etablert under en egen tilsatt oppsynsbetjent, og som da har oppsynet over både Sula og Kya oppsynsdistrikter, som før var delt i to med hver sin betjent. Det er imidlertid fiskeriinspektørens mening at det gamle oppsynsdistriktet Titran også bør trekkes inn i distriktet for Sula — Kya, slik at en får et samlet oppsynsdistrikt for alle værene på Frøya bestyrt av en betjent.

Trøndelagsplanen går som kjent ut på at der i kystbygdene i begge Trøndelagsfylkene og en del kommuner på Nordmøre skal nyttes en del ekstra statsmidler til opphjør av næringslivet, da det av myndighetene er karakterisert som «tilbakeleggende».

Det er meningen å nytte 32 mill. kroner over en fireårsperiode. Siste fordeling skal skje i 1960/61.

En god del av disse midler skal gå til tiltak og utbygginger i fiskerisektoren.

Søknader om tillatelse til å drive trålfiske. En mottok 8 slike søknader i kvartalet. Alle er såvidt en kjenner til innvilget konsesjon.

Søknader om statsstøtte til flytting fra utvær. Det er mottatt bare en slik søknad dette kvartal. En hadde imidlertid 7 fra før under bearbeidelse.

Søknader om støtte av Naturskadefondet. Av slike mottok en dette kvartal en søknad fra Brattvær på Smøla.

Reiser. En har i dette kvartalet hatt fire reiser med i alt 11 reisedøgn.

Andre saker. Av større saker som det ellers er arbeidet med i denne tiden, er anvendelsen og fordelingen av Trøndelagsplanmidlene. Videre har en hatt en sak om dumping av mudringsmasse fra et anlegg (svensk) i Muruvika inne i Stjørdalsfjorden. Det gjaldt her det svenske havneanlegget med kaier m. v. for oljeledning, transitt av varer o. l. i Muruvika.

Der kom klage fra fiskerne over dumpingen av den mudringsmasse som her tas opp inne i havna og føres ut på gamle fiskeplasser ute i fjorden. Ved møter mellom partene fikk en imidlertid dette stanset eller regulert til begges tilfredshet.

Av andre ting kan nevnes avslutningen av saken om ny statshjelp til Herman Hansens isanlegg i Indre Bjugn.

2. og 3. kvartal 1958.

Værforholdene. For drift på sjøen var værforholdene så både og utover våren og sommeren. Dette hemmet spesielt bankfisket og fisket på de fjernere banker i den første tiden. Lengere ut på sommeren ble det bedre.

Skreifisket varer som vanlig i værene her utenfor også utover i april. I år ble oppsynet hevet både for Vikna- og Frøyaværene 20. april, og skreifisket regnes da for avsluttet. For Nordmøre og Romsdalsværene ble dette fisket heller ikke slik som mange mente det ville bli etter

«aspektene» året før. Det årvisse Borgundfisket var imidlertid bra også denne vinter.

Forfangstsild-, småsild- og feitsildfisket. Etter at vintersildfisket og skreifisket er slutt er det forfangstsildfisket som mange her legger seg etter utover våren. Dette ble også mislykket denne sesong. Kvantumsmessig under halvdel av året før. Derimot var det et ganske bra fiske av småsild inne i fjordene.

I 3. kvartal var dette fiske jevnt godt i det meste av distriktet, både av småsild og større merker. Det var også endel garnfiske i Sør-Trøndelag og på Nordmøre. Deltakelsen var forholdsvis stor.

Det var i denne tiden stor etterspørsel etter sild til agn. Det ble derfor levert forholdsvis mye til det, både av feitsild og større småsild. Det gikk også nokså mye småsild til hermetikk. Til salting gikk også endel av de større merker. Avtaksforholdene var bra. Det samme kan også sies om omsetningsforholdene og de oppnådde gjennomsnittspriser.

Bank- og kystfisket for Møre var i denne tiden bra, omtrent som året før. Fisket etter hyse ga mindre resultat. Her ble kvantummet betydelig under fjorårets.

For Trøndelag begynner også fisket på bankene nå å få større omfang. Dette skyldes mest at det her også nå er kommet til en del nye båter passende for dette fiske. I begynnelsen var imidlertid fisket mye hindret av ulagelig vær. På tross av det ble resultatet av sesongen likevel tilfredsstillende for de fleste.

Avsetningsforholdene for disse fiskeslag må stort sett karakteriseres som gode. I 3. kvartal og videre utover hjemførtes imidlertid nokså mye kveite fra fjerne farvann, som ble lagt på fryselager, mest i Ålesund. Dette trykket prisen på denne vare slik at denne ble 20—30 % lavere enn i fjor.

Seisnurpefisket kom først i gang utenfor Nordmøre, allerede i midten av april. Det ga til å begynne med bra fangster. Det tok imidlertid av utover sesongen slik at totalresultatet ble bare middels.

For Trøndelagsfylkene tok fisket til i mai og var jevnt bra hele tiden. Sluttresultatet ble vel derfor her noe over middels.

Det meste av seien har gått til hending og frysing. Endel er også gått til omsetning gjennom Levendefisklaget. Dette kvantum ligger imidlertid i år lavt sammenliknet med tidligere år.

I månedsskiftet juli/august var værforholdene ikke de beste for tørrfiskproduksjonen. Avsetningsforholdene var stort sett bra, men utover sensommeren og høsten klagde mange produsenter over fallende priser og vanskeligheter med salget av tørrseien. Det klagdes også fra disse over vanskeligheter med betalingen ved salget. Som grunn for dette skulle være treg etterspørsel på de utenlandske markeder.

Størjefisket skuffet som bekjent også i år både i dette og i de andre distrikter. Størja kom her sent og det var lite av den. De første ble denne sesong tatt i de siste dager av juli. Siden ble det bare med noen enkelte fisk. I de første dager av august ble det rapportert om mindre innsig ved Grip, men det ble imidlertid også her fanget bare noen få fisk. En del små fangster ble i samme tiden også tatt på Folla, men her ble det heller ikke noe fiske av betydning. Omkring 20. august var det tilløp til et innsig utenfor Storholmen og nord mot Ona, men her ble det heller ikke noe fiske å snakke om. Noe innsig av småfisk var det ikke her utenfor denne sommer.

For det vesle som ble fisket var avsetningen bra, men fiskerne klagde over dårlig pris som var satt noe ned mot året før.

Skalldyrfisket. Bortsett fra rekefisket foregår her intet fiske etter skalldyr i 2. kvartal. Dette viste imidlertid også nedgang — og det til tross for en liten prisforhøyelse. Da imidlertid kvantummet i første kvartal viste en vesentlig stigning, antar en at det totale resultat av første halvår 1958 vil stå fullt på høyde med det tilsvarende tidsrom i 1957. I 3. kvartal artet fisket seg noenlunde som i 2. kvartal.

Det er grunn til å tro at beskatningen på rekefeltene innen dette område er for hård, med den økende deltakelse i de siste år. De fredningsbestemmelser som trådte i kraft ved kgl. resolusjon av 11/4—58 vil derfor trolig bli av betydning for reguleringen av dette fisket.

Hummerfisket var noe bedre enn året før og avtaksforholdene var gode.

Krabbefisket tok til i vanlig tid i begynnelsen av september og var godt hele den måned. I slutten av måneden var det en liten svikt i avtaket. Kvantummet ble trolig litt større enn året før.

Rusefisket tok som vanlig til igjen i august. Det oppfiskede kvantum ble imidlertid vesentlig under fjorårets. Dette skyldes vel mest en mindre deltakelse, som igjen ventelig kan føres tilbake til Levendefisklagets påbud om utsortering av fisk under 8 hg til en lavere pris.

Islandssildfisket. Etter det ytterst slette vinter- og vårsildfisket var det nokså rimelig at interessen omkring det vanlige Islandssildfiske var stor til denne sesong. Det mislykte vintersildfiske skapte imidlertid problemer også her, i det det for mange ble vanskelig med finansieringen til utrustning. Den garanti som ble gitt av Stortinget til utrustningslån avhjalp for en stor del denne vanskelighet, slik at det ble vanlig deltakelse også denne sesong.

Fra Møre deltar som kjent mange båter hvert år i dette fiske. Etter det en vet lå antallet venteligvis omkring det samme som i 1957. Fisket har i alle tilfelle stor økonomisk betydning også for dette fylket.

Fra Sør-Trøndelag deltok det også denne gang noen få båter.

Det deltok i denne sesong i alt omkring 220 fartøyer utrustet for

salting av sild. Derav 18 snurpefartøyer. I alt ble hjemført ca. 230 000 tønner saltsild.

Videre deltok 108 fartøyer i det såkalte *fabrikksildfiske*, som for første gang ble prøvd året før. Etter de erfaringer dette ga da ble der satset mere på dette denne gang. Således ble det også gitt en fraktegaranti for hjemføring av silda til fabrikkene. Denne garanti var begrenset til 1,2 mill. kroner og var fordelt med 6 kroner pr. hl lastekapasitet.

Det totale kvantum hjemført fabrikkersild ble godt og vel 278 000 hl, derav hjemført med føringsfartøyer ca. 125 000 hl og resten av fiskebåtene.

Fisket foregikk i år for det meste langt til havs, og mest nord for Hornet. Dårlig vær gjorde fisket noe ujevnt, men kvaliteten av silda var god. Både dette og garnsildfisket tok til vanlig tid — omkring midten av juli. Det var bra med sild på feltene.

Saltsilda ble omsatt på de vanlige markeder: Sverige og Sovjet. De norske eksportører måtte imidlertid denne gang overta et større kvantum enn vanlig. Prisene var litt bedre enn året før.

Marinebåten «Draug» var denne sesongen også med som oppsyns- og hjelpebåt for flåten. Hjelpebåten hadde denne gang både doktor og prest med. En foranstaltning som var til stor nytte for flåten, og som fiskerne setter stor pris på.

De fleste båter sluttet fisket og var hjemme igjen i september.

Trålkonsesjoner. I 2. kvartal kom det inn til kontoret to slike søknader og i 3. kvartal en søknad. Den siste gjalt et fartøy på over 300 br. reg. tonn. Etter innhentede uttalelser fra vedkommende fylkesfiskarlag er samtlige anbefalt.

Støtte av naturskadefondet. I løpet av disse to kvartaler kom det inn 7 søknader om slik støtte. 6 av dem var fra Nord-Trøndelag og 1 fra Nordmøre. De fleste av disse søknader må tilbakesendes både en og flere ganger på grunn av altfor lettvint behandling og ufullstendige opplysninger. Det er først og fremst behandlingsmåten og opplysningene fra vedkommende søker og takstnemd som det — i følge de gitte regler — skorter på.

Flytting fra utvær. I disse to kvartaler er det kommet inn 4 slike søknader som er under behandling. Det er fortsatt et lite «sig» som kommer inn av disse søknader. En har imidlertid inntrykk av at antallet nå er i avtakende.

Andre saker. Det kan nevnes at en arbeider med *avvikling av de gamle stormvarselstasjonene* i distriktet. Av slike var det som kjent nokså mange her — både i Trøndelagsfylkene og på Møre. På grunn av utviklingen med radioen, som nå så og si finnes i hvert hus, og også for det meste i fiskerbåtene, er disse stasjoner blitt overflødige.

Inspeksjon av ishusene. Fra 30-årene og utover er det bygd nokså mange ishus. På grunn av visse mangler ved konstruksjonen, ufullstendig isolasjon m. v. er mange av disse ikke blitt så vellykket, og mange er også blitt dårlig utnyttet. Med sagflis som isolasjonsmateriale viser det seg også at de er lettfeingt for råte og således får kort varighet. Det er derfor blitt så som så både med driften og vedlikeholdet. Produksjonen og omsetningen av disse fiskeproduktene er også nå atskillig endret og alt dette gjør at disse anleggene har skaffet atskillig arbeide for inspektøren både med inspeksjon, driften og vedlikeholdet. Enkelte av ishusene er nå også avhendet til private. Andre lag søker om å få midler til installering av små fryse- og kjøleanlegg, noe som ser ut til å være framtidens vei og utvikling også her.

Røde Kors i Ålesund og Kristiansund har fått innvilget sine søknader om tilskott av midler av Titranfondet til forbedringer av de to ambulansébåtene de eier. Båtene kan dermed bli satt i den stand slike båter bør være for å tjene sin misjon tilfredsstillende.

I følge de nye bestemmelser for *sikring av brønner* m. v. har en foretatt inspeksjon av statens brønner i fiskevær i distriktet, og formidlet de nødvendige påbud.

En har som vanlig hatt mange henvendelser og krav om havne- og mudringsanlegg i distriktet, og som en har forsøkt å hjelpe til med så godt som mulig. Disse kravene er mange og store også i dette distriktet enda. Den kystplanen (Trøndelagsplanen) som er vedtatt for Trøndelagsfylkene og Nordmøre, vil påskynne og imøtekomme mange av disse kravene, men mange vil vel fortsatt få en lang ventetid.

Søknader om garanti for lån over Arbeidsløysetrygdas Utbyggingsfond har en også hatt mange av til uttalelse, spesielt fra Møre fylke.

Reiser. En foretok i denne tiden i alt 9 reiser med tilsammen 35 reisedøgn.

Fra 21. september og ut måneden var en opptatt med befaring og drøftinger på Nordmøre vedkommende forskjellige fredningskrav der.

4. kvartal 1958.

Værforholdene var som vanlig på denne tia av året noe dårlige for utøvelsen av fisket. De første høststormene kom alt i september og siden var det mye urolig vær hele høsten utover. Det hemmet naturligvis også fisket, og især da havfisket. Da var det bedre opp under land og inne i fjordene, men selv her gjorde det dårlige været seg gjeldene i nokså stor monn. Mange Grønlands- og Islandsbåter hadde av den grunn nokså stri heimseiling.

Feitsild- og småsildfisket. Også i dette kvartalet ble dette fisket jevnt over bra. Det var imidlertid mest småsild. Fisket var best inne i Trond-

heimsfjorden og i fjordene på Nordmøre. Deltakelsen var fortsatt god især fra Sør-Trøndelag og Møre.

Avtaket til hermetikk var nå blitt minimalt, særlig i de siste 2 måneder. Det gikk fortsatt litt til agn av den større silda. Den overveiende del ble imidlertid nå levert til olje og mel, slik at de oppnådde gjennomsnittspriser ble lave. Det økonomiske utbytte for fiskerne ble også deretter. Fisket fortsatte tett inn mot jul.

Bank- og kystfisket. Resultatet av bank- og kystfisket i dette kvartal viste litt forskyvning i kvantummet av enkelte fiskesorter i forhold til samme kvartal i fjor. Det kan således nevnes at lange- og brosmekvantummet i dette kvartal var omlag dobbelt så stort som kvantummet av disse fiskeslag på samme tid i fjor.

Hysekvantummet var derimot i dette kvartal bare ca. halvparten av kvantummet samme tidsrom i 1957.

Seikvantummet viste også nedgang mot 4. kvartal 1957. For de andre fiskeslag lå kvantummet helst litt i overkant av kvantummet i fjor. Omsetningen gikk bra og prisene lå for enkelte fiskeslag kanskje litt over fjorårets priser.

Heimefisket. Foruten feit- og småsildfisket var fisket i Trøndelagsfylkene og Nordmøre i dette kvartal mest preget av det vanlige heimefiske. Utbyttet av dette må karakteriseres som normalt og avsetningsforholdene gode, noe som den gode etterspørsel etter tørrfisk, spesielt sei 20/40, hjalp til med.

Der var også en del kveitebåter fra Grønland og Færøyfeltene og likeledes fra kystbankene her utenfor som landet sine fangster denne tiden. Avsetningen på fersk kveite var god, mens det var tyngre å selge den frosne på grunn av de store lagre på Sunnmøre. Disse gikk imidlertid ut litt etter hvert.

Rusefisket. Oppfisket kvantum levende torsk ligger, sammenlignet med samme periode i fjor, nærmere 200 000 kg høyere. Kvantummet i fjor var imidlertid lavere enn normalt, på grunn av en stans i fisket i desember måned. Resultatet må derfor karakteriseres som meget tilfredsstillende, til tross for at det er oppnådd ved at mye ble levert til andre anvendelser som henging, frysing etc.

Deltakelsen i fisket var noenlunde som tidligere, slik at oppfisket kvantum for den enkelte fisker, for de fleste distrikters vedkommende, skulle ligge bra an. Ved vurdering av lønnsomheten for den enkelte fisker kan nevnes at gjennomsnittsprisen i dette kvartalet ble redusert noe ved den gjennomførte prisendring på steketorsk.

Seifisket. I dette tidsrom er der vanligvis ikke noe seifiske av betydning her basert på salg til levende anvendelse.

Skalldyr. Rekefisket viste fortsatt framgang, og kvantummet øket

med over 10 % sammelignet med samme periode i fjor. Denne økning gjelder særlig de nordlige områder av Levendefisklagetets distrikt.

Etterspørselen etter reker, såvel til hermetikk som frysing, var god.

Krabbefisket viste også et godt resultat, og avtakforholdene var her også bra.

Hummerfisket viste en merkbar stigning i dette kvartalet, og det ble oppnådd bra priser. De få fiskere som drev dette rasjonelt fikk derfor et bra utbytte av sesongen.

Ålefisket er stort sett slutt her når en kommer inn i dette kvartal, og det oppfiskede kvantum i perioden (oktober) utgjør bare noen få tusen kilo.

Grønlands- og Newfoundlandsfisket 1958. Som kjent begynner vi nå også å få en ganske stor fiskeflåte som fisker på disse banker i sommerhalvåret, og en vesentlig del av denne er fra Møre og Romsdal fylke.

Båtene begynner å gå til feltene i siste del av april og avslutter som regel sesongen i september/oktober.

I denne sesong var resultatet av dette fisket også bra. Det hjalp godt på det feilslåtte vintersildfiske. Etter oppgave fra A/L Utrustning, Ålesund, ble kvantummet ca. 115 000 tonn saltfisk som for det meste ble ført hjem til Norge. En del ble solgt i Esbjerg til italienske kjøpere og ca. 1 250 tonn ble levert til A/L Utrustning i Færingehavn. I alt deltok 78 line- og juksabåter og 6 trålere med et samlet mannskap på ca. 1 700 mann.

På grunn av det gode resultat i fjor reiste i år en del båter med en gang til bankene ved Newfoundland, men fisket der ble ikke som tenkt. Det var lite fisk, sa fiskerne, og årsaken mente de, var for høy sjøtemperatur. Fisken var imidlertid mer storfallen her, og været var også jevnt bra, men det var vanskelig om agn. Mange båter fikk opptil flere ukers avbrekk i fisket av den grunn.

De som fisket ved Grønland driftet mest på de sydlige banker.

I siste halvdel av sesongen var været dårligere og det hemmet fisket, så det tok lengere tid for båtene å få full last.

Driften her er også atskillig mer intens nå enn de første årene. Som eksempel på det kan nevnes at linebåtene i år brukte fra 2 — 3 ganger så mye agn som i de første år de fisket her.

Det var flere norske båter (9—10) som i denne sesongen fisket etter kveita. De fleste av disse driftet i Danmarkstredet, et par også ved Newfoundland. Begge disse fikk full last, men storparten var gråkveite. Totalfangsten av kveite ble ca. 1 800 tonn som alt ble frosset. Det skapte avsetningsvanskeligheter her hjemme, så en stor del måtte lagres.

Ved slutten av året var imidlertid alt solgt.

Det var i år 3 båter som skulle prøve med småtrål der borte. Forsøket

var imøtesett med stor interesse, men det ga ikke det resultat som en ventet.

Etter innhentede opplysninger var det i år i alt 310 båter fra forskjellige nasjoner som fisket i disse farvann, derav 53 trålere, videre 40 portugisiske moderskip for doryfiske, skip med opptil 110 manns besetning. Det samlede antall mann på alle disse båtene er oppgitt til ca. 10 000.

Det var ingen uhell for de norske båtene i år, og sunnhetstilstanden var også god. Denne går — etter de gitte opplysninger — fram fra år til år.

Søknader om støtte fra Naturskadefondet. Av slike mottok en tre. En var fra Nærøy og to fra Vikna.

Reiser. I dette kvartalet er foretatt 7 reiser med tilsammen 26 reisedøgn.

Beretninger fra fiskeriinspektøren
på Vestlandet,
v/fungerende fiskeriinspektør Ola Haaland.

1. kvartal 1958.

Værforholdene kan stort sett sies å ha vært svært dårlige i første del av kvartalet, derimot brukbar og tildels godt i siste del.

Vintersildfisket. Med tanke på siste års fangstsvikt for dette distrikts vedkommende ble det sett fram til årets vintersildsesong med store forventninger og forhåpninger. Deltakelsen var omtrent som siste år, men investeringene foran fisket i nye redskaper og utstyr var atskillig mindre enn vanlig de senere år. De nye nylon- og terrylenknøter blir imidlertid å finne på feltet i år, men med en pris av 110—115 000 kr. pr. not er det sannsynligvis bare 3—4 nøter som er anskaffet. Ventetiden i fiskehavnene nordpå ble som vanlig alt for lang for de mange fiskere, og burde nå med den gode varslingstjeneste fra G. O. Sars kunne innskrenkes en god del. Første sildefangsten ble tatt n. v. av Vallabåane den 27. januar, men svært dårlige værforhold bevirket at fisket egentlig ikke kom i gang før 4. februar. Silden hadde i år en enda nordligere gang og fiskerne mener også at sildeforekomstene var mindre enn i fjor. Silda sto svært dypt og var vanskelig å ta, og sjelden har det vel vært så meget bomkasting som i år. 6—8 kast før det ble fangst har ikke vært uvanlig. Enkelte snurpere har satt sammen to nøter, den ene under den andre, for å få så dyp not at de kunne nå ned i silden. Den nå så kjente kalde baltiske overflatestrømmen strakk seg dessverre i år helt opp til Stadt, og det er vel også grunnen til at det var så lite sild sønnenfor Stadt, og at den sto så dypt og var svært vanskelig å ta. Resultatet av storsildsesongen ble på tross av forlengelse av sesongen til den 21. februar — bare vel 2,4 mill. hl.

Vårsildfisket har skuffet så mange år nå at man ikke lenger setter så store forhåpninger til det. De hydrografiske forhold var som vanlig de siste år dårlige, og det ble heller ikke i år tatt vårsild på Egersundfeltet. Det kom litt sild på Karmøyfeltet, men settegarnsfisket var ujevnt og kortvarig, dog atskillig bedre enn snurpefisket. Også vårsilden sto dypt, var vill og vanskelig å ta og resultatet av snurpefisket på det egentlige vårsildfelt ble bare omlag 90 tusen hl, og settegarnsfisket omlag

370 tusen hl. Nytt av året var at det i midten av mars ble oppdaget gode sildeforekomster helt nord på Røstbanken. En del snurpere gikk nordover og det utviklet seg et godt men altfor kortvarig snurpefiske.

I betraktning av dagens atskillig større og mere moderne flåte, må resultatet av årets vintersildsesong karakteriseres som litt av en katastrofe. Hvor mange av de 593 snurpere som i år overhodet ikke har hatt sild på dekk kjennes ikke, men gjennomsnittsfangsten for snurpeflåten ble i år bare 2 696 hl. Lønnsomhetsgrensen ligger på omlag 10 000 hl, så tapene har vært betydelige. Gj.sn. bruttolotten pr. snurpefisker er i år beregnet til 1 116 kr. mot f. eks. kr. 4 951 i 1956. For garnbåtene er resultatet gjennomgående noe bedre. Gj.sn. fangsten for garnbåtene er i år beregnet til 1311 hl. mot 2623 hl i fjor med gj.s.n lott pr. garnfisker i år på kr. 1 568,— mot kr. 3 075 i fjor. For de omlag 550 snurpehjelpene foreligger ingen oppgave, men at de aller fleste ikke har fått dekning til utgiftene må anses sansynlig, og deres krav om minstelott ble da også imøtekommet under sesongen. For de landnotfiskere som ennå er igjen ble imidlertid sesongen i år aller verst, det ble overhodet ikke noe storsild til dem og bare vel 9 tusen hl vårsild.

Med så lite fangstkvantum ble det som ventende for lite sild til nesten alle anvendelser, men forholdsvis minst ble det likevel på den vel utbygde sildemelindustri som i år bare fikk 1,9 mill. hl mot 6,3 mill. i 1957 og 9,8 mill i 1956. Sildelagets egne fabrikker fikk således ikke mere sild enn som tilsvarer knapt 3 ½ døgn produksjon. Minst ble det på de fabrikker som ligger lengst fra sildefeltet, og av fabrikkene i Egersund var det i år bare en som fikk litt sild.

Den mislige sildsesong har skapt store økonomiske vansker, ikke bare for rederne og fiskerne, men for sildearbeiderne, sildeførerne og hele sildenæringen, og ikke minst de meste utpregede fiskerikommuner. Spørsmålet om utrustningslån for flåten ble hurtig ordnet av myndighetene.

Pigghåfisket. Forekomstene av pigghå var gode dette kvartal, og på tross av de vanskelige værforhold ble det i Sogn og Fjordane ilandbragt 5398 tonn. Prisene har vært gode og stabile og det har ikke vært noen avsetningsvansker. Både i Hordaland og Rogaland har tilførselene derimot vært omlag 1/3 mindre enn samme tid i fjor.

Kystfisket. På grunn av sildefisket har deltakelsen som vanlig vært noe mindre dette kvartal. Tilførselen av torsk og hyse har vært noe mindre enn vanlig, og må vel tilskrives vær- og temperaturforholdene. Snurrevadfiskere på Vest-Karmøy fikk i slutten av januar noen uvanlig store fangster av stor torsk ved Ferkingstadøyene. Fisken forsvant imidlertid hurtig av en eller annen grunn.

Seifisket. Garnfisket etter sei ble drevet under gunstigere værforhold og deltakelsen var større enn noen gang på grunn av det feilslåtte silde-

fisket. Fiskeforekomstene var gode i Sogn og Fjordane, og resultatet må stort sett betegnes som bra. Avsetningen var også bra og det vesentlige gikk til hending.

Både i Hordaland og Rogaland var derimot forekomstene og fangstene noe mindre enn i fjor, og de små kvanta skapte ingen omsetningsvansker.

Rekefisket. Deltakelsen i rekefisket har vært god, kanskje noe bedre enn vanlig i det en del Egersundsfiskere også i år har funnet det bedre å fiske reke enn sild. Det samlede oppfiskede kvantum i Rogaland dette kvartal er omtrent som fjorårets, men på grunn av svært gode eksportpriser på den kokte reken var rærekekvantummet noe mindre.

Utenlandsk trålfiske etter sild på Revet. Samtidig med at flere hundre av våre snurpere lå rolig eller fartet forgjeves rundt på vårsildfeltet, og settegarnsfiskerne fikk ujevne og helst små fangster på Karmøyfeltet, var det et betydelig antall utenlandske trålere i virksomhet 25—45 kv. m. lenger s. v. og tok svært gode sildefangster. En tysk trålerkaptein har fortalt at trålfisket etter sild ved Utsira i februar og mars i år er noe av det beste de har hatt. Foruten 30 tyske var det en del polske, hollandske og britiske trålere, men ingen norske. Det deltok omkring 200 bohuslenske fiskebåter i samme fiske på strekningen Egersund—Utsira og fangstene var etter årstiden usedvanlig gode.

Etter radiosamtale med en svensk tråler gikk en del av våre snurpere en dag ut til dette feltet for å gjøre forsøk, men forholdene lå ikke til rette for snurpefiske. Silden sto for dypt og ville ikke lette seg i lyset, hvorfor de fleste snudde på halvveien. Et par norske silde-trålere som var ute på hjelpervirksomhet gjorde også et forsøk med flytetrål, men de hadde dessverre for kort wire ombord for dette felt.

Etter det gode resultat svenskene har hatt siste høst og vinter på dette felt må vi kunne rekne med at også norske fiskere som har passende fartøyer nå etter hvert vil komme med i dette fiske med flytetrål. Interessen er i hvertfall stor nå.

Vannforsyning i Tyrnevik. Vårsildavgiftsfondets gamle vassforsyningsanlegg i Tyrnevik er dessverre helt defekt og det nytter ikke lenger å reparere det. Ny rørledning må legges, men dette blir mere enn fondet makter økonomisk. Spørsmålet om legging av nytt anlegg er derfor tatt opp etter konferanse med ordføreren i Sund og fiskerlaget på stedet. Med den betydning dette anlegg har for fiskerne på stedet og særlig for tilreisende fiskere, skulle en ha grunn til å vente at vannforsynings-spørsmålet blir brakt i orden så snart det er mulig.

Lokal fredning mot lysefiske etter torsk i Hordaland. I anledning de oversendte søknader om forbud mot lysing etter fisk på Håvikosen og Geitanger-Kolltveitosen i Hordaland har jeg søkt kontakt med fylkesfiskerlaget for gjennom de lokale fiskarlag og fiskesalgslaget å forsøke

å få nærmere opplysninger om det garnfiske som drives på disse felter, deltakelsen i fisket og fangstkvanta. Også i dette kvartal har snurpefiskere vært og lyst etter torsk, ihvertfall på Håvikosen, så det ser ikke ut for at direktoratets henstilling til snurperne gjennom Fiskebåtredernes Forbund har hatt den ønskede virkning.

Merkeregisteret. Arbeidet med merkeregisteret har gått som vanlig. Bestemmelsen om 2-årsfrist for benyttelse av ledig nummer blir ofte oversett av tilsynsmannen og har forøvrig skapt misnøye og ekstraarbeid med ommerking av fartøy og redskaper for de båteiere det rammer.

1956 var det i dette distrikt 3 014 flere innregistrerte åpne motorbåter enn i 1940. Den største økning finner man i de typiske småfiskekommuner.

Andre saker. Uttalelse er bl. a. avgitt om bruken av reketrål i Rogaland og med det gode kjennskap jeg har til dette fiske kunne jeg trygt si at rogalandsfiskerne ikke tråler etter fisk med reketrål, dertil har rekeprisen vært for god.

Av søknader om trålkonsesjon har jeg bare hatt en fra Hordaland. Jeg har bare hatt 4 reisedager.

2. kvartal 1958.

Dønningen etter det mislige vintersildfisket la seg fortere enn ventet og fiskerne har gitt seg i kast med nye fiskerier i den utstrekning egne midler, kredittmuligheter og mannskap har gjort det mulig, med tro på å rette litt opp igjen. Banker og forretningsforbindelser har overalt vist en god forståelse og har forsøkt å hjelpe på ny så langt det har vært mulig. Både de gjensidige trygdslag og forsikringsaksjeselskapene har som følge av den feilslåtte sildesesong innrømmet fiskefartøyer og hjelpere en krisereduksjon på 25 % av sesongpremien for ansvarsforsikringer, 20 % reduksjon for årsforsikringer av ansvar som omfatter sesongen 1958, og 20 % av sesongpremien på utrustning og fangst- unntatt garn og nøter ombord og i sjøen. For fiskerne ville det vært sterkt ønskelig om premie-reduksjonene ikke bare var midlertidige, for assuranceutgiftene er etterhvert blitt temmelige store og tunge på driftsregnskapet.

Om de enkelte fiskerier skal uttales:

Småsild- og mussafisket. I Sogn og Fjordane fikk småsild- og mussafisket en bra åpning, og fisket foregikk i hele kvartalet med til dels bra fangster. Det beste fisket foregikk i Ålfjorddistriktet, men forøvrig spredt over distriktet fra ytre Sogn til Nordfjord. Mussaen var — spesielt i Nordfjord — sterkt oppblandet med brisling.

Også i Hordaland var mussafisket forholdsvis bra allerede fra åpningen og det var også bra i mai. Derimot var det ikke noe særlig fiske i juni. Det meste av fisket foregikk omkring Tysnes, i Førdepollen, Ålfjord og Mas-

fjorden. Også her var mussaen sterkt oppblandet med brisling, og flere tildels store steng ble sluppet på grunn av at stengene inneholdt mest brisling. Av 94 steng syd for Bergen i april/mai var hele 76 steng blandet med brisling, og av 31 steng i Masfjorden på samme tid var 15 blandet med brisling. Brislingen var stort sett av bra størrelse, men bare i noen ganske få steng holdt den fettprosenten før i midten av mai.

De fleste fiskere karakteriserer dette fiske som rovfiske og har henstillet om å få det stoppet i april og mai av hensyn til brislingfisket.

I Rogaland har det ikke foregått noe småsild- og mussafiske.

Brislingfisket. Høsten 1957 var det meldt om en del småbrisling i de forskjellige distrikter, men foran sesongen var utsiktene mindre gode.

Fiskerne i Sogn og Fjordane ønsket også i år fiske i mai, mens derimot fiskerne i alle de øvrige distrikter — med den dårlige erfaring de har høstet av så tidlig fiske — ikke ville ha mai-fiske.

Resultatet av mai-fisket i Sogn og Fjordane ble også i år svært dårlig. Med unntak av et par små steng i indre Nordfjord, ble det ikke stengt ren brisling. Det var en del mussasteng blandet med brisling av bra størrelse, men den var i første del av mai før mager de fleste steder. Tilsammen ble det i Sogn og Fjordane i mai tatt opp bare ca. 3 000 skjeeper og i Hordaland ca. 7 000 skjeeper brisling, vesentlig utsortert av blandingsfangster.

Åpningen av det ordinære brislingfisket ble dessverre dårlig. Fisken var stort sett mager og fisket måtte av den grunn stoppes i indre Nordfjord og i indre Samnangerfjorden. I Åkre- og Matrefjorden ble fisket gjenåpnet allerede 4. juni. Det beste fisket foregikk i år i Sogn og Fjordane, hvor det i dette kvartal ble tatt omlag 60 tusen skjeeper som likevel bare er omlag 1/3 av fjorårets kvantum. I Hordaland ble det bare tatt omlag 40 tusen skjeeper som bare utgjør 1/4 av fjorårets kvantum, og aller minst ble det i Rogaland med bare ca. 25 tusen skjeeper som også er omlag 1/4 av fjorårets kvantum. Brislingfisket har således dessverre skuffet stort hittil i år, og har ikke gitt fiskerne den fortjeneste de hadde håpet på og fortjent etter årets mislige vintersildfiske.

Makrellfisket. Drivgarnsfisket etter makrell kom forholdsvis sent i gang på Vestlandet i år. Fangstene var ujevne og resultatet godt under et middels år. Mannskapsmangel gjorde seg til dels sterkt gjeldende, og flere fartøyer kom ikke ut. Mange fiskere var nemlig mere interessert i de ekstraordinære veiarbeider med sikker fortjeneste, enn et uvisst resultat av drivgarnsfisket. Makrellen seg mot slutten av sesongen lenger under land enn vanlig i år, og førte til et hektisk makrellfiske ut av Åkra, hvor fiskerne tok svært gode fangster på harp en kort tid.

Pigghåfisket. Sogn og Fjordane fikk i løpet av kvartalet tilført 3,5 mill. kg pigghå, 768 tonn mindre enn samme kvartal i fjor. Om nedgangen

skyldes mindre forekomster eller at enkelte pigghåfiskere har gått over til å fiske rundfisk med leveranse i Møre skal være usagt. Hordaland har nå kommet bedre med i dette fiske, og fylket har for første gang passert 1 mill. kg dette kvartal. I Rogaland er desverre fremdeles liten og ingen interesse for dette fiske.

Håbrandfisket. Deltakelsen har som vanlig vært noe mindre. Fisket har vært en del værhindret, spesielt første del av kvartalet. Fangstene har vært ujevne og helst mindre. Avsetningen har imidlertid vært god.

Tobisfisket ble som kjent først tatt opp av våre fiskere i fjor med brukbart resultat. Deltakelsen i år ble av en eller annen grunn likevel ikke så god som en skulle ha ventet. Det er beklagelig, for resultatet for de få som deltok i mai og juni ble virkelig bra. Den beste Karmøybåten ga således en lott til mannskapet på omlag kr. 9 000,— og alle beklager at de ikke ble med i år.

I sesongen ble det til sildolje, hovedsakelig i Egersund, levert 44 tusen hl til en verdi av vel 0,9 mill. kr. Prisen har vært kr. 22,— pr. hl levert til fabrikk.

Etter det gode resultat i år må vi ha grunn til å vente betydelig deltagelse i dette fiske neste år.

Rekefisket på de ytre felter har dette kvartal ikke gitt så gode fangster som i tidligere år, og det er vel et spørsmål om ikke feltene har vært for sterkt beskattet. Urolige værforhold har imidlertid også hatt innvirkning på resultatet. Prisene har imidlertid holdt seg bra oppe, og eksporten har gått bra.

Kystfisket. Deltakelsen i kystfisket har vært god i hele distriktet, men fangstene har — bortsett fra i Rogaland — totalt sett vært mindre enn samme kvartal foregående år.

Avsetningen har gått bra i hele distriktet.

Hummerfisket. Deltakelsen i vårfisket var normalt, men fisket kom sent i gang, sansynligvis på grunn av ugunstige temperaturforhold. Prisen var i begynnelsen av sesongen kr. 13,— pr. kg. Det er ikke uvanlig med noe tregere avsetning i vårsesongen, men i år ble den tregere enn vanlig. Lagene måtte derfor gå til lagring for senere salg til betydelig lavere priser enn vanlig. Skotsk og til og med amerikansk hummer har gjort seg sterkere gjeldende på det belgiske marked.

Industriefisket etter sild. Etter det feilslåtte vintersildfisket i år var interessen for dette fiske stor blant snurpebåtrederne. Etter forhandlinger med sildemelindustrien var det oppnådd enighet om en pris av kr. 33,50 pr. hl for sild levert til fabrikk, basis 18 % fett, med tillegg og avslag på kr. 1,20 pr. prosent over og under 18 %. For leveranse til føringsbåt på feltet var det ikke oppnådd enighet, men overlatt til nærmere avtale mellom fisker og fabrikk. Denne pris har vært kr. 21,60 pr. hl uten fett-

regulering. Til sesongen i år var det lyktes å oppnå fraktgaranti for føringsflåten på kr. 6,— pr. hl.

Det deltok i år 108 fiskefartøyer i industrifisket. Fisket foregikk i det vesentligste av sesongen langt til havs utenfor Nord Island. Fisket så til å begynne med lovende ut, men sterk tåke og dårlig vær gjorde fisket svært ujevnt. Kvaliteten av silden på dette felt var imidlertid god, mens den mot slutten av sesongen på feltet til havs utenfor Øst Island var dårligere. Resultatet av industrifisket ble vel 278 tusen hl, hvorav omlag 125 tusen hl ble hjemført med føringsfartøyer. Føringsfartøyet «Jami» forliste på hjemvei med last, men alle mann ble berget. Også flere andre båter har hatt vansker ved at skott har sviktet.

Mannskapssituasjonen. En skulle ha trodd at mannskapssituasjonen etter det feilslåtte sildefisket skulle bli god senere utover året, men dessverre har den vel neppe vært så vanskelig som i år. Både makrellflåten og småtrålerne manglet mannskap, mens mange fiskere var beskjeftiget i de ekstraordinære offentlige veiarbeider som ble satt i gang etter silde-sesongen. Disse arbeider var stort sett slutt til industrifisket etter sild skulle begynne, men mannskapssituasjonen var likevel svært vanskelig. Bare på Karmøy var det 7, muligens 10—11 båter som ikke kom ut på det påtenkte industrifiske på grunn av utilstrekkelig mannskap. Det er nok mange grunner til dette, men den viktigste årsak er nok den fallende lønnsomhet i fisket. Industrifisket er dessuten et forholdsvis nytt fiske, og etter 2 dårlige sildesesonger våger mange fiskere ikke å ta sjansen på et tredje bomfiske, med utsikt bare til en for lav minstelottsgaranti. Fiskerne vil dessuten gjerne ha mest mulig av den korte sommertiden hjemme, og da de fleste båter i industrifisket også skal ut på garntur etterpå, kan det kanskje bli både 2 og 3 islandsturer.

En medvirkende årsak til mannskapsmangelen er også at mange fiskere har anskaffet seg motorbåter og driver småfiske med tildels vel så godt resultat som islandsfisket. Mange fiskere har dessuten emigrert til U.S.A. og andre reist til sjøs. Dessuten har mange fiskere, spesielt i Rogaland, drevet det nye rekefisket på Revet og får da være mere hjemme hos familien.

Det er vel imidlertid ikke tvil om at man ved hjelp av en lempeligere skatteordning ville kunne ha bedret noe på mannskapssituasjonen. Det virker jo urimelig at f. eks. en matros på fjordebåtene skal ha gunstigere skatteforhold enn en fisker som tilbringer størsteparten av tiden under vanskelige forhold på havet. Fiskeryrket må gjøres mere tillokkende ved bedre sosiale og skattemessige forhold, ellers må man desverre regne med større vanskeligheter med mannskapsspørsmålet i tiden framover.

Hjelpfartøy for fisket ved Shetland. Med den store deltakelse av norske fiskebåter ved Shetland, Hebriderne og Færøyane har det lenge vært et savn at det ikke har vært noe hjelpfartøy på dette utsatte felt. Maskin-

skader m. v. har årlig kostet forsikringsselskapene store beløp. Til stor betryggelse for de mange fiskere og ikke minst for deres familier er spørsmålet nå løst. Et av Redningsselskapets fartøyer er blitt leiet av en del av de gjensidige trygdslag og Reassuranseinstituttet for stasjonering på dette felt fra mai til september-oktober måned.

Ishus i Solund. Foruten planene om bygging av fiskemottakeranlegg med kjøleanlegg på Ytrøy eller Indreøy i Solund er det også interesse for å få reist et ishusanlegg på et annet sted i kommunen.

Vannforsyning Ølberg havn. Under det pågående utbedringsarbeid ved Ølberg hamn i Sola viste det seg at det ikke var regnet med at man måtte ordne vannforsyningen i hamnen. Etter anmodning fra det lokale fiskerlag og fylkesfiskerlag søkte jeg kontakt med distriktsjefen og søknad ble sendt havnedirektøren. Herredsagronomen hadde planlagt og beregnet et lite, men tilfredsstillende anlegg til bare kr. 4 000,— og anlegget ble tatt med under den øvrige utbygging av havnen.

Oppsyn under torskefisket i Førdefjorden. Under dette fisket deltar i februar — mars 2—300 mann, og der oppstår adskillig røre på feltet og mange uoverensstemmelser. Fiskarlagets formann er underrettet om på hvilken måte man kan få innført oppsynsordning.

Lokale reguleringer av fisket. Gjennom Hordaland Fiskarlag er mottatt uttalelse i anledning søknad fra noen oppsittere i Etne om forbud mot bruk av reke trål i Etnefjorden. Fiskarlaget fant ikke at det var tilstrekkelig tungtveiende grunner for å tilrå forbud, og heller ikke fiskeriinspektøren kunne anbefale søknaden.

Merkeregisteret. Arbeidet med merkeregisteret har gått som vanlig.

Det er tydelig å merke av registreringene at det nå er de åpne motorbåter som er mest i skuddet, og det skulle tyde på større interesse for småfiske etter at de større sesongfiskerier har sviktet.

Andre saker. Av søknader om trålkonsesjon har en dette kvartal mottatt 4, 2 fra Rogaland og 2 fra Hordaland.

Jeg har i dette kvartal hatt 15 reisedager.

3. kvartal 1958.

Brislingfisket. Det var svært smått med brislingfisket i dette kvartal. I juli ble det i Hordaland for det meste i Eikelandssosen, tatt bare 2 800 skjegger, og senere ble det overhodet ikke funnet brisling.

I Sogn og Fjordane ble det i juli bare tatt noen få og små fangster på tilsammen 2 000 skjegger og i august ble det tatt bare 3 500 skjegger. Det var ventet at det skulle ha blitt noe fiske i Nordfjord etter åpningen 2. september. Mange notlag var møtt fram, men fisket ble helt ubetydelig. I Rogaland ble det enda dårligere.

Brislingfisket må derfor i år karakteriseres som svært dårlig, selv om det ikke var fullt så dårlig som i sesongen 1956.

Småsilde- og mussafisket. I juli og august var småsilde- og mussafisket smått både i Sogn og Fjordane og Hordaland. Fra begynnelsen av august til ut i september ble det i Høgsfjord i Rogaland tatt opp ca. 29 tusen skjegger årsmussa som alt gikk til hermetikffabrikkene og kom godt med som erstatning for det dårlige brislingfisket.

Fra begynnelsen av september ble det et godt mussafiske også fra Espevær og nordover og i løpet av september ble det tatt 95 tusen skjegger i Hordaland og 31 tusen i Sogn og Fjordane, som alt var av særs god kvalitet og ble levert til hermetikk.

Islandsfisket. Snurpefisket. Da største delen av snurpeflåten i år baserte seg på industrifisket, var det kun 18 snurpere som utklarte på tilvirkerbasis med omlag 23 tusen tønner. Med et kvantum på vel 8 tusen tønner og en ifyllingsprosent på bare ca. 30 ble dette fiske et av de dårligste på mange år.

Drivgarnsfisket. Det var i år utklart 203 fartøyer på 1ste tur med tilsammen 228,5 tusen tønner. Fisket tok til som vanlig i midten av juli, omtrent på de samme felter som de senere år, langt til havs og kanskje noe nordligere enn tidligere. Fisket foregikk over store områder og det ble registrert gode sildemengder, men det var meget tåke på feltet. Fisket var noe ujevnt, men stort sett bra. De aller fleste fikk fylt sine tønner på første tur. 16 fartøyer utklarte for 2. tur med vel 13 tusen tønner, men her ble det en del tomtønner igjen. Kvaliteten på drivgarnssilden var i år stort sett bra, men størrelsen var ikke alltid så stor som enkelte markeder ønsker.

Under prisforhandlingene var det i år oppnådd en prisforbedring på 2,5 øre pr. kg for saltsilden til Sverige, kr. 6,50 pr. tønne for sukkersaltet sild, og kr. 5,— pr. tønne for kryddersild. Til Sovjet ble imidlertid prisen som forrige år, og denne skal ikke ha gitt full dekning til pakkerne.

De russiske fiskefartøyer gjør seg stadig sterkere gjeldende i sildefisket i Norskehavet. Fra midten av august ble det observert en mengde russere på feltet og våre fiskere klager over at russerne satte sine redskaper for nær de norske. En båt mistet mesteparten av lenken sin ved at en russer satte sin lenke over den norske.

Transportstreik på Island førte til at flåten i første del av juli ikke kunne få kjøpt olje på Island. Etter forhandlinger med Norske Shell ble tankbåt sendt over.

Størjefisket. På grunn av fortsatt stigende import av frossen japansk størje til Italia, var det vanskelig å få i stand eksport av norskfanget størje med mindre prisen ble satt ned. Minsteeksportprisen ble derfor i år nedsatt med 25 øre til kr. 2,30 pr. kg på det italienske marked, men

selv med denne forholdsvis store reduksjon var markedet meget tregt. Det ble ingen fart i eksporten av fersk størje før ved månedskiftet august/september, og salg av frossen størje ble ikke mulig før nærmere slutten av sesongen. En ganske stor del av størjen ble derfor levert til frysing i første del av sesongen. Det ble i år levert noe mere størje på innlandsmarkedet. Markedsutsiktene for størjelever var også mindre gode, og minsteprisen ble i år fastsatt til kr. 2,70 pr. kg mot kr. 3,80 pr. kg i fjor. Imidlertid ble det senere oppnådd fra 25/40 øre over minsteprisen.

Deltakelsen i størjefisket har fortsatt minket, og annet er heller ikke å vente i et så sjansepreget fiske som dette.

Det var lite størje under kysten i år på tross av at det var gode åteforekomster. Den etablerte flyletningstjeneste har dessverre heller ikke kunnet gi noen meldinger av betydning for fiskerne. Det beste fangstfelt var også i år Hordaland og Sogn og Fjordane. Årets størjesesong var svært ujevn og dårlig og har gitt tap til mange av deltakerne. Av hensyn til framtidig deltakelse er det nødvendig at også dette fisket kommer inn under minstelottordningen.

Rekefisket. Som et resultat av det mislige sildefiske var deltakelsen i rekefisket i Rogaland noe større enn i fjor. Det var i år ingen fangstbegrensning, og eksportforholdene lå svært godt an på det engelske marked. Man har ikke merket noen konkurranse av den japansk importerte reke. Prisene var litt bedre enn i fjor, og selv om det ble en nedgang på 24 tonn kokte og en økning på 39 tonn råreke ble det økonomiske resultat omlag kr. 350 tusen bedre enn samme kvartal i fjor.

Pigghåfisket. Markedsforholdene for pigghå har vært noe mere stabile utover sommeren og høsten og flere pigghåfiskere har derfor lagt om til fiske etter rundfisk. Avsetningen har etter årstiden gått bra.

Kystfisket. Deltakelsen i dette fisket har også vært noe i overkant av vanlig de senere år, men økningen i fiskekvantummet ble ikke så stor som den økede deltakelse skulle tilsi.

Rogaland hadde dette kvartal ubetydelig økning av sei, derimot nedgang med 32 tonn torsk, 86,6 tonn lyr og hele 110 tonn hyse.

Hordaland hadde en ubetydelig økning på torsk og 53 tonn hyse, men derimot en så pass stor nedgang i sei/lyr som 160 tonn.

Best var nok forekomstene i Sogn og Fjordane. Spesielt av småsei var det bra over hele fylket, og resultatet ble dette kvartal en økning i forhold til i fjor.

Avsetningen har gått bra i hele distriktet, årstiden tatt i betraktning, men prisene klages det på. Det var i sommer gått mindre kvanta småsei til minkfor, fordi oppdretterne mener det er påvist at ensidig foring med pale har uheldige virkninger på minken. Betydelige mengder småsei over 7 hg er imidlertid spesielt fra Sogn og Fjordane ført til Kristiansund

til filetering. Palefiskerne i Gulendistriktet klager forøvrig fremdeles på lang ventetid før leveranse, opptil 4 uker og med stor dødelighet i merene som følge, fra 1/3—1/2. Noen bedring i forholdet blir det vel neppe før vi får fileteringsanlegg også i dette distrikt.

Makrellfisket. Landnotfisket var i sommermånedene litt bedre enn i fjor, best i Sunnhordland og Rogaland. I Sør-Rogaland var snurpefisket riktig godt fra midten av juli og til først i september. Fra slutten av september ble det også et riktig godt harpefiske i Egersundsdistriktet med god deltakelse, og avsetningen har gått fint. Sildetrålerne har også i år fått tildels gode makrellfangster i Nordsjøen. Til neste sesong må en regne med at trålerne vil interessere seg mere for makrellen forutsatt at avsetningen og prisene blir tilfredsstillende.

Sildetråling i Nordsjøen. Deltakelsen i år var omtrent som i fjor. De fleste begynte fisket i siste halvdel av juli, men det var tynt med sild på de gamle feltene, og det ble meget kjøring til forskjellige banker fra Blødengrund til Vikingbanken i håp om å finne bedre forekomster. Best var det i år på vestsiden av Patch-banken og nedover mot Walheren, og på nordkanten av Vikingbanken. På sør-ost-kanten av Vikingbanken var det tildels bra med makrell, og bunnforholdene var her bedre enn kartet tilsa. Med det fine produkt det kan bli av denne silden er det uforståelig at det ikke saltet mere for innlandsmarkedet som fremdeles domineres av den hollandske sild.

Forsøksfiske med partråling på Egersundbanken. Som nevnt i tidligere rapporter har spesielt svenske fiskere oppnådd gode resultater med partråling på Egersundbanken, og etter det dårlige vintersildfisket har det også vært skrevet meget i pressen om at også vi måtte komme med i dette fiske. Etter opptakt av to trålfiskere i Hellevik har drøftingene om statsstøtte til disse forsøk ført til at 2 partrållag på henholdsvis 49 og 68 fot får fri olje og redskaper til forsøk i høst. Garanti for minstelott er gitt av Sild- og Brislingsalslaget og Sildemelindustrien. Enkelte mener at det også burde vært gjort forsøk med et lag av større båter (snurpebåter). De uttatte fiskere er flinke trålfiskere, men bare skipperne på det ene partrållag har tidligere forsøkt partråling. Forsøkene blir imøtesett med stor interesse i distriktet.

Vassverk på Sandnes i Masfjorden. På grunn av store overskridelser av priskalkylen er søknad mottatt om kr. 10 000 i støtte over fiskeribudsjettet.

Landbruksdepartementets stønadsordning til bygging av vassverk. Etter Landbruksdepartementets bestemmelser gis stønaden — når det gjelder enkeltanlegg og stikkledning samt tilskott til dekning av andelsinnskott — direkte til den enkelte forbruker. Når det gjelder bygging av vannforsyningsanlegg til flere forbrukere gis stønaden imidlertid bare til andels-

lag. En fiskerikommune som går til utbygging av et kommunalt anlegg er således nå avskåret fra å få tilskott fra Landbruksdepartementet, selv om det innen kommunen finnes tildels store landbruksinteresser som skulle tilsi en støtte fra Landbruksdepartementet, hvis ikke vannverket organiseres som et andelslag. Det hender vel heldigvis sjelden at en kommune ikke etterkommer administrasjonens henstilling om å organisere vassverket som et andelslag, men det har nylig forekommet i dette distrikt, og kan vel også forekomme igjen.

Badesaker. Den store stigning i byggekostnadene har ført til at planene om bygging av folkebad på Søndre Eigerø foreløpig er stillet i bero.

Badenemda i Fedje har vistnok ennå ikke gitt opp å få løst badesaken og såvidt jeg forstår håper de nå på et samarbeid med det påtenkte kjøleanlegg.

Veger i sjøbygdene. Vegsjefen i Hordaland har forelagt til uttalelse et vegprosjekt i Austrheim. Det er første gang på 13 år en slik sak har vært forelagt fiskeriinspektøren.

Trålere til fiske ved Irland. Gjennom generalsekretæren i Norges Fiskarlag fikk jeg anmodning om å være behjelpelig med å skaffe 2 trålere for et svensk skipsmeklerfirma. Det var en irsk sildemelfabrikk som ønsket to sildetrålere for fiske ved Vest-Irland i tiden oktober-april. Fabrikken skulle overta all fisk og sild til en ikke nærmere oppgitt fast pris. Der skulle være gode muligheter for fiske, og omsider lykkedes det å finne to småtrålere som var interessert. Vedkommende svenske firma lot senere ikke mere høre fra seg, og det ryktes at islandske fartøyer ble engasjert.

Arbeidssituasjonen ved båtbyggerier og reparasjonsverksteder. De to siste dårlige sildesesonger har ført til stor nedgang i aktiviteten ved båtbyggeriene og reparasjonsverkstedene i distriktet. Mens problemet for 3—4 år siden var å få nybyggene levert hurtigst mulig, er det nå faktisk helt slutt med nykontrahering av fiskefartøyer og også betydelig mindre med reparasjoner. Det regnes med at bare 25 % av arbeiderne i denne industri nå er i arbeid.

Andre saker. Det er avgitt uttalelse om et forslag fra Rogaland Fiskarlag om ny bestemmelse om fredningstiden for hummer i Rogaland. Når første fiskedag etter fredningstiden faller på en lørdag, foreslås fisket først å kunne ta til påfølgende hverdag.

Det er ikke kommet inn søknad om trålkonsesjon dette kvartal.

Jeg har hatt 18 reisedager.

4. k v a r t a l 1 9 5 8.

Brislingfisket. I Hordaland ble det ikke funnet brisling dette kvartal. I Rogaland ble det i oktober i Skjoldefjorden tatt bare 184 skjepper som ble levert til ansjos. Fram til midten av oktober ble det i Lusterfjorden

tatt omlag 4 800 skjegger, alt oppblandet med mussa. I Nordfjord ble på samme tid tatt ca. 1 100 skjegger blanding. Utenom dette var brislingfisket helt ubetydelig.

Småsilde- og mussafisket. Etter den dårlige brislingsesong og med de forholdsvis gode forekomster av mussa i Hordaland og Sogn og Fjordane var deltakelsen i dette fiske god. I Sogn og Fjordane foregikk det beste fiske. I Hordaland ble det til midten av november tatt omlag 55 tusen skjegger, vesentlig på vestsiden av Bømmeløy, men etter den tid var det ikke fiske av betydning. I Rogaland var mussafisket helt ubetydelig, det ble bare tatt 11 småfangster på tilsammen 1 264 skjegger i oktober. Mussaen har i høst vært av god kvalitet og har vært et kjærkomment råstoff for hermetikkindustrien. Fra november og ut kvartalet ble imidlertid mesteparten levert til sildemelfabrikkene.

Pigghåfisket. Markedsforholdene for pigghå har ligget godt an i høst og deltakelsen har vært god. Det kan konstateres en bra økning av fangstkvantummet. Det var svært gode tilførsler i oktober, men en del måtte imidlertid leveres til oppmaling.

Mens de fleste fiskerier i distriktet synes å ha stagnert, kan det konstateres en fortsatt ekspansjon i pigghåfisket. Hordaland og Rogaland ligger imidlertid fremdeles langt tilbake når det gjelder pigghåfisket, men en økende interesse kan spores, spesielt i Hordaland.

Makrellfisket. Det var vel ingen som etter det feilslåtte sildefisket i vinter hadde regnet med at et harpefiske etter makrell i høstmånedene skulle bli «redningen» for de deltakende fiskere. Men det har faktisk skjedd i år, og det er bare beklagelig at ikke enda flere var med i fisket. Det gode harpefiske etter makrell i Egersundsdistriktet og på Revet fortsatte nemlig utover kvartalet til de første dager av desember. Opptil 30 fartøyer har deltatt i fisket, de fleste fra Sør-Rogaland og Karmøy, og fangstene har vært upåklagelig. Det har under fisket ikke vært uvanlig med mannskapslotter på kr. 1 000 og mer pr. uke, når arbeidsforholdene har vært gode. Makrellen har vært betalt med fra 35 — 80 øre pr. kg, gjennomsnitt 50 — 60 øre og avsetningen har gått bra. Hvis makrellen også neste høst opptrer på disse kanter i slike mengder, må det regnes med betydelig større deltakelse.

Rekefisket. Deltakelsen har dette kvartal vært litt mindre enn vanlig de siste år. Delvis er grunnen at det ble mindre fangster på Revet, og delvis at en del har harpet etter makrell. Avsetningen har som vanlig på denne tid vært god og de oppnådde eksportpriser for kokt reke har vært gode.

Resultatet av årets rekefiske i Rogaland ble for den enkelte fisker ikke så godt som i fjor. Selv om nedgangen delvis er kompensert ved bedre eksportpriser på den kokte reke, har deltakelsen vært større og dermed flere å dele på. Nedgangen i kvantummet av rå og løipet reke har også

ført til mindre beskjeftigelse ved hermetikkfabrikkene og pillestasjonene i distriktet. Det kan således nevnes at rekefabrikken Sunnan i Egersund i sommer og høst hovedsakelig har drevet med reke, transportert med bil fra Sverige.

Hummerfisket. Deltakelsen var som vanlig god i hummerfisket, men prisen til fisker gikk i høst ned med omlag 25 øre pr. kg. I Sogn og Fjordane var fisket noe bedre enn forrige sesong, men i Hordaland ble resultatet av høstfisket 76,2 tonn og en nedgang på omlag 10 % i forhold til i fjor. I Rogaland ble fisket i Egersundsområdet — som begynte fisket 15. oktober — omlag normalt, men i de øvrige distrikter, hvor fisket tok til 1. desember, ble resultatet dårlig. Fisket ble her åpnet under dårlige værforhold og med svært dårlige fangster i de første trekkene, og selv om det senere bedret seg noe ble det i disse områder en gjennomsnittlig nedgang i fangstene på omlag 25 %, i enkelte distrikter betydelig mer. Omsetningen har som vanlig gått bra i høstsesongen.

Resultatet av årets vår- og høstfiske etter hummer viser at Rogaland har hatt en fangstsvikt på hele 40 tonn, 22 % av fjorårets fangst. I Hordaland har fisket holdt seg bra, der er det en liten oppgang på 2,5 tonn. Hadde det ikke vært for at hummeren er stasjonær kunne det nesten se ut som at også den i likhet med silda trekker nordover, for Sogn og Fjordane hadde i år 120,6 tonn, en økning på 29,8 tonn i forhold til i fjor, og det beste resultat siden krigen.

Krabbefisket. Også for krabbe har prisen til fisker gått noe ned i år. I fjor var den 35 øre pr. stk., men i år er mesteparten betalt med 30 øre pr. stk. I Rogaland omsettes fremdeles mesteparten av krabben utenom salgslaget. Omsetningen har denne krabbeseson gått bra i hele distriktet.

Kystfisket. Med unntak av at Rogaland har en økning på omlag 15 % av lyr i forhold til samme kvartal i fjor, har det vært tildels betydelig svikt i tilførslene i alle tre fylkene. Størst er svikten av hyse.

Resultatet av kystfisket i 1958 viser at Sogn og Fjordane har en økning av det tilførte fiskekvantum i forhold til 1957. Hordaland har imidlertid en nedgang på torsk og sei/lyr. Derimot en liten økning på hyse. Rogaland har en mindre nedgang på 30 tonn torsk, 258 tonn lyr og hele 354,5 tonn hyse, men en ubetydelig økning på 31 tonn sei. Avsetningsforholdene har vært bra, men prisene ligger nok dessverre fremdeles lavere enn omkostningsnivået tilsier, og det synes vanskelig å få noen endring i dette misforhold.

Produksjonsfisket. Interessen for fisket etter rundfisk er fremdeles stigende i Sogn og Fjordane etter at det har blitt tregere avsetning på pigghå i sommer og høstmånedene. Rundfisken leveres imidlertid av prismessige grunner hovedsakelig på Møre, og salgslaget regner med at

fiskere fra Sogn og Fjordane i 1958 har levert 23—2400 tonn rundfisk til kjøper der. Det skal være en prisforskjell på Sogn og Fjordane og Møre på 6—7 øre pr. kg bankfisk og opptil 19 øre pr. kg for lange. Salgslagets datterselskap tapte siste år kr. 25 000 på omsetning og tilvirkning av lange og brosme. Mens det tjente ca. 2 øre netto pr. kg pigghå, hadde det tap på omsetningen av torsk, sei, lange, kveite og brosme. Det er således forståelig at eksportørene i Måløydistriktet er mest interessert i pigghåen.

Fileteringsmaskin. Palefisket i Hordaland har vært sterkt hemmet av de vanskelige omsetningsforhold, spesielt for småpalen. Endel har tidligere gått til minkfor, og i de siste 2 år har også en del blitt sendt til Kristiansund for filetering, men transportomkostningene har vært store og prisen til fisker lav. For å sikre fiskerne et stabilt avtak og også bedre pris på denne småfisken, har laget gått til anskaffelse av fileteringsmaskin og 2 skinndragningsmaskiner. Maskinene koster omlag kr. 230 000,— ferdig oppsatt, og laget har søkt om statsstøtte til innkjøpet. Maskinen har en kapasitet på ca. 3 tonn i timen og tar fisk fra ca. 30—60 cm størrelse. Maskinen ble demonstrert under lagetets representantskapsmøte hvor alle var svært fornøyet og sterkt imponert over dens effektivitet. For å utnytte dens kapasitet vil laget søke samarbeid med de andre salgslag og private grossister.

Makrell til agn. Interessen for makrell til agn er gledeligvis stigende. Som nevnt i en tidligere rapport er grønnlandsfiskerne svært begeistret for makrellagn. Pigghåfiskere i Måløy som forsøkte makrell i vår mener makrellen fisker omlag 1/3 bedre enn silden. I Måløy er prisen på agn av stor- og vårsild ca. 80 øre pr. kg, akkar ca. 1 kr. og makrell kr. 1,06. Makrellagnet sitter imidlertid bedre på kroken enn sild-agnet, og selv om det faller 26 øre dyrere i anskaffelse, burde det likevel bli rekningssvarende. Salgslaget har da også etter fiskernes anmodning kjøpt inn og lagret omlag 5 tusen kasser makrell beregnet på pigghåfiskerne.

For 2 år siden foreslo jeg i en rapport at det burde bli gjort forsøk med makrell-agn også i Nord-Norge. Spørsmålet ble forelagt Agnfor-syningen som meddelte at forsøk var gjort både under vår- og høstfisket, og at fiskerne hadde gitt uttrykk for at de ikke hadde fått fisk på makrell-egnet line i forhold til sildegnet line.

Det syntes nokså merkelig at makrellen ikke skulle være like brukbar på bankene i Nord-Norge som på Vestlandet, ved Shetland og Grønland. Jeg fikk anledning til å diskutere saken med kaptein Albert Strøm på m/s «Thor Iversen» under hans opphold her i byen på ettersommeren. Han ble straks meget interessert, og nytt forsøk med makrell-agn vil bli gjort under bankfisket i Nord-Norge i høst.

Så stor økonomisk betydning som agnet har for linefiskerne, er det absolutt nødvendig at det mest effektive agn blir tatt i bruk. Jeg har for-

øvrig tatt prisspørsmålet opp med Norges Makrellag som har lovet å undersøke mulighetene for å få senket prisen på agnmakrellen ved forenkling av pakke- og fryseprossesen og muligens rimeligere emballasje.

Prøvefiske med partrål på Egersundsbanken. Partrållaget «Skjerping» og «Vinga» begynte forsøksfisket i midten av oktober. Det ble gjort 13 turer, hvorav 11 på Egersundsbanken. Fangstene var som ventende ujevne med fangster fra 30 hl på første tur til 470 hl. Resultatet ble 1 804 hl sild og en del fisk. Silden ble levert til sildemelindustrien.

Det andre partrållaget, m/s «Kløholm» og «Lindy» fikk maskinskade og begynte først den 14. november og baserte fisket på leveranse til fryseri. De gjorde 6 turer til Egersundsbanken og sluttet av fisket 14. desember på grunn av værforholdene. Deres resultat ble 1 050 hl sild, 6 200 kg makrell og ca. 1 000 kg fisk til en samlet verdi av kr. 43 324. Med fri olje ble det for dette partrållag en lott på kr. 1 600 pr. mann, uten fri olje kr. 1 200.

Av skipper Sunds rapport om forsøksfisket skal jeg tillate meg å referere:

«Det vi har konstatert av forsøksfisket er at dette trålfisket bør begynne i slutten av september da forekomstene i år viste seg å være best. Hadde vi begyndt dette fiske da vi sluttet Fladensildsesongen, ville vi sikkert ha doblet kvantummet og kanskje enda mer, og da må en vel kunne si at dette fiske må kunne drives med lønnsomhet, spesielt da dette foregår på en årstid da andre fiskemuligheter er små».

Da det ble kjent hvilke fangster prøvefiskerne fikk ble ytterligere 3—4 partrållag utrustet. M/s «Spleis» og «Monika» fra Flekkerøy fikk de første dager av desember på en tur ca. 830 hl på Halsebanken, men resultatet for de andre lag kjennes for tiden ikke.

Opptakten til en norsk ekspansjon i dette fiske er nå gjort, men forholdene må legges slik til rette at våre fiskere i større utstrekning kan bli med i fisket. Vi har nok en del sildetrålere som kan og sikkert også vil bli satt inn i dette nye fiske, men de fleste av våre nyere fartøyer har dessverre for svak maskinkraft. Fiskerne må derfor få lån til utskifting av maskiner i ellers passelige fartøyer og til anskaffelse av trålvinsjer og utstyr ellers. Det beste hadde vel vært å bygge helt nytt, men det blir kostbart. Det arbeides allerede med planer om anskaffelse av to nye partrålere til Skudeneshavn. De skal bygges i stål og er beregnet å koste tilsammen 1,7 mill. kroner fullt utstyrt.

Isproduksjonen i Rogaland. Egersund Fryseri har nå en døgnproduksjon på 12 tonn is, men dette ble ikke tilstrekkelig i høst. Forholdene vil bli enda vanskeligere når det blir større deltakelse i makrellfisket og sildetrålingen, så isproduksjonen bør søkes økt snarest. Også ved Karmøy Kjølelager var det i høst perioder med for lite is til sildetrålerne.

Vassforsyning Tyrnevik. Etter at Vårsildavgiftsfondets gamle anlegg ble defekt har det vært arbeidet for å få bygget et nytt anlegg. Planer og omkostningsoverslag er utarbeidet av Havnedirektøren, og kommunen er tilskrevet herfra med forespørsel om hvor meget den kan være med å yte. Det synes å være gode muligheter for at dette anlegg skulle kunne påbegynnes på ettersommeren.

Sandnes Vassverk, Masfjorden. Søknaden om statsstøtte er innsendt med anbefaling etter at saken har vært forelagt Hordaland Fiskarlag.

Rubbestadnes Vassverk A/L. Søknad om stønad til en foretatt utbygging av anlegget er mottatt og videresendt med anbefaling etter at saken har vært forelagt Hordaland Fiskarlag.

Jondal Vassverk. Dette anlegg er nå ferdig og anleggsregnskapet mottatt.

Fedje folkebad. Byggenemda arbeider framleis med å få løst badesaken. De forsøker nå å få lagt badet i kjelleren på en skole like i nærheten av havnen og idrettsplassen, og dette synes å være en god løsning.

Flytting utvær. Befaring er foretatt i forbindelse med søknad om flytting fra Smelvær til Svanøy i Bru. En sparebank har etterpå varslet tvangsauksjon av den fraflyttede eiendom med påstående hus på Smelvær, og jeg har kontaktet banken med anmodning om å utsette auksjonen. På grunn av bomfiske både på vintersild- og islandssildfisket var søkeren kommet i en vanskelig økonomisk situasjon.

Oreigningssaker. Befaring er foretatt i 2 oreigningssaker på Ytrøy i Solund. Den ene lyktes det å få ordnet i minnelighet. Den andre som gjelder grunn til et påtenkt privat fiskemottakeranlegg er foreløpig utsatt i forståelse med søkeren, etter at Sogn og Fjordane Fiskesalslag har vedtatt å bygge fiskemottakeranlegg med kjøleanlegg på stedet.

Fryseri på Utsira. Etter at Utsira nå har fått elektrisk kraft fra fastlandet har Nordrevågen Ishuslag tatt opp spørsmålet om ombygging av ishuset til fryseri. Det synes rimelig at et av anleggene på Utsira blir bygget ut med ismaskin og kjølerom.

Andre saker. I forbindelse med spørsmålet om Nordisk Tollunion er uttalelse avgitt om omfanget og arten av dansk og svensk fiske i dette kystavsnitt. Ny uttalelse er avgitt om spredning av kulingvarsler til nærmere avgitte steder i distriktet.

Som vanlig har det vært meget reising dette kvartal. Jeg har hatt 37 reisedager.

Beretninger fra
fiskeriinspektøren på Skagerakkysten,
L. E. Buvik.

1. k v a r t a l 1958.

Vintersildfiskeriene på Vestlandet ga som kjent i år et meget skralt fangst- og utbytteresultat.

Fiskerne fra dette distrikt deltok såvel i storsildfisket som i vårsildfisket.

Under storsildfisket ble oppnådd kun ujevne og små fangster, gjennomsnittlig neppe høyere enn femteparten av det normale storsildkvantum i de senere år for fiskerne herfra.

Under vårsildfisket rettet situasjonen seg noe opp. Anslagsvis tør en si at fiskerne herfra kom ut av vårsildsesongen med ca. 50 prosents fangstresultat av et normalårs.

Ser en på det samlede utbytte av årets vintersildfiske for de deltagende fiskere fra dette distrikt, kan det totale fangstutbytte settes til 1/3 av et normalårs utbytte.

Vintersildfiskeriene har i det hele vært en hård økonomisk påkjenning for distriktets fiskere, som nå håper på et godt resultat av makrellfiskeriene m. v. i distriktet, slik at de kan få rettet opp de verste økonomiske følger av det feilslåtte sildefiske.

Brislingfisket i Oslofjorden må også i det forløpne kvartal betegnes som mislykket. Flytetrålfiskerne ettersøkte brislingen såvel i ytre del av Oslofjorden som utover i Skagerak, men de fant ingen drivverdige forekomster. Hele fangsten i det forløpne kvartal består av 1 500 skjegger ansjonsbrisling som ble tatt med not i Oslofjorden.

Fjordsildfisket var ikke av nevneverdig betydning i januar og februar og ga helst små og ujevne fangster i mars.

Rekestrålfisket ga derimot ganske gode fangstresultater gjennom hele kvartalets forløp. Det samlede fangstkvantum reker i distriktet antas å ligge fullt på høyde med samme kvantum i fjor. Rekeprisene har ligget godt an, og avsetningsforholdene har vært meget gode både for kokte og rå reker. Rekene har for det meste vært eksportert som vanlig til England og Sverige, litt er også sendt til Holland/Belgia.

De vanlige kyst- og skjærgårdsfiskerier etter torsk, sei, lyr, kolje, flyndre o.s.v. har som vanlig vært drevet kontinuerlig gjennom de nå forløpne vintermåneder. Stort sett ga disse fiskerier et godt utbytte, og omsetningsforholdene har ligget godt an, slik at det oppfiskede kvantum er gått villig unna uten vanskeligheter.

I den foregående kvartalsrapport nevnte jeg at Skagerakfisk S/L i noen tid hadde drevet prøver med biltransport av levende fisk langs kysten med en tankbil. Da disse prøver viste meget gode resultater, har Skagerakfisk nå anskaffet en tankbil nr. 2, slik at laget nå kan betjene forbrukerdistriktene med levende fisk på en meget hensiktsmessig måte.

Også i år deltok noen enkelte *flytetrål fartøyer* fra dette distrikt i *vintersildfiskeriene*. Et av disse parlag anvendte en flytetrål av nylon, konstruert av Kristiansands Fiskegarnsfabrik. Dette lag gjorde det etter forholdene ganske godt og fikk i det hele ca. 1 700 hl sild som ble tatt på dybder mellom ca. 40 og 60 favner.

Kristiansand Kjøleanlegg A/S holdt sin årlige generalforsamling 10. mars i år. Av årsberetning og regnskap for dette anlegg går det fram at anlegget har hatt et godt driftsår i 1957 og at der i løpet av nevnte år er investert ca. kr. 60 000 i nyanskaffelser og vedlikeholdsarbeider ved anlegget.

Nybygget for Fiskernes Salgslag i Farsund ble innviet og tatt i bruk i slutten av mars, og dermed er Farsund blitt utstyrt med en velegnet og tidsmessig distribusjonssentral for fisk og fiskeprodukter.

Skagerakfisk S/L holdt sitt representantskapsmøte i Kristiansand S. 20. og 21. mars. Av det materiale som ble framlagt på dette møte går det fram at Skagerakfisk S/L har hatt ett godt driftsår i 1957.

Fjordfisk S/L hadde samtidig med Skagerakfisk S/L sitt årsmøte i Fredrikstad. Av de tilsendte dokumenter framgår det at også Fjordfisk S/L har hatt et godt driftsår i 1957.

2. k v a r t a l 1 9 5 8.

Makrellfisket kom usedvanlig sent i gang i år, antakelig på grunn av den sene våren.

Til tross for at det oppfiskede makrellkvantum er mindre enn i fjor, er det til hjemmebruk omsatt praktisk talt det samme kvantum makrell som til samme tid i fjor — ca. 1 900 000 kg.

Av frossen makrell er det hittil eksportert ca. 1 750 000 kg til Øst-Tyskland og Tsjekkoslovakia, og til hermetikk er det blitt solgt ca. 350 000 kg.

Makrellfiletproduksjonen utgjør ca. 230 000 kg, og for det amerikanske marked er saltet godt og vel ca. 300 000 kg makrell.

Interessen for makrell til agn til Grønlands-fisket og annet bankfiske har vist en sterk økende tendens, og det er i år til agn omsatt ca. 775 000 kg.

Resten av makrellkvantummet er gått til røking, fórmel og annen anvendelse.

Fangstkvantummet er i år noe ujevnt fordelt på distriktene. På Vestlandet har fisket helst vært smått, på Sørlandskysten må det i år sies å ha vært et kronår for makrellfisket mens det i de østligere distrikter og i Oslofjorden har vært mindre bra fangster.

Førstehåndsprisen på makrell antas å ligge noe høyere enn i fjor, dels på grunn av mindre totalkvantum og dels på grunn av salg av makrel-len til de bedre betalte anvendelser.

Brislingfisket i Oslofjorden begynte den 29. mai, og i de første dagene foregikk fisket på strekningen Jeløy—Drøbak, hvor det ble stengt ca. 20 000 skjegger brisling av gjennomgående bra kvalitet og med en fettprosent mellom 9 og 13.

Fra 2.—20. juni foregikk fisket på vestsiden av Oslofjorden — nærmere betegnet på strekningen Tønsberg—Holmsbu. I området Vestfjorden—Vallø ble det stengt 8 000 skjegger og ved Åsgårdstrand 15 000 skjegger. Brislingen var her noe storfallen og tildels blandet med sild, men viste helt opp til 16 % fettinnhold.

Ved Holmsbu ble det i dagene 20.—25. juni fanget 2 000 skjegger brisling og ved Torsneslandet 2 000 skjegger, — alt av bra kvalitet.

Etter 25/6 ble det kun små og spredte kast.

Fjordsildfisket var som vanlig smått i denne perioden, men forholdsvis normalt etter årstiden. Av sild fra Skagerak er det i kvartalets løp blitt levert 28 tonn til formelsfabrikken i Randesund, dessuten ca. 81 tonn tobis.

Reketrålfisket har pågått kontinuerlig gjennom hele kvartalet med forholdsvis jevne fangster. Prisene har ligget bra an, og for kokte reker må prisene betegnes som normale, for rå reker har de ligget høyere enn normalt.

De vanlige skjærgårdsfiskerier har også i det forløpne kvartal gitt gode fangstresultater — selv om kvantummet er noe mindre enn i samme tidsrom i fjor. Prisene har ligget forholdsvis bra an.

Torskefisket i Nordsjøen begynte så smått i mai, men har som vanlig i månedene mai og juni kun vært drevet av forholdsvis få båter. Fisket antas å ville gi bedre resultater når deltakelsen øker utover i juli og august.

På grunn av det dårlige resultat av trålfisket på Finnmarkskysten i fjor deltok ingen farkoster fra dette distrikt i dette fiske i år.

Skagerakkystens Fiskerifond har i mai utdelt følgende bidrag til fiskeriformål:

Til oppsitterne på Gahre i Spangereid kr. 3 000,— til reparasjon av molo i Gharestrand, til Soon & Omegn Fiskerforening til hjelp til oppsetning av to mindre brygger og reparasjon av redskapsbod kr. 2 000,—, til fiskerne i Sandvik, Spind, til utvidelse av fiskebåthavn kr. 2 000,—, til Rygge Fiskarlag, Larkollen, til mudring i Rørvikhavnen kr. 2 000,— og til Tregde Vel, Tregde, til oppførelse av en småbåtslipp kr. 1 000,—.

På Østlandske Fiskeriselskaps årsmøte i dagene 10.—11. april ble det bl.a. vedtatt følgende uttalelse:

«I forbindelse med den betydning det har å frembringe best mulig kvalitetsfisk, vil Østlandske Fiskeriselskap henstille til Fiskeridirektøren at Statens fersfiskkontrollører foretar ambullerende inspeksjoner på de forskjellige mottagssteder rundt kysten for å veilede fiskerne og motagerne i behandling av fisken.»

Oslofjordens Fiskarlag holdt sitt årsmøte i dagene 18.—19. april. Foruten en rekke saker av mere organisasjonsmessig art som ble behandlet på disse møter, inntok spørsmålet om makrellimporten en bred plass på begge møter.

Etter at den nye ordningen med makrellimporten er gjenninnført er det i distriktet alminnelig tilfredshet med det iverksatte tiltak fra myndighetenes side.

3. kvartal 1958.

Makrellfisket har vært meget godt i det forløpne kvartal. Det er frosset betydelige makrellkvanta i det forløpne kvartal for eksport til Øst-Tyskland og Tsjekkoslovakia. Et mindre parti frossen makrell er blitt eksportert til Hellas, og det er også i kvartalets løp sendt et prøveparti frossen makrell til Finland.

Behovet for makrell til agn har også vist en markant stigende tendens, og det er i år solgt over en mill. kilo til agn.

Makrellfisket gir fortsatt relativt gode fangster.

Brislingfisket i Oslofjorden, I løpet av juli måned var brislingen noe mager, og den indre del av Oslofjorden var da sperret for fiske.

Da prøvefiske i indre Oslofjord i de siste dager av juli viste et bra fettinnhold, ble fjorden åpen for fiske fra mandag den 4. august. Det viste seg da å være bra forekomster av brisling til stede, og fisket foregikk jevnt utover fra ytterst ved Nærnes til inderst i Bundefjorden. Brislingen var nå av utmerket kvalitet og størrelse, og fangstene bestod hovedsakelig av brisling av størrelsen 9—11,5 cm.

Til å begynne med stod brislingen svært nær land, slik at det var vanskelig for bruk med større nøter å delta i det vanlige dagfiske. Disse bruk begynte imidlertid snart å fiske med lys om natten og tok gode fang-

ster. Det ble for resten av kvartalet fisket både om natten og om dagen. Spesielt under «mørk» måne var fangstene om natten så gode at de fleste etterhvert tok til å fiske med lys.

Fisket fortsatte jevnt til midten av september og minket etterhvert til månedens slutt.

Sildetrålfisket i Skagerak var endel værhindret gjennom sesongen. Deltagelsen var i år omtrent som i fjor, ca. 30 farkoster fra dette distrikt. Fangstkvantummet ble noe mindre. I alt har distriktets sildetrålere pr. 30/9 levert til formelsabrikken i Randesund ca. 14 000 hl sild.

Fjordsildfisket var noe ujevnt i det forløpne kvartal, men ga forholdsvis bra resultater i september. Prisene har ligget bra an, og avsetningen har gått normalt.

Torskefisket i Nordsjøen ga jevne og pene fangster i år, bedre enn i fjor. Skjønsmessig regner en med at det er ilandbragt ca. 40—50 tonn pr. uke i kvartalets løp, og fisken er som vanlig produsert til klippfisk ved klippfisktørkeriene på Lindesnes.

Reketrålfisket har gitt jevnt gode fangstresultater gjennom hele kvartalets forløp. Prisen antas å ligge noe høyere enn i fjor, og pris- og avsetningsforholdene på reker må karakteriseres som meget tilfredsstillende.

Ålefisket har også i år gitt meget bra fangstresultater. Prisene har vært gode og har ligget ennå høyere enn i fjor. Resultatet av ålefisket i år må liksom i fjor i samme tidsrom karakteriseres som usedvanlig godt, såvel i fangstmessig som i prismessig henseende.

Hummerfisket som begyndte den 16. september i Aust-Agder, Telemark, Vestfold og Akershus fylker, begyndte mindre bra, men ble bedre og bedre henimot månedens slutt. Det antas at dette fiske nå fangstmessig sett ligger på høyde med fjorårets hummerfiske. Avsetningsforholdene for hummer har ligget bra an, og prisene må også kunne karakteriseres som tilfredsstillende.

De vanlige kyst- og skjærgårdsfiskerier etter torsk, sei, lyr, kolje, hvitting, flyndre o.s.v. har også i det forløpne kvartal gitt jevnt gode fangstresultater. Lyrkvantummet har dog vært noe mindre enn i samme periode i fjor. Prisene på fisken har ligget forholdsvis bra an.

Fiskerilovene. I bestemmelser om saltvannsfiskeriene av 22. desember 1955, utferdighet i medhold av lov av 17. juni 1955 om saltvannsfiskeriene er de tidligere bestemmelser om et bestemt klokkeslett om morgenen for hummerfiskets begynnelse første hverdag etter fredningstidens utløp bortfalt. Etter de någjeldende bestemmelser slutter fredningstiden ved midnatt, og hummerfisket kan således ta til umiddelbart etter kl. 24.00 etter fredningstidens utløp. Dette forhold har vist seg å være meget uheldig, og fiskere over hele distriktet har tilkjennegitt stor misnøye

med dette og påpekt atskillige skadevirkninger i denne forbindelse. Ikke minst forekommer kapping av hummerteinevakene under manøvrering med motorbåtene på hummerplassene i nattens mørke.

Distriktets fiskere er meget tilfreds med den vedtatte navigasjonlovs bestemmelser forsåvidt angår betingelsene for å oppnå kystsertifikat av 2. kl., idet de ønskemål som var oppstillet fra dette distrikt stort sett er imøtekommet i den nye lov.

Det er et alminnelig ønske at det så snart råd er må bli fastsatt nærmere bestemmelser for det såkalte sportsfiske, spesielt i forbindelse med helligdagsbestemmelsene.

4. kvartal 1958.

Makrellfisket fortsatte utover i oktober måned med stigende fangster fra uke til uke, inntil en i uken 27/10—1/11 nådde opp i en så usedvanlig ukefangst på denne årstid som ca. 750 000 kg. Fisket fortsatte med gode fangster hele november måned ut. Det var harpefisket på strekningen Lindesnes—Jærens rev som i år utviklet seg til et meget betydelig fiske i denne tid med stor deltakelse. Fisket var også i oktober—november begunstiget av gode værforhold.

Brislingfisket. Notfisket etter brisling i Oslofjorden var i siste kvartal smått og ga som endelig resultat kun ca. 500 skjegger brisling som ble nedlagt til sardiner, og ca. 2 500 skjegger som ble tilberedt til ansjos. Fire brislingtrålere var en tur helt nede i Østersjøen, hvor de i nærheten av Bornholm fanget 1 500 skjegger brisling som ga som resultat 300 tønner krydret vare. Disse fire trålerne kom noe sent ned i Østersjøen og fikk bare deltatt i det sluttfiske som pågikk der. Hadde de vært tidligere nede, ville fangsten etter alt å dømme ha vært betydelig større.

Fjordsildfisket ga gjennom hele kvartalets forløp et normalt utbytte etter årstiden, og de priser som er oppnådd på fjordsilden, tør karakteriseres som tilfredsstillende.

I sildefisket med flytetrål i Skagerak deltok i år et par lag fra Oslofjorden som i desember kom inn med 1 000 skjegger krydret og skinn- og benfri sild. Fra Sørlandet oppnådde to par trålere flere gode sildefangster ute i Skagerak, sild av størrelse 13—19 stk. pr. kg, som ble levert til formelsfabrikken i Randesund.

Hummerfisket artet seg stort sett normalt. Sluttkvantummet ligger sannsynligvis på et noe høyere nivå enn i fjor til samme tid. Verdiutbyttet antas å bli det samme som i fjor.

Reketrålfisket ga stort sett det samme fangstkvantum som i tilsvarende kvartal i fjor, mens prisene har ligget bedre an, slik at utbyttet av dette fiske må betegnes som ganske bra.

De vanlige kyst- og skjærgårdsfiskerier etter torsk, sei, lyr, kolje, hvitting, flyndre o.s.v. ga jevne og gode fangstresultater i hele distriktet, og fiskeprisene har ligget godt an. En del av fisken har vært omsatt i filetert stand.

Normalt sett skulle Skagarakfisk S/L og de øvrige fiskesalgslag på kyststrekningen Svenskegrensen — Stad ha overtatt makrellomsetningen den 1. november i år, etter at lovbeskyttelsen for Norges Makrellag S/L som vanlig løp ut den 31. oktober.

Makrellfisket som da foregikk i Vest-Agder og Rogaland, var imidlertid på dette tidspunkt usedvanlig rikt, og forholdene lå slik an at en da måtte regne med at makrellfisket ville komme til å vedvare i samme omfang en tid utover.

Styrene i Skagerakfisk S/L og Rogaland Fiskesalgslag S/L meddelte at slik som stillingen med hensyn til makrellfiskets størrelse og varighet lå an, ville det være det beste og naturligste at Norges Makrellag S/L fortsatt måtte forestå omsetningen av makrellen — om nødvendig til årets slutt.

Ved Kongelig resolusjon av 31. oktober i år ble Makrellagets lovbeskyttelse forlenget til 31. desember.

På Norges Makrellags representantskapsmøte i midten av desember ble det vedtatt å søke om permanent lovbeskyttelse for Norges Makrellag S/L for framtiden.

Forskrifter for fiskefartøyers innredning og utrustning. I forbindelse med bestemmelsen i Kongelig resolusjon av 28. februar 1958 om at fiskefartøyer som driver fiske utenfor norsk territorialfarvann, skal være forsynt med oppblåselig flåte foruten redningsbåt, er det fra forskjellig hold i dette distrikt påpekt at de bestemmelser som finnes i forskriftene for fiskefartøyers innredning og utrustning, til en viss grad er lite kjent og i praksis ikke alltid blir fulgt av fiskerne. Undertegnede har ved forskjellige anledninger i kvartalets løp påpekt og fått medhold fra fiskernes representanter i dette distrikt, at det ville være en fordel å få etablert en kontroll med at de gitte bestemmelser om redningsutstyr på fiskefartøyer blir fulgt i praksis. Hvorvidt den vanlige skipskontroll eller en særskilt anordnet fartøyskontroll for fiskefartøyer, ville være det mest hensiktsmessige, tør en ikke på det nuværende tidspunkt ha noen begrunnet formening om.

Avgiftsfri bensin. Forsåvidt angår avgiftsfri bensin til fiskere var den tidligere regel den at yrkesmessige fiskere hvis samlede nettoinntekt av fisket var minst fjerdedelen av vedkommendes nettoinntekt, var berettiget til avgiftsfri bensin. Ved Stortingets vedtak av 11. juni 1956, budsjettinnstilling S. nr. 235, ble denne bestemmelse endret til å lyde slik:

«Rett til avgiftsfri bensin har yrkesmessige fiskere, som har minst

fjerdedelen av sin samlede nettoinntekt av fiske med bensindrevet motorbåt.»

Denne bestemmelse medfører at bl. a. yrkesmessige fiskere som driver som partmenn med større skøyter og som oppebærer mer enn $\frac{3}{4}$ av sin årsinntekt med disse skøyter, blir avskåret fra å få avgiftsfri bensin til det fiske de mellom sesongene driver med bensindreven motorbåt. Dette forhold virker i dette distrikt temmelig urimelig, og jeg er av den oppfatning at en for å bøte på dette urimelige forhold, ved første anledning må få gjeninnført den tidligere gjeldende bestemmelse forsåvidt dette punkt angår.

